

รายงานฉบับสมบูรณ์

สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย:

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และคุณภาพ
ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

จัดทำโดย

แผนงานติดตามสถานการณ์ความเป็นธรรมด้านสุขภาพ (Health Equity Monitoring Project)

สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ (IHPP) กระทรวงสาธารณสุข

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

รายงานฉบับสมบูรณ์

สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย:

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และคุณภาพ
ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

จัดทำโดย

แผนงานติดตามสถานการณ์ความเป็นธรรมด้านสุขภาพ (Health Equity Monitoring Project)

สำนักงานพัฒนาโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ (IHPP) กระทรวงสาธารณสุข

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

รายงานฉบับสมบูรณ์

สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย: การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และคุณภาพ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

จัดทำโดย

แผนงานติดตามสถานการณ์ความเป็นธรรมด้านสุขภาพ

(Health Equity Monitoring Project)

สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ (IHPP) กระทรวงสาธารณสุข

คณะผู้จัดทำ

ดร.ภูษิต	ประคองสาย	สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ
ดร.ขวัญประชา	เจียงสกุลไทย	สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ
ดร.นาริรัตน์	ผุดผ่อง	สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ
กัญจนา	ติษยาธิคม	สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ
ดร.ภูมิสุข	คณานุรักษ์	สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คณะที่ปรึกษา

พญ. วัชรรา	จิ๋วไพบูลย์	สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)
แก้วตา	วิศว์บำรุงชัย	สถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (สสพ.)
แพรว	เอี่ยมน้อย	สถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (สสพ.)
สายชล	คล้ายเอี่ยม	สถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (สสพ.)

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

พิมพ์โดย

บริษัท เดอะ กราฟิโก ซิสเต็มส์ จำกัด

119/138 หมู่ 11 เดอะ เทอร์เรส ซ.ติวานนท์ 3 ถ.ติวานนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี 11000

โทร. 0 2525 1121, 0 2525 46669-70 แฟกซ์ 0 2525 1272

E-mail : graphico_sys@yahoo.com

รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และคุณภาพ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

คำนำ

คำนำ

กลุ่มผู้พิการถือเป็นกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม ซึ่งควรได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในการดำเนินชีวิตให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งนอกจากจะเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้พิการแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้พิการมีความภาคภูมิใจในการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า ไม่เป็นภาระของสังคม ผู้พิการยังเป็นการกำลังสำคัญส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศชาติให้ก้าวหน้าต่อไปได้อีกด้วย จากการสำรวจความพิการและคุณภาพของประเทศไทยที่ผ่านมา พบว่าสัดส่วนผู้พิการในประเทศไทยโดยรวมไม่มีความเปลี่ยนแปลงมากนัก อย่างไรก็ตาม พบว่ายังมีประเด็นของความเหลื่อมล้ำในกลุ่มผู้พิการในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยกำหนดสุขภาพทางสังคม (Social determinants of health; SDH) ยกตัวอย่างเช่น การศึกษา การประกอบอาชีพ และรายได้ เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลในทางลบต่อสุขภาพของผู้พิการ

ด้วยเห็นความสำคัญในการติดตามและแก้ไขปัญหาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของกลุ่มผู้พิการ ในครั้งนี้ แผนงานติดตามสถานการณ์ความเป็นธรรมด้านสุขภาพ (Health Equity Monitoring Project; HEM-Net) สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข จึงได้นำข้อมูลการสำรวจความพิการและคุณภาพ ปี พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการปี พ.ศ. 2550 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ มาทำการศึกษาวิเคราะห์เพื่อเป็นการติดตามสถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของผู้พิการไทย ทั้งนี้ ได้นำปัจจัยกำหนดสุขภาพทางสังคมที่สำคัญ มาประกอบในการวิเคราะห์อย่างละเอียด เช่น ถิ่นที่อยู่อาศัย เพศ การศึกษา การประกอบอาชีพ และเศรษฐกิจของผู้พิการ เป็นต้น

รายงานฉบับนี้เป็นการนำเสนอผลการศึกษาวิเคราะห์ดังกล่าว ซึ่งแสดงให้เห็นสถานการณ์ปัจจุบัน และทิศทางการดูแลและการสร้างเสริมสุขภาพผู้พิการในประเทศไทย โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) การสนับสนุนด้านข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ และที่สำคัญอย่างยิ่งคือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ การให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะจาก พญ.วัชรารัตน์ ไขบุญ และคณะ ซึ่งทางคณะผู้จัดทำขอขอบคุณท่านมา ณ ที่นี้ด้วย

คณะผู้จัดทำ

มีนาคม 2556

สารบัญ

สารบัญ

คำนำ	3
สารบัญ	5
บทที่ 1 บทนำ	7
บทที่ 2 วิธีการศึกษา	13
บทที่ 3 ผลการศึกษา	17
บทที่ 4 สรุปและข้อเสนอแนะ	129
บรรณานุกรม	137

บทที่ 1

บทนำ

บทที่ 1 บทนำ

1. ความเป็นมา

จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่ 16 พ.ศ. 2540 มีเนื้อหาโดยรวมเน้นที่สิทธิความเท่าเทียมกันทางสังคมของคนทุกกลุ่ม ซึ่งได้บรรจุประเด็นเกี่ยวกับคนพิการไว้ในมาตรา 55 ว่า “บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพ มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” และมาตรา 80 “รัฐต้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว และความเข้มแข็งของชุมชน รัฐต้องสงเคราะห์คนชรา ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้” ซึ่งจากการสำรวจผู้พิการของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ประชากรที่พิการมีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่ถ้าพิจารณาสัดส่วนของผู้พิการต่อประชากรทั้งหมด ระหว่างปี พ.ศ. 2545 และปี พ.ศ. 2550 พบว่า สัดส่วนดังกล่าวไม่มีการเปลี่ยนแปลง คือสัดส่วนของผู้พิการต่อประชากรทั้งหมด เท่ากับร้อยละ 2.7 อย่างไรก็ตาม จำนวนผู้พิการในปี พ.ศ. 2550 มีจำนวนเพิ่มขึ้น จำนวน 6.5 แสนคน เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2545 ที่เป็นเช่นนี้อาจสืบเนื่องมาจากการมีเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการดูแลและรักษาสุขภาพ ในขณะเดียวกันก็พบโรคชนิดใหม่ๆ มากขึ้น รวมทั้งผลจากการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากร การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การเกิดภัยพิบัติ การเปลี่ยนผ่านทางระบาดวิทยา รวมทั้งแบบแผนการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีรายละเอียดดังนี้¹

1. โครงสร้างของประชากรที่เปลี่ยนแปลงไป โดยสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันประชากรเด็กมีแนวโน้มที่ลดลง

2. การเปลี่ยนผ่านทางระบาดวิทยา ความเจ็บป่วยจากโรคติดเชื้อเป็นโรคเรื้อรังหรือโรคเรื้อรังที่นำไปสู่ความพิการที่เพิ่มขึ้น เช่น โรคเบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือด เป็นต้น โดยโรคเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยง ซึ่งได้แก่ การบริโภคแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่ การบริโภคอาหารที่มีไขมันสูง การจัดการความเครียดที่ไม่เหมาะสม

¹ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และ ผู้สูงอายุ, 2550. ระบบการเฝ้าระวังและป้องกันความพิการ. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

3. การเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ โดยมีการขยายตัวของอุตสาหกรรม การผลิตอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน อุบัติเหตุจากการจราจร และอื่นๆ

4. วิถีชีวิตของสังคมเปลี่ยนแปลงไปสู่การใช้ชีวิตที่เร่งรีบ การแข่งขันสูง ซึ่งนำไปสู่ความพิการทางจิต

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพิการที่หลากหลาย ซับซ้อน และเชื่อมโยงกับบริบททางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ การพัฒนาความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของคนพิการให้ดีขึ้นได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทราบถึงสถานการณ์คนพิการในสังคมไทยในปัจจุบัน เช่น สาเหตุของความพิการ ลักษณะความพิการในแต่ละพื้นที่ สภาพความยากลำบาก อาชีพ ระดับรายได้ รวมถึงสวัสดิการ ค่ารักษาพยาบาลของคนพิการที่ได้รับในปัจจุบันเป็นต้นเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย ส่งเสริมอาชีพและสวัสดิการสำหรับคนพิการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น รวมทั้งเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันและอนาคตต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 2.1 เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย
- 2.2 เพื่อค้นหาและตรวจสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับรายได้ของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน (อายุ 15-59 ปี)

3. ขอบเขตของการศึกษา

3.1 แหล่งข้อมูล

ในการศึกษาค้างนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยใช้ข้อมูลดิบ (Raw data) จากโครงการสำรวจความพิการ และภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ทำการวิเคราะห์กลุ่มประชากร 3 กลุ่ม ได้แก่

- 1) ประชากรพิการที่มีอายุ 7 -14 ปี
- 2) ประชากรพิการที่มีอายุ 15 - 59 ปี
- 3) ประชากรพิการที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป

4. คำนิยาม

- **ความพิการ** มีความหมายได้หลายมิติ อาจมองว่าพิการจาก 1) ลักษณะภายนอก หรือ 2) ความสามารถในการทำกิจกรรมต่างๆ หรือ 3) ไม่สามารถเข้าร่วมในสังคมได้ จึงกล่าวได้ว่าความพิการมีความหมายครอบคลุมความบกพร่อง (Impairment) ข้อจำกัดในการทำกิจกรรม (Activity limitation) และข้อจำกัดในการมีส่วนร่วม (Participation restrictions) มีดังนี้

- ความบกพร่อง (Impairment) หมายถึง การสูญเสียหรือความผิดปกติของโครงสร้างของร่างกาย หรือการใช้งานของร่างกาย (รวมถึงการทำงานด้านจิตใจ) ที่สังเกตหรือเห็นได้ชัด ดังนั้น ความบกพร่อง จะพิจารณาที่ “อวัยวะ” หรือ “ระบบการทำงาน” ของส่วนต่างๆ ของมนุษย์ เช่น ตาบอด หูหนวก เป็นใบ้ อัมพาต ออทิสติก เป็นต้น

- ข้อจำกัดในการทำกิจกรรม (Activity limitation) หมายถึง ความยากลำบากในการทำกิจกรรมของแต่ละบุคคลเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลทั่วไปที่ไม่มีปัญหาทางสุขภาพจะพึงทำได้ อาจมีความยากลำบากได้ตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงระดับมาก ดังนั้น ข้อจำกัดในการทำกิจกรรมจะพิจารณาที่ “ความสามารถ” ของบุคคลโดยรวมว่าสามารถทำกิจกรรมหนึ่งๆ จนเสร็จสิ้นได้หรือไม่ ถ้าได้จะต้องทำด้วยความลำบากหรือไม่ โดยไม่สนใจว่าบุคคลนั้นมีความบกพร่องอะไรบ้าง

- ข้อจำกัดในการมีส่วนร่วม (Participation restrictions) หมายถึง ปัญหาที่บุคคลประสบเมื่ออยู่ในสถานการณ์หนึ่งของชีวิต โดยเปรียบเทียบสิ่งที่บุคคลนั้นทำได้ กับสิ่งที่คาดหวังว่าบุคคลที่ไม่มีความพิการสามารถทำได้ในสังคมหรือวัฒนธรรมเดียวกัน เช่น การประกอบอาชีพ การเดินทาง การดูแลบุตร การทำงานบ้าน และการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน เป็นต้น

- **ครัวเรือนส่วนบุคคล** ประกอบด้วย ครัวเรือนหนึ่งคน หรือบุคคลเดียวซึ่งหุงหาอาหารและจัดหาสิ่งอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่การครองชีพ โดยไม่เกี่ยวข้องกับผู้ใดซึ่งอาจจะพำนักอยู่ในเคหสถานเดียวกัน และครัวเรือนที่มีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันจัดหาและใช้สิ่งอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่การครองชีพร่วมกัน ครัวเรือน ส่วนบุคคลอาจอาศัยอยู่ในเคหะที่เป็นเรือนไม้ ตึกแถว ห้องแถว ห้องชุด หรือแฟลต เป็นต้น

- **ครัวเรือนพิเศษ** ได้แก่ ครัวเรือนซึ่งประกอบด้วย บุคคลหลายคนอยู่ร่วมกันในสถานที่อยู่แห่งหนึ่ง เช่น ที่พักคนงาน หอพักซึ่งมีข้าหวัดนักนักเรียนโดยเฉพาะเพื่อประโยชน์ของตนเอง

- ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่มีงานทำ หมายถึง บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป และในสัปดาห์แห่งการสำรวจมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- 1) ได้ทำงานตั้งแต่ 1 ชั่วโมงขึ้นไป โดยได้รับค่าจ้าง เงินเดือน ผลกำไร เงินปันผล ค่าตอบแทน ที่มีลักษณะอย่างอื่นสำหรับผลงานที่ทำเป็นเงินสดหรือสิ่งของ

- 2) ไม่ได้ทำงาน หรือทำงานน้อยกว่า 1 ชั่วโมงแต่เป็นบุคคลที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ (ซึ่งจะถือว่าเป็นผู้ที่ปกติมีงานประจำ)

- 2.1) ยังได้รับค่าตอบแทน ค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นๆ หรือผลกำไร จากงาน หรือธุรกิจในช่วงที่ไม่ได้ทำงาน

- 2.2) ไม่ได้รับค่าตอบแทน ค่าจ้าง หรือผลประโยชน์อื่นๆ หรือผลกำไร จากงานหรือธุรกิจ ในช่วงที่ไม่ได้ทำงาน แต่ยังมีงานหรือธุรกิจที่จะกลับไปทำ

- 3) ทำงานอย่างน้อย 1 ชั่วโมง โดยไม่ได้รับค่าจ้างในวิสาหกิจ หรือไร่นา เกษตรของหัวหน้าครัวเรือนหรือของสมาชิกในครัวเรือน

- อาชีพ หมายถึง ประเภทหรือชนิดของงานที่บุคคลนั้นทำอยู่ การจัดจำแนกประเภทอาชีพใช้ตาม International Standard Classification of Occupation, 1988 (ISCO-88) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO)

- อุตสาหกรรม หมายถึง ประเภทของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ได้ดำเนินการ โดยสถานประกอบการที่บุคคลนั้นกำลังทำงานอยู่ หรือประเภทของธุรกิจ ซึ่งบุคคลนั้น ได้ดำเนินการอยู่ในสัปดาห์แห่งการสำรวจ การจัดจำแนกประเภทอุตสาหกรรม ใช้ตาม International Standard Industrial Classification, (ISIC) ฉบับ Revision 3, 1989 ขององค์การสหประชาชาติ (UN)

- สถานภาพการทำงาน หมายถึง สถานะของบุคคลที่ทำงาน หรือธุรกิจ แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

- 1) นายจ้าง หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเองเพื่อหวังผลกำไร หรือ ส่วนแบ่ง และได้จ้างบุคคลอื่นมาทำงานในธุรกิจในฐานะลูกจ้าง

- 2) ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเอง โดยลำพังผู้เดียวหรืออาจมีบุคคลอื่นมาร่วมกิจการด้วยเพื่อหวังผลกำไรหรือ ส่วนแบ่ง และไม่ได้จ้างลูกจ้างแต่อาจมีสมาชิกในครัวเรือน หรือผู้ฝึกงานมาช่วยทำงาน โดยไม่ได้รับค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนอย่างอื่นสำหรับงานที่ทำ

- 3) ช่วยธุรกิจครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง หมายถึง ผู้ที่ช่วยทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้างในไร่นาเกษตร หรือในธุรกิจของสมาชิกในครัวเรือน

4) ลูกจ้าง หมายถึง ผู้ที่ทำงานโดยได้รับค่าจ้างเป็นรายเดือน รายสัปดาห์ รายวัน รายชิ้นหรือเหมาจ่ายค่าตอบแทนที่ได้รับจากการทำงาน อาจจะเป็นเงิน หรือ สิ่งของ ลูกจ้างแบ่งออกเป็น 3 ประเภท

- ลูกจ้างรัฐบาล หมายถึง ข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงาน องค์การบริหารส่วนจังหวัด เจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ ตลอดจนลูกจ้างประจำ และชั่วคราวของรัฐบาล

- ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ หมายถึง ผู้ทำงานให้กับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

- ลูกจ้างเอกชน หมายถึง ผู้ที่ทำงานให้กับเอกชน หรือธุรกิจของเอกชน รวมทั้ง ผู้รับจ้างทำงานบ้าน

5) การรวมกลุ่ม หมายถึง กลุ่มคนที่มาร่วมกันทำงานโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพึ่งตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกแต่ละคนมีความเท่าเทียมกันในการกำหนดการทำงานทุกขั้นตอนไม่ว่าการลงทุน การขาย งานอื่นๆ ของกิจการที่ทำ ตลอดจนการแบ่งรายได้ให้แก่สมาชิกตามที่ตกลงกัน (การรวมกลุ่มดังกล่าว อาจจดทะเบียนจัดตั้งในรูปของสหกรณ์หรือไม่ก็ได้)

**การจัดจำแนกประเภทสถานภาพการทำงานใช้ตาม International Classification of Status in Employment, 1993 (ICES-93) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) มีสถานภาพการทำงานเพิ่มขึ้น 1 กลุ่ม คือ การรวมกลุ่ม (Member of Producer's Cooperative)

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) เพื่อเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการวางแผน/กำหนดนโยบายสร้างความเป็นธรรมและเท่าเทียมทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมให้เหมาะสมกับคนพิการในทุกวัยซึ่งนับเป็นกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม

- 2) เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมอาชีพและสวัสดิการสำหรับคนพิการได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 2

วิธีการศึกษา

บทที่ 2 วิธีการศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ได้นำเอาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) มาทำการวิเคราะห์ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวคือ ข้อมูลจากการสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ ในปีพ.ศ. 2545 และ การสำรวจความพิการ ปี พ.ศ. 2550 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการตรวจสอบสถานการณ์ของคนพิการในประเทศไทย และค้นหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับรายได้หรือเศรษฐกิจของคนพิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน (อายุ 15-59 ปี) ซึ่งจากข้อมูลการสำรวจ 2 โครงการข้างต้นนี้มีคัมรวม (Coverage) และค่านิยามของความพิการแตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 การเปรียบเทียบคัมรวม ค่านิยามของความพิการ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

	การสำรวจความพิการ และภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545	การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550
คัมรวม	ครัวเรือนส่วนบุคคลและครัวเรือนพิเศษที่สมาชิกมีปัญหาสุขภาพหรือมีความเจ็บป่วยที่ต่อเนื่องมาตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปหรือมีความพิการ ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลทั่วราชอาณาจักร	ครัวเรือนส่วนบุคคลทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ทั่วราชอาณาจักร โดยไม่รวม ครัวเรือนชาวต่างประเทศที่ทำงานในสถานทูตหรือองค์การระหว่างประเทศ ครัวเรือนพิเศษ และครัวเรือนสถาบัน
ค่านิยามของความพิการ*	ผู้ที่พิการทางการมองเห็น การได้ยินหรือการสื่อความหมาย พิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว พิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม และพิการทางสติปัญญาและการเรียนรู้	ความบกพร่อง และข้อจำกัดในการทำกิจกรรม - ความบกพร่อง คือ การสูญเสียหรือความผิดปกติของโครงสร้างของร่างกาย หรือการใช้งานของร่างกาย รวมทั้งการทำงานด้านจิตใจ - ข้อจำกัดในการทำกิจกรรม คือ ความยากลำบากในการกระทำกิจกรรมของแต่ละบุคคลเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลทั่วไปที่ไม่มีปัญหาทางสุขภาพจะพึงทำได้

ซึ่งในการวิเคราะห์ครั้งนี้ได้มีการปรับค่านิยามในปี พ.ศ. 2545 เล็กน้อย เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกับข้อมูลในปี พ.ศ. 2550 ได้ ซึ่งอ้างอิงจากพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ปี พ.ศ. 2550 โดยรวมความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็น เป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้าน โดยในปี 2545 ไม่มีการสำรวจ ผู้ที่มีความพิการทางการเรียนรู้

ประเด็นในการวิเคราะห์

โดยวิเคราะห์ข้อมูลจาก 2 รฐานข้อมูล เพื่อทำการเปรียบเทียบและศึกษาสถานการณ์ต่างๆ โดยมีประเด็นในการศึกษาในแต่ละช่วงอายุ ดังนี้

➤ การกระจายตัวของเด็กพิการที่มีอายุตั้งแต่ 7-14 ปี ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่มีอายุตั้งแต่ 15-59 ปี ผู้สูงอายุที่พิการอายุ 60 ปี ขึ้นไป จำแนกตามภาค เขตการปกครอง และเพศ

- ลักษณะความพิการ
- การได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล
- ภาวะการทำงาน และระดับรายได้ของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน
- ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับรายได้ของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน โดยปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้ ประกอบด้วยเพศ อาชีพ อุตสาหกรรม สถานภาพการทำงาน ภาค และเขตการปกครอง

ปัจจัยกำหนดสุขภาพทางสังคม (Social determinants of health; SDH)

การวิเคราะห์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย ในการศึกษาครั้งนี้ ได้จำแนกตามปัจจัยกำหนดสุขภาพทางสังคม 5 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. ภูมิภาค แบ่งเป็น 4 ภูมิภาค คือ ภาคกลาง (รวม กทม.) ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้
2. ถิ่นที่อาศัย แบ่งเป็น การอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล
3. เพศ
4. อายุ (ลักษณะการกระจายตัวของกลุ่มอายุ)
5. การศึกษา
6. ระดับรายได้

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) จากการสำรวจความพิการ ภาวะทุพพลภาพ ปี 2545 และการสำรวจความพิการปี 2550 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งได้ทำการสำรวจประชากรทั้งหมดในประเทศไทย โดยทำการถ่วงน้ำหนัก (Weighting) ด้วยค่าน้ำหนักของกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจแต่ละชุด โดยการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลของการศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้โปรแกรม SPSS for window และ STATA ในการคำนวณค่าทางสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้อธิบายลักษณะทั่วไป และสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งได้แก่ ลักษณะการกระจายตัวของผู้พิการ สาเหตุความพิการ ลักษณะความพิการ ภาวะการมีงานระดับรายได้ของคนพิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานและ ผู้สูงอายุ และการได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล โดยนำเสนอในรูปแบบความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

2) การศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการมีรายได้ของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ที่เรียกว่าการถดถอย (Logistic Regression Analysis)

3) วิเคราะห์ความเท่าเทียม (Equality) และความเป็นธรรม (Equity) ของสถานะครัวเรือนผู้พิการ โดยการใช้วิธีการวิเคราะห์ 2 วิธี คือ

3.1) ใช้การแบ่งเศรษฐกิจฐานะของครัวเรือนที่มีคนพิการและครัวเรือนกลุ่มคนปกติ แนวคิดกลุ่มเดไซล์ (decile) แบ่งออกเป็น 10 กลุ่ม โดยครัวเรือนที่มีฐานะยากจนที่สุด อยู่กลุ่มเดไซล์ที่ 1 (decile ที่ 1) และกลุ่มครัวเรือนที่มีเศรษฐกิจดีที่สุด หรือร่ำรวยที่สุด (decile ที่ 10) เปรียบเทียบกัน

3.2) การวัดความกระจุกตัวจะประยุกต์ใช้การสร้างดัชนีการกระจุกตัวจากแนวคิด Concentration Index (CI) ซึ่งจะมีค่าดัชนีอยู่ 2 ค่า คือ ค่าลบและค่าบวก จะได้ภาพจากค่าดัชนีทั้งสอง โดยดัชนีที่มีค่าเป็นลบและมีนัยสำคัญทางสถิติว่า ความพิการจะกระจุกตัวอยู่กับกลุ่มผู้พิการที่มีเศรษฐกิจฐานะของครัวเรือนต่ำหรือฐานะยากจนมากกว่าเศรษฐกิจฐานะของครัวเรือนสูง (หรือเรียกว่า “pro-poor”) ส่วนค่าบวกแสดงว่าความพิการจะกระจุกตัวอยู่กับกลุ่มผู้พิการที่มีเศรษฐกิจฐานะของครัวเรือนสูง มากกว่ากลุ่ม

บทที่ 3

พลการศึกษา

บทที่ 3 ผลการศึกษา

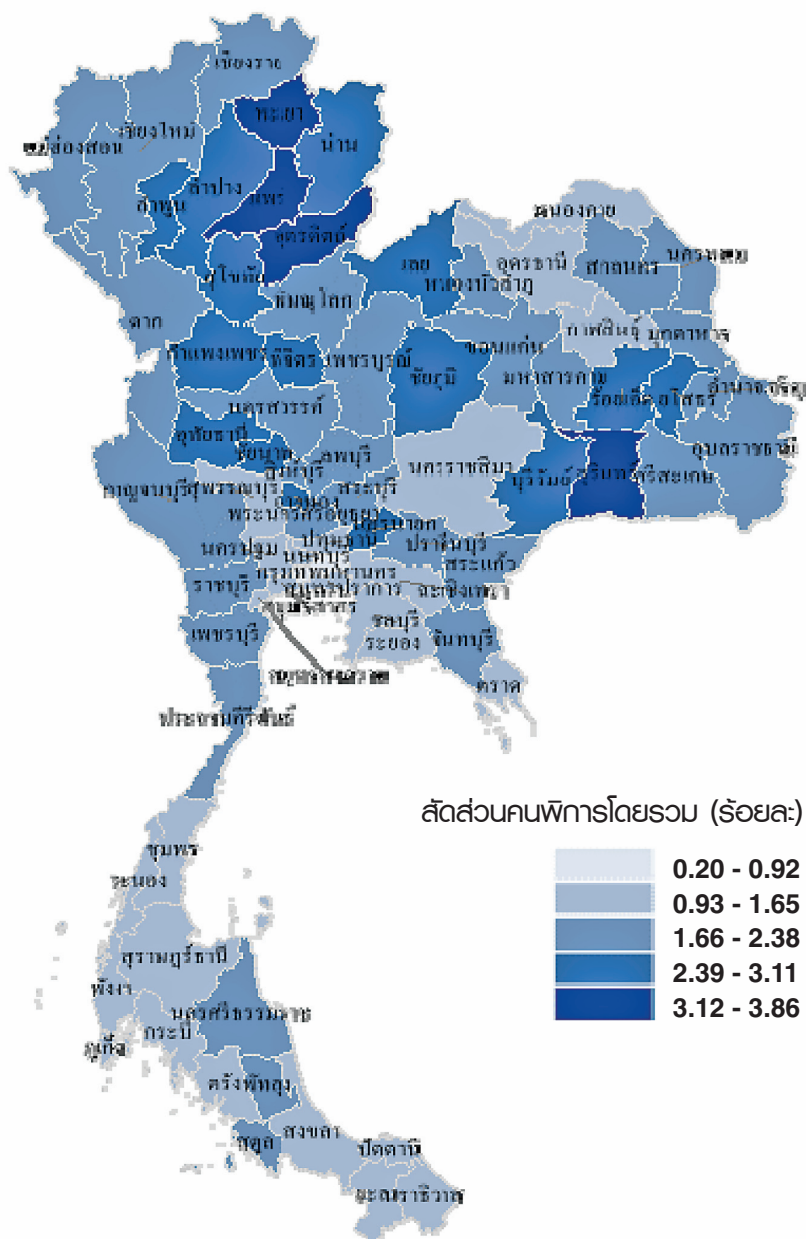
การศึกษาในครั้งนี้ ได้มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการและทุพพลภาพในปี พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ ปี พ.ศ. 2550 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ สำหรับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ ได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 การกระจายตัวของคนพิการในสังคมไทย
- ส่วนที่ 2 สถานการณ์เด็กพิการในสังคมไทย (อายุ 7-14 ปี)
- ส่วนที่ 3 สถานการณ์ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานในสังคมไทย (อายุ 15-59 ปี)
- ส่วนที่ 4 สถานการณ์ผู้สูงอายุที่พิการในสังคมไทย (อายุ 60 ปี ขึ้นไป)
- ส่วนที่ 5 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการมีรายได้ของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน
- ส่วนที่ 6 วิเคราะห์ความเท่าเทียม(Equality) และความเป็นธรรม(Equity) ของสถานะครัวเรือนผู้พิการ

เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจกับสถานการณ์ของคนพิการในประเทศไทยได้ดียิ่งขึ้น ก่อนที่จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงขอแนะนำการกระจายของคนพิการในประเทศไทยโดยจำแนกตามลักษณะความพิการต่างๆ ซึ่งเป็นข้อมูลในปี พ.ศ. 2555 จากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดังแสดงในแผนภาพ 1-8

แผนภาพ 1 สัดส่วนของผู้พิการปี 2555

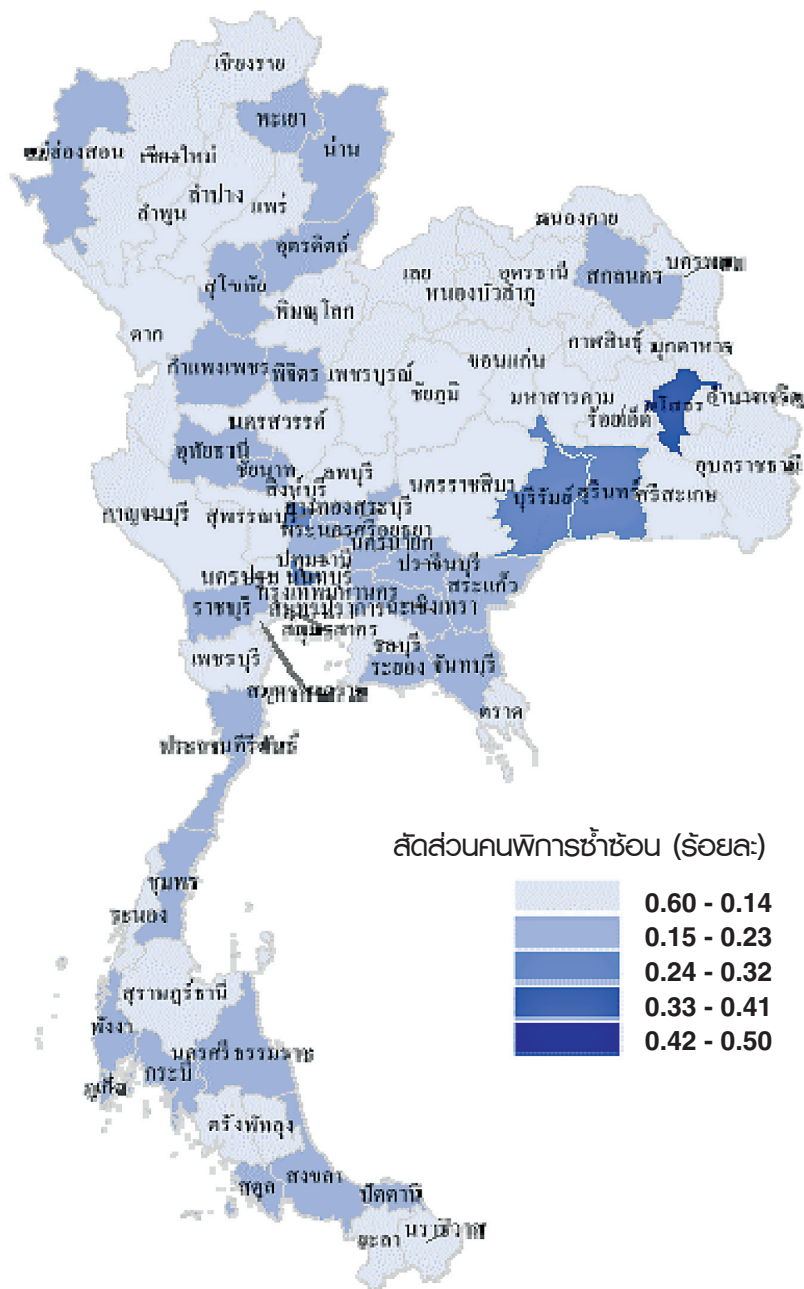

ที่มา : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปี 2555

หมายเหตุ : สัดส่วนคนพิการตามแผนภาพ หมายถึงเฉพาะคนพิการที่จดทะเบียนเป็นคนพิการตามกฎหมายกับกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

แผนภาพ 2 สัดส่วนของผู้พิการซ้ำซ้อน ปี 2555

ที่มา : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปี 2555

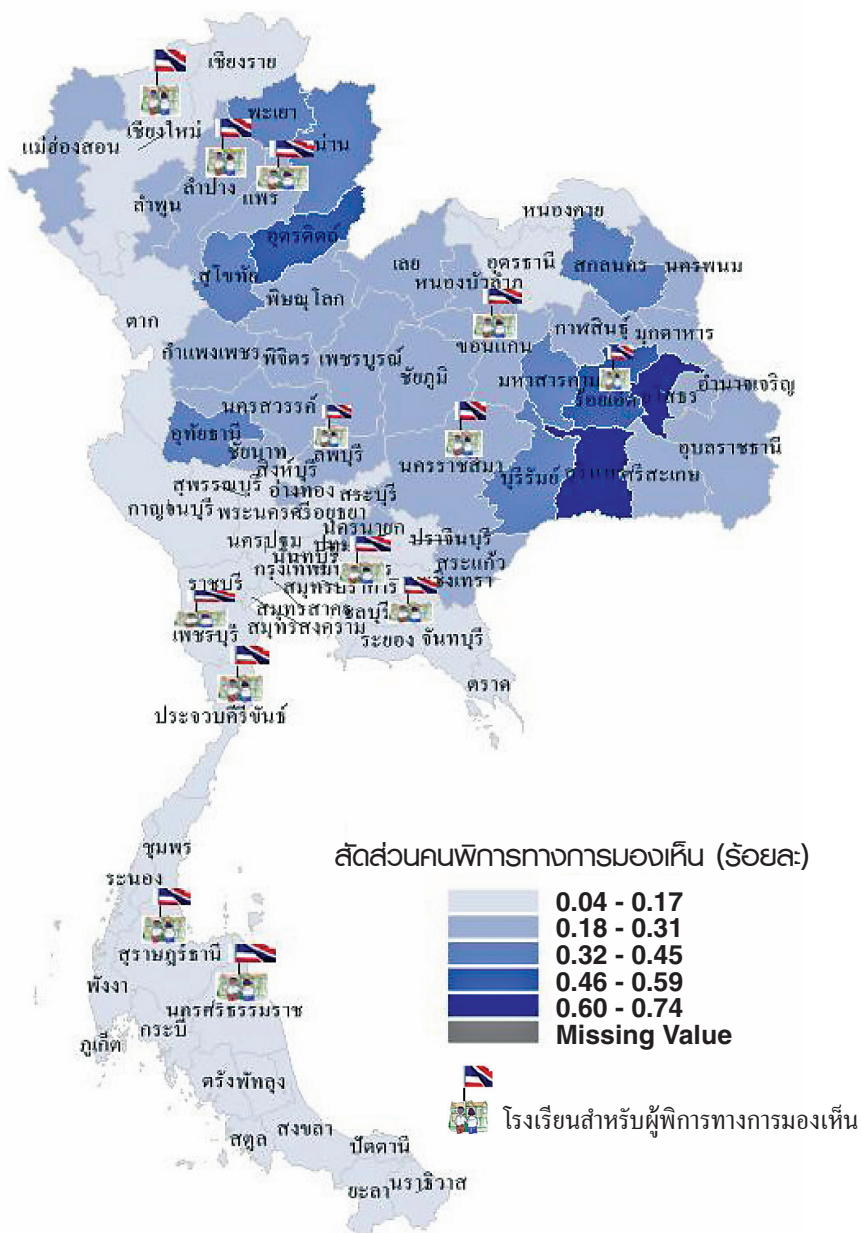
หมายเหตุ : สัดส่วนคนพิการตามแผนภาพ หมายถึงเฉพาะคนพิการที่จดทะเบียนเป็นคนพิการตามกฎหมาย

รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และคุณภาพชีวิต ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

แผนภาพ 3 สัดส่วนของผู้พิการทางการมองเห็น และโรงเรียนสำหรับผู้พิการทางสายตา

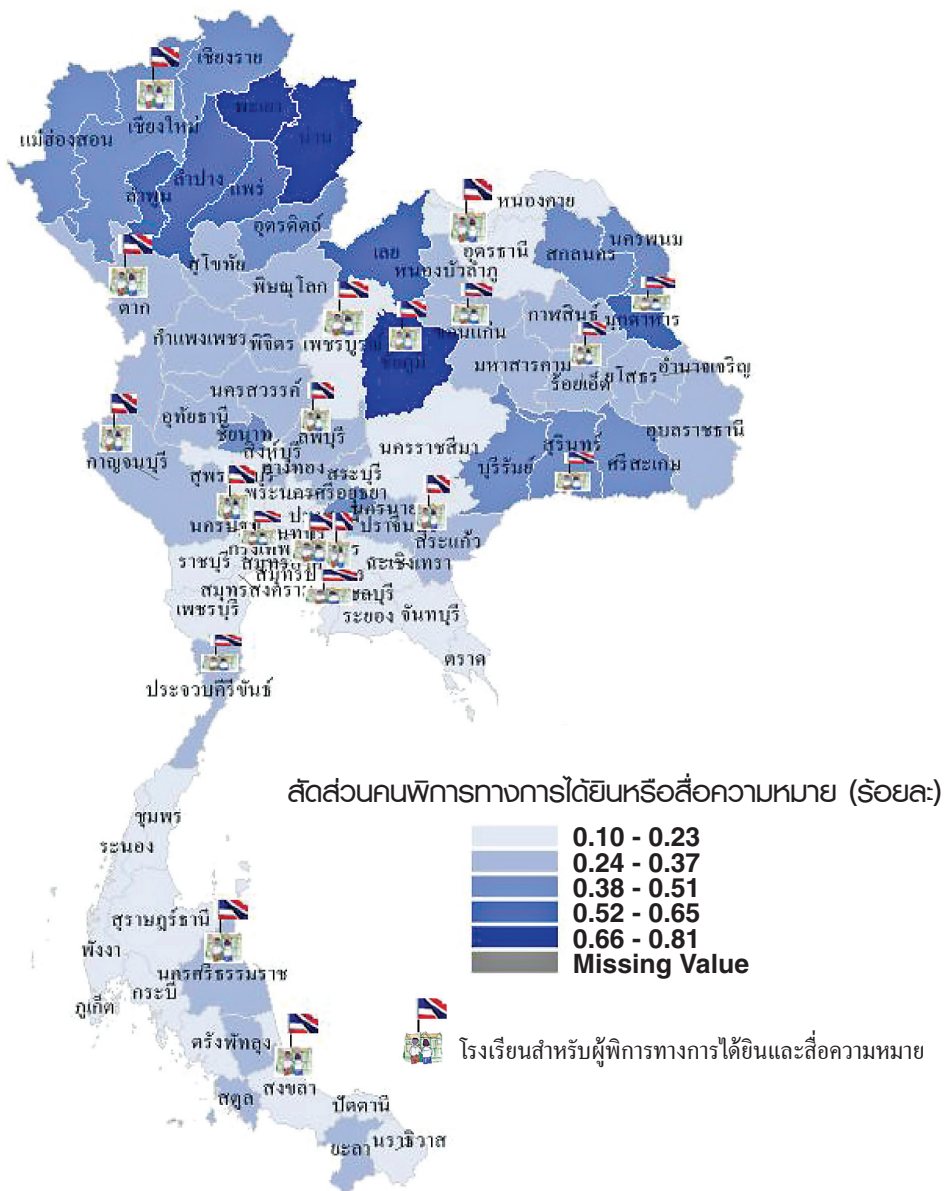

ที่มา : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปี 2555 กระทรวงศึกษาธิการ ปี 2555

หมายเหตุ : สัดส่วนคนพิการตามแผนภาพ หมายถึง เฉพาะคนพิการที่จดทะเบียนเป็นคนพิการตามกฎหมายกับ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

แผนภาพ 4 สัดส่วนของผู้พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย และโรงเรียนสำหรับผู้พิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย

ที่มา : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปี 2555 กระทรวงศึกษาธิการ ปี 2555

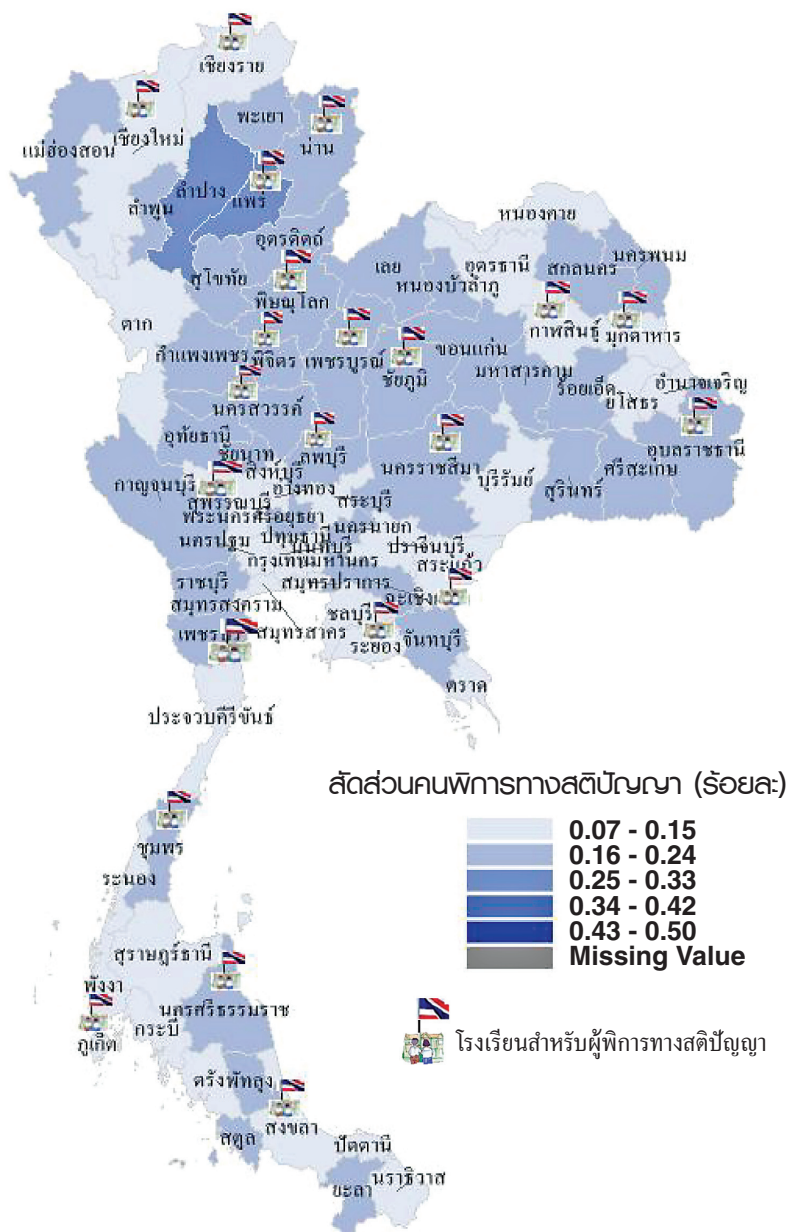
หมายเหตุ : สัดส่วนคนพิการตามแผนภาพ หมายถึงเฉพาะคนพิการที่จดทะเบียนเป็นคนพิการตามกฎหมายกับกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และสุขภาพภาพ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

แผนภาพ 5 สัดส่วนของผู้พิการทางสติปัญญา และโรงเรียนสำหรับผู้พิการทางสติปัญญา

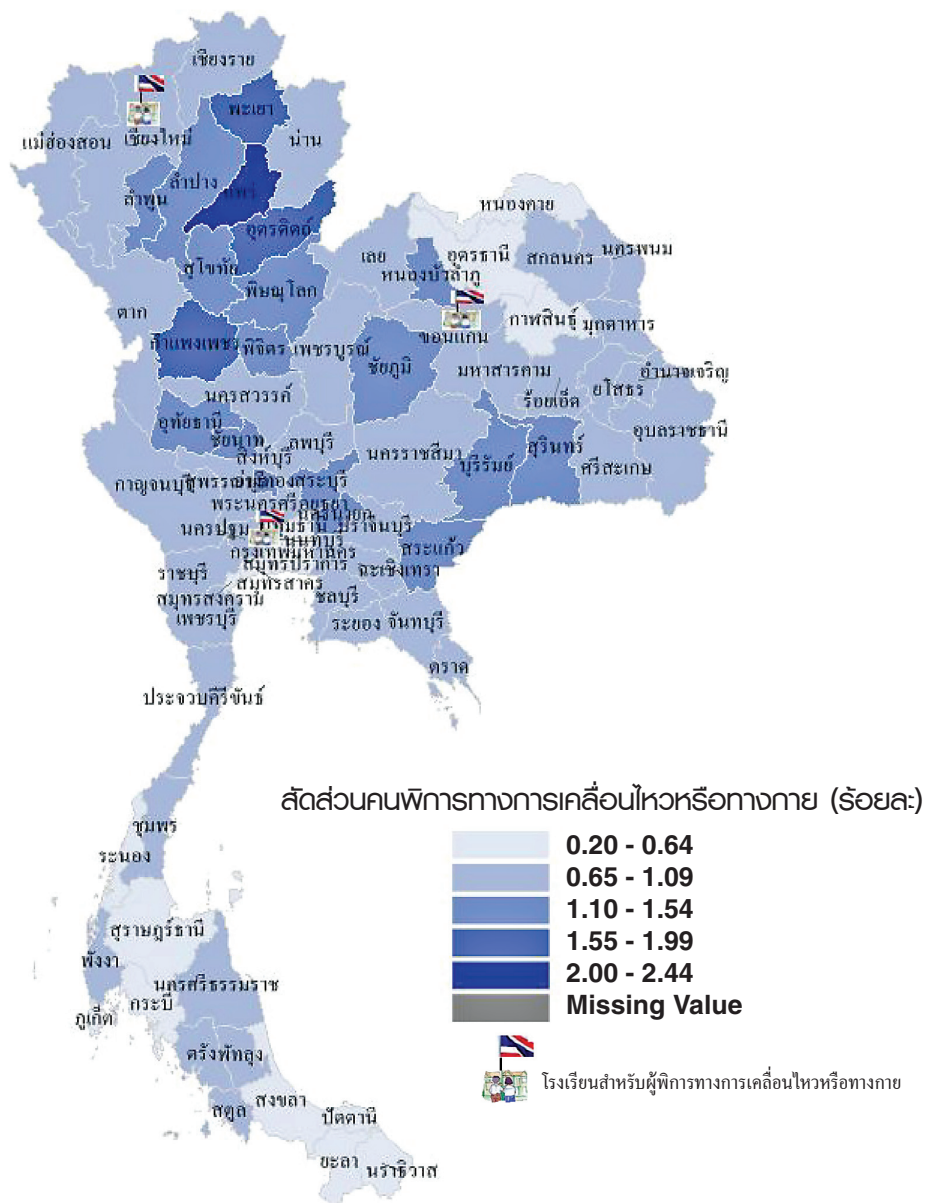

ที่มา : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปี 2555 กระทรวงศึกษาธิการ ปี 2555

หมายเหตุ : สัดส่วนคนพิการตามแผนภาพ หมายถึง เฉพาะคนพิการที่จดทะเบียนเป็นคนพิการตามกฎหมายกับ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

แผนภาพ 6 สัดส่วนของผู้พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางกาย และโรงเรียนสำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย

ที่มา : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปี 2555 กระทรวงศึกษาธิการ ปี 2555

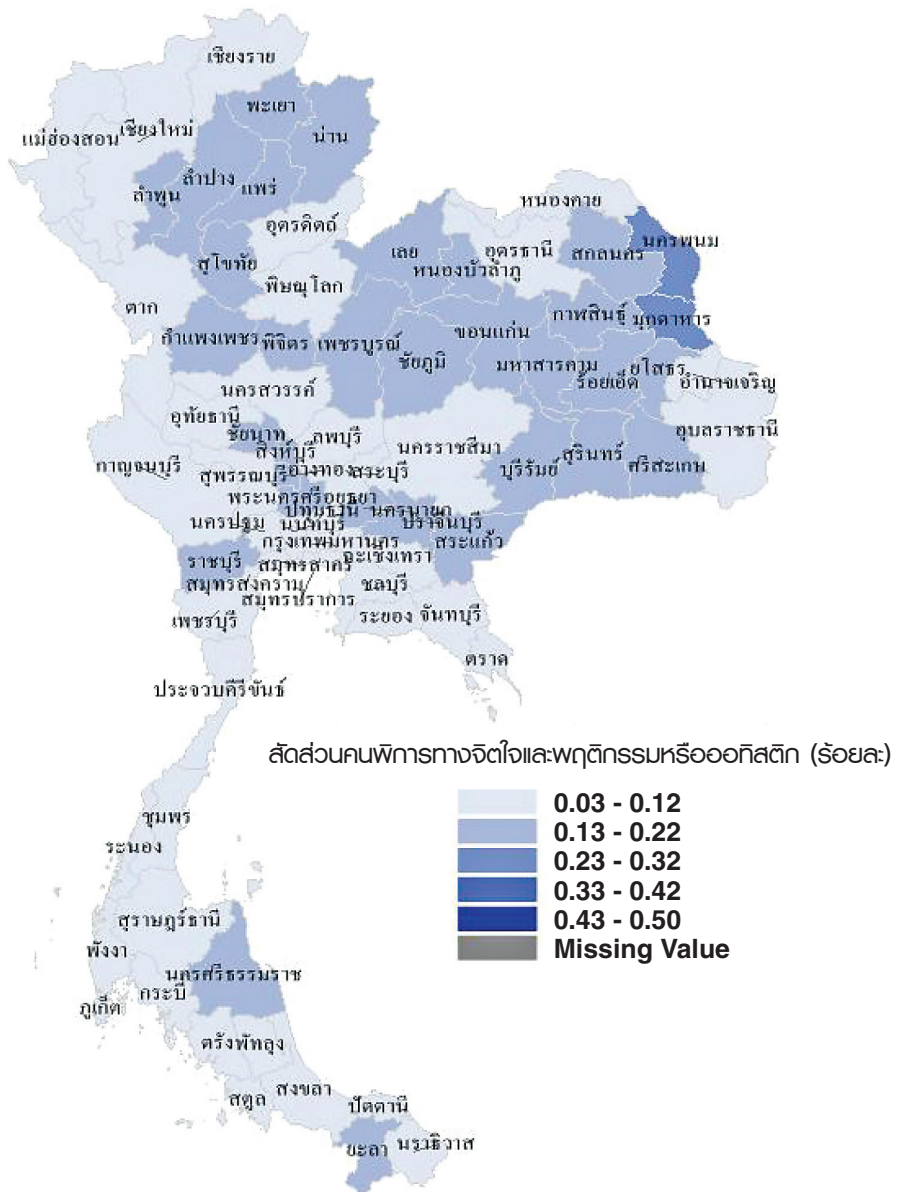
หมายเหตุ : สัดส่วนคนพิการตามแผนภาพ หมายถึงเฉพาะคนพิการที่จดทะเบียนเป็นคนพิการตามกฎหมายกับกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และภาพรวมของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

แผนภาพ 7 สัดส่วนของผู้พิการทางจิตใจและพฤติกรรมหรือออทิสติก (ไม่มีโรงเรียน
สำหรับผู้พิการทางจิตใจและพฤติกรรมหรือออทิสติก)

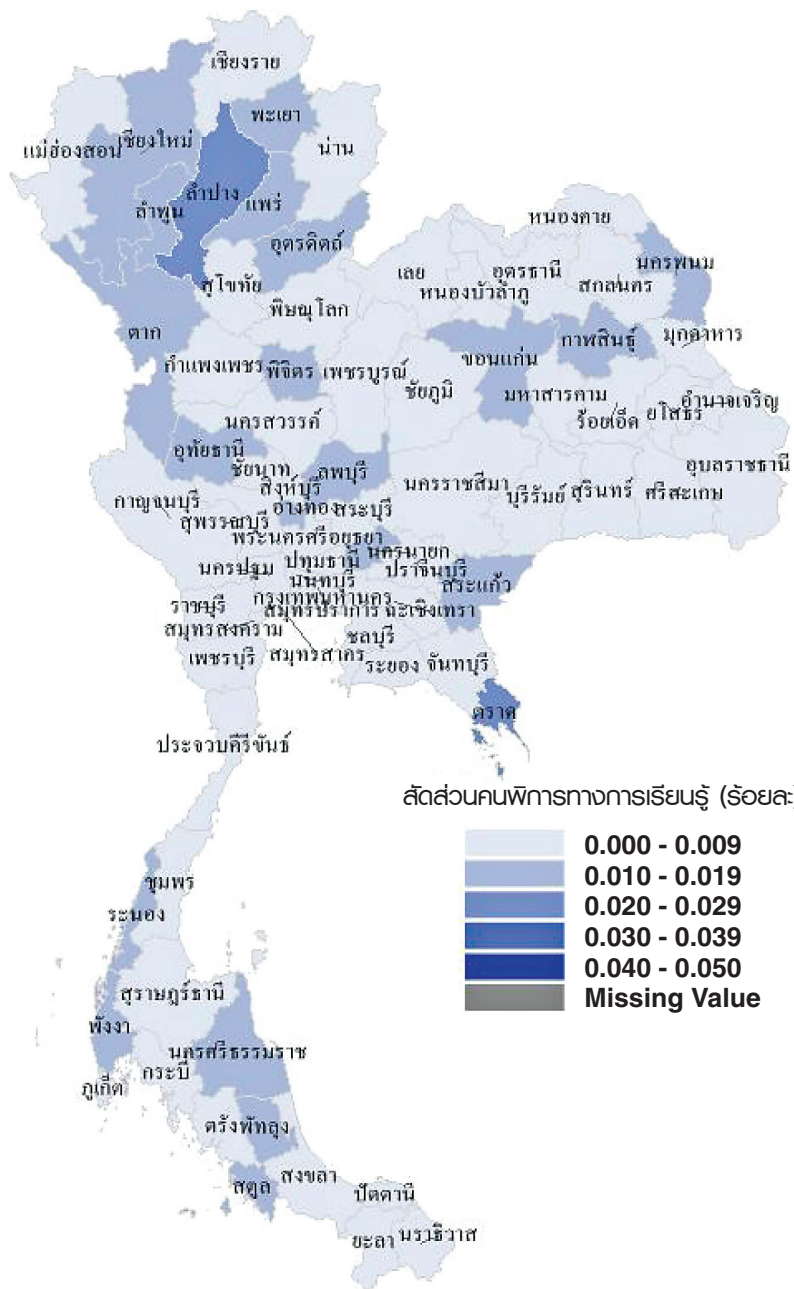

ที่มา : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปี 2555

หมายเหตุ : ในทางปฏิบัติจึงให้อยู่ในโรงเรียนประเภทปัญญาอ่อน (เป็นโรงเรียนสำหรับเด็กที่พิการทางสติปัญญา)
กับโรงเรียนสอนคนหูหนวก ซึ่งไม่เหมาะกับบริบทของคนพิการกลุ่มนี้

แผนภาพ 8 สัดส่วนของผู้พิการทางการเรียนรู้ (ไม่มีโรงเรียนสำหรับผู้พิการทางการเรียนรู้)

ที่มา : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปี 2555

รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์การละเมิดสิทธิในสังคมไทย :

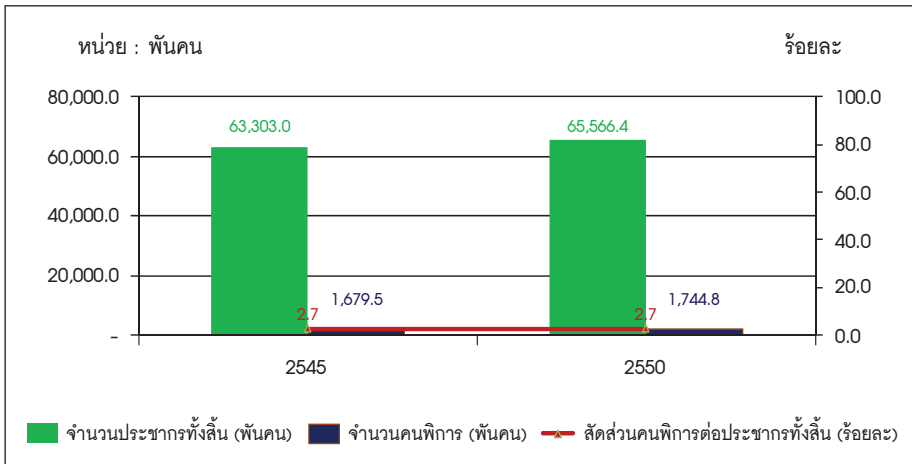
การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และสุขภาพภาพ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

ส่วนที่ 1 การกระจายตัวของคนพิการในสังคมไทย

😊 จำนวนคนพิการเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย

ในปี 2550 ประเทศไทยมีคนพิการประมาณ 1.74 ล้านคน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2545 (คนพิการเท่ากับ 1.68 ล้านคน) ไม่มากนัก และเมื่อคิดสัดส่วนคนพิการต่อประชากรทั้งหมดของประเทศไทย พบว่า ในปี 2545 และในปี 2550 มีสัดส่วนดังกล่าวเท่ากัน คือ ร้อยละ 2.7 (แผนภูมิ 1)

แผนภูมิ 1 จำนวนประชากร จำนวนคนพิการ และสัดส่วนคนพิการต่อประชากรทั้งหมด ปีพ.ศ. 2545 และ 2550

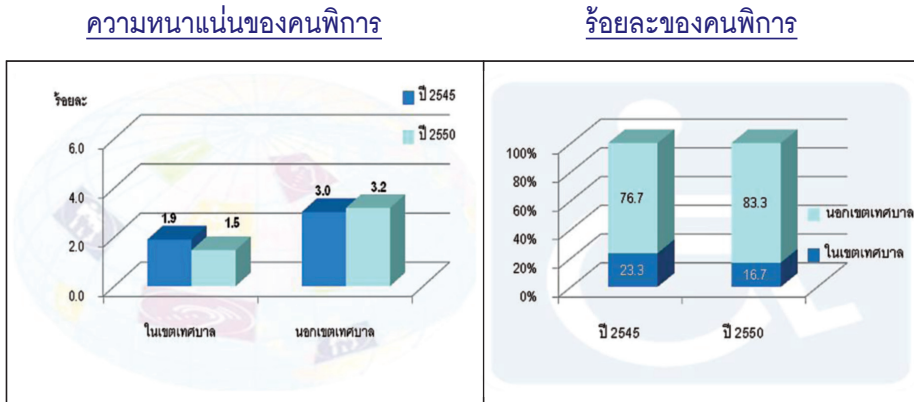
ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 นอกเขตเทศบาลมีคนพิการหนาแน่นสูงกว่าในเขตเทศบาล

ในปี 2545 และปี 2550 คนพิการส่วนใหญ่กระจายตัวอยู่นอกเขตเทศบาล และมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น กล่าวคือ จากที่มีสัดส่วนคนพิการต่อประชากรทั้งหมดนอกเขตเทศบาล หรือเรียกว่า ความหนาแน่นของคนพิการ ร้อยละ 3.0 ในปี 2545 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 3.2 ในปี 2550 ในขณะที่ความหนาแน่นของคนพิการในเขตเทศบาลมีแนวโน้มลดลง จากร้อยละ 1.9 ในปี 2545 เหลือร้อยละ 1.5 ในปี 2550 หรืออาจกล่าวได้ว่านอกเขตเทศบาลมีสัดส่วนคนพิการมากกว่าในเขตเทศบาลประมาณ 2 เท่าตัว (แผนภูมิ 2)

แผนภูมิ 2 ความหนาแน่น และร้อยละของคนพิการ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามเขตการปกครอง

ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

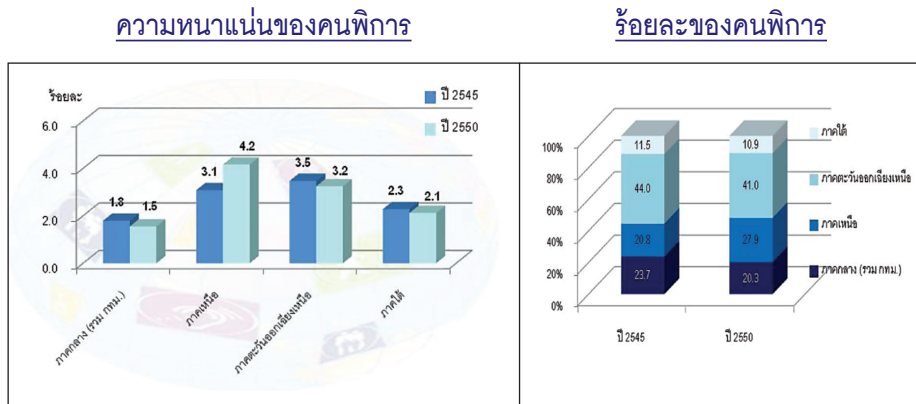
😊 ปีพ.ศ. 2550 ภาคเหนือมีคนพิการหนาแน่นสูงกว่าภาคอื่นๆ

ในปี 2550 ภาคเหนือมีคนพิการหนาแน่นมากที่สุด คือ มีคนพิการประมาณ 4 คน ใน 100 คน ในขณะที่ภาคกลาง (รวม กทม.) มีคนพิการหนาแน่นน้อยที่สุด นั่นคือ มีสัดส่วนคนพิการเพียงร้อยละ 1.6 และเมื่อเปรียบเทียบความหนาแน่นของคนพิการระหว่างปี 2545 และปี 2550 พบว่าภาคเหนือมีความหนาแน่นของคนพิการเพิ่มขึ้น ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีแนวโน้มลดลง แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อนำจำนวนคนพิการในแต่ละภาคมาเปรียบเทียบกันจะพบว่า มากกว่าร้อยละ 40 ของคนพิการทั้งหมดกระจายตัวอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (แผนภูมิ 3)

ซึ่งเป็นที่น่าสนใจว่า พื้นที่ใดมีความเสี่ยงต่อการเกิดความพิการมากน้อยต่างกันอย่างไร อันจะนำไปสู่การสอบสวนเพื่อหาสาเหตุและการป้องกันความพิการได้ แต่พื้นที่ที่มีคนพิการอยู่หนาแน่นก็อาจไม่ใช่พื้นที่เสี่ยงก็ได้หากมีปัจจัยที่ทำให้คนพิการมีการเคลื่อนย้ายที่อยู่ เช่น ด้วยเหตุผลด้านการรักษาฟื้นฟู การเข้าสู่การศึกษาที่ไม่ได้มีอยู่ทุกจังหวัด การมีโอกาสด้านอาชีพ ตลอดจนการมีสิ่งอำนวยความสะดวกทางสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งน่าจะได้มีการศึกษาต่อไป

แผนภูมิ 3 ความหนาแน่น และร้อยละของคนพิการ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามภูมิภาค

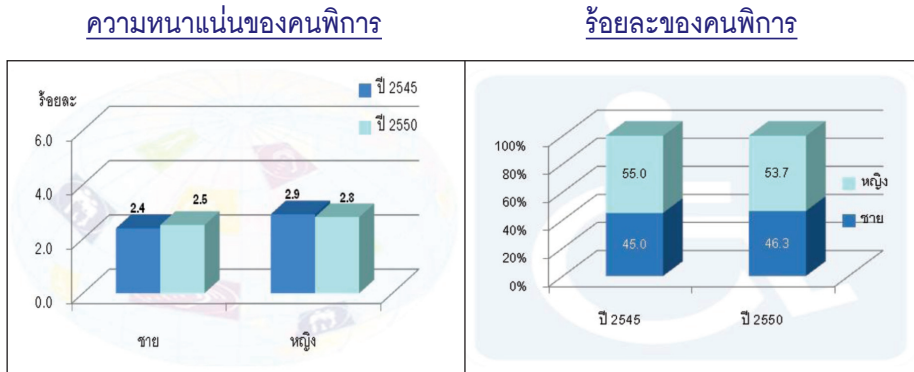
ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 ผู้พิการมากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นเพศหญิง

เมื่อพิจารณามิติในด้านเพศของคนพิการ พบว่า เพศหญิงมีสัดส่วนคนพิการสูงกว่าเพศชาย และเมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนคนพิการ ระหว่างปี 2545 และปี 2550 พบว่าในปี 2550 เพศหญิงมีสัดส่วนคนพิการลดลง ในขณะที่เพศชายมีสัดส่วนคนพิการสูงขึ้น รวมทั้งเมื่อเปรียบเทียบร้อยละของคนพิการ ระหว่างปี 2545 และปี 2550 แบ่งตามเพศ พบว่าในปี 2550 ร้อยละของคนพิการชายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2545 ในขณะที่ร้อยละของคนพิการหญิงมีแนวโน้มลดลง แต่อย่างไรก็ตาม ทั้งในปี 2545 และปี 2550 คนพิการมากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นเพศหญิง (แผนภูมิ 4)

แผนภูมิ 4 ความหนาแน่น และร้อยละของคนพิการปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามเพศ

ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 ผู้พิการส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ

ในปี 2550 จะพบความพิการในกลุ่มผู้สูงอายุมากกว่ากลุ่มอายุอื่นๆ กล่าวคือ จากผู้สูงอายุทั้งสิ้น 100 คน จะมีผู้สูงอายุที่พิการประมาณ 15 คน ส่วนผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานมีสัดส่วนคนพิการ ร้อยละ 1.6 และเด็กมีโอกาที่จะเป็นผู้พิการน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวิวัฒนาการทางการแพทย์ที่ทันสมัยมากขึ้น และประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุข รวมทั้งภาครัฐมีนโยบายที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีความอยู่ดีมีสุขมากขึ้น คือ มีระบบประกันสุขภาพที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เช่น การมีศูนย์สุขภาพตำบล เป็นต้น

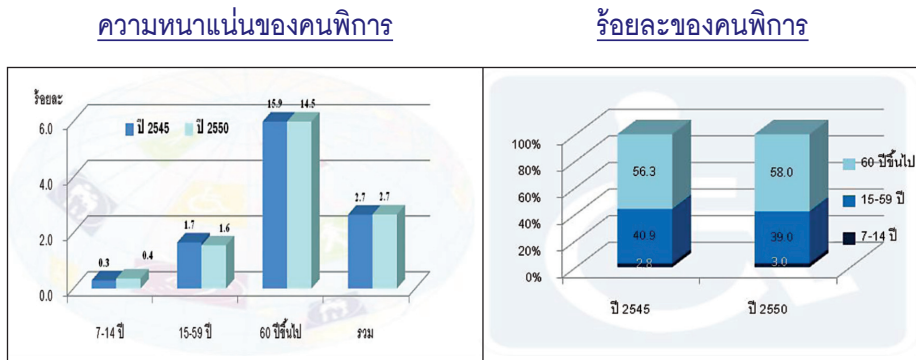
เมื่อเปรียบเทียบจำนวนคนพิการตามกลุ่มอายุ ในปี 2545 และ 2550 พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งของคนพิการเป็นผู้สูงอายุ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น ส่วนอีกร้อยละ 40 เป็นผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน และมีเพียงประมาณร้อยละ 3 เท่านั้นที่เป็นเด็กพิการ

อย่างไรก็ตามสัดส่วนผู้สูงอายุพิการ 15 คนใน 100 คน เป็นสิ่งที่สังคมพึงให้ความสนใจและมีมาตรการแต่เนิ่นๆ ซึ่งนอกจากการควบคุมโรคและการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุแล้ว การส่งเสริมสุขภาพด้านอาหารและการออกกำลังกายเพื่อรักษาระดับความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวันไว้ให้นานที่สุด ควรเป็นนโยบายที่สำคัญ มิฉะนั้นเมื่อสัดส่วนผู้สูงอายุไทยเพิ่มขึ้นจะกลายเป็นภาระการดูแลที่เพิ่มมากขึ้นอย่างมหาศาล รวมทั้งแนวโน้มของคนพิการในวัยทำงานโดยเฉพาะกลุ่มผู้ชายที่กำลัง

ค่อยๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญว่าสังคมไทยจะมีคนพิการเพิ่มมากขึ้น เพราะจำนวนผู้สูงอายุที่พิการระดับมากถึงมากที่สุดเพิ่มขึ้น ประกอบกับคนที่พิการตั้งแต่วัยทำงานเริ่มย่างเข้าสู่วัยสูงอายุเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน

แผนภูมิ 5 ความหนาแน่น และร้อยละของคนพิการ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามกลุ่มอายุ

ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 ประมาณ 1 ใน 3 ของคนพิการทั้งหมดมีความพิการซ้ำซ้อน

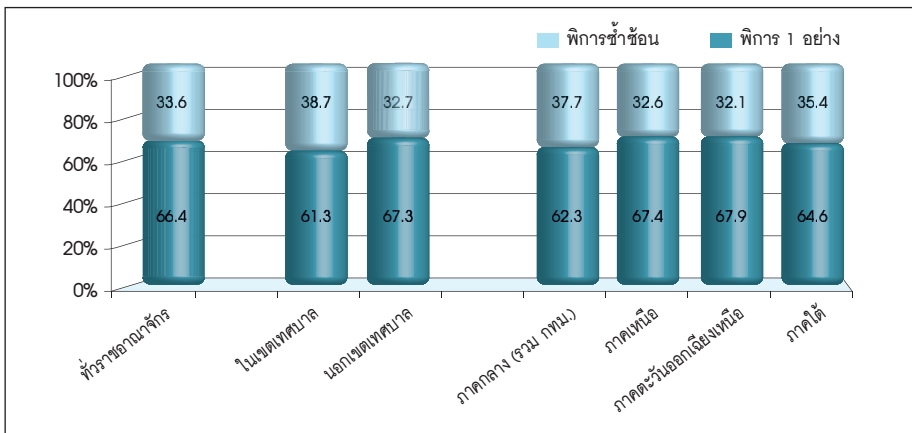
คนพิการประมาณ 1 ใน 3 ของคนพิการทั้งหมดในประเทศไทยในปี 2550 เป็นคนพิการที่มีความพิการซ้ำซ้อน โดยพบว่า ในเขตเทศบาลมีสัดส่วนของคนพิการซ้ำซ้อนมากกว่านอกเขตเทศบาล รวมทั้ง สัดส่วนคนพิการซ้ำซ้อนในภาคกลาง (รวม กทม.) มีสัดส่วนสูงกว่าภาคอื่นๆ (ร้อยละ 37.7) ในขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสัดส่วนคนพิการซ้ำซ้อนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 32.6 (แผนภูมิ 6)

ความพิการซ้ำซ้อน หมายถึง การมีความพิการพร้อมๆ กันมากกว่าหนึ่งอย่างตั้งแต่ต้น หรือ เริ่มต้นมีความพิการแบบหนึ่งแล้วต่อมาก็มีความพิการอีกแบบหนึ่งเพิ่มขึ้น ประเภทหลังนี้ส่วนใหญ่เป็นเพราะการขาดโอกาสการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การรักษาอาการข้างเคียงแทรกซ้อนและการขาดโอกาสในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่เหมาะสม เช่น เด็กสมองพิการแต่เล็กๆ ที่ไม่ได้รับการฟื้นฟูกระตุ้นพัฒนาการอย่างเหมาะสม ทำให้มีปัญหาด้านสติปัญญาและการเรียนรู้ด้วยเช่นเดียวกับเด็กตาบอด เด็กหูหนวก หรือคนพิการผู้ใหญ่ที่เป็นเบาหวานและมีอัมพาต หากไม่ได้รับการฟื้นฟูที่เหมาะสม จะนำไปสู่การมีข้อยึดติด เคลื่อนไหวลำบาก น้ำตาล

คุมยากขึ้น ในที่สุดมีผลที่ให้อาจต้องตัดขา เป็นความพิการเพิ่มขึ้นอีก บางคนก็มีปัญหาจอบประสาทตาทำให้สายตาแยลง เป็นต้น ทั้งหมดนี้ การเข้าถึงบริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ หรือการดูแลภาวะโรคเรื้อรังในเขตเมืองจะเป็นไปได้ยากกว่า เนื่องจากสถานบริการเขตเมืองมักจะเน้นเรื่องการรักษาภาวะเจ็บป่วยเฉียบพลัน ที่เป็นเรื่องความเป็นความตายมากกว่า ในขณะที่นอกเขตเมือง (นอกเขตเทศบาล) มีโอกาสที่จะพัฒนาระบบการดูแลหลังระยะเฉียบพลันที่เป็นเรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพและการควบคุมโรคเรื้อรังได้มากกว่า จึงอาจทำให้คนพิการที่อยู่ในเขตเมืองมีความเสี่ยงที่จะขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการที่อาจนำไปสู่การเกิดความพิการซ้ำซ้อนได้มากกว่า

แผนภูมิ 6 ร้อยละของคนพิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามลักษณะความพิการ ภูมิภาค และเขตการปกครอง

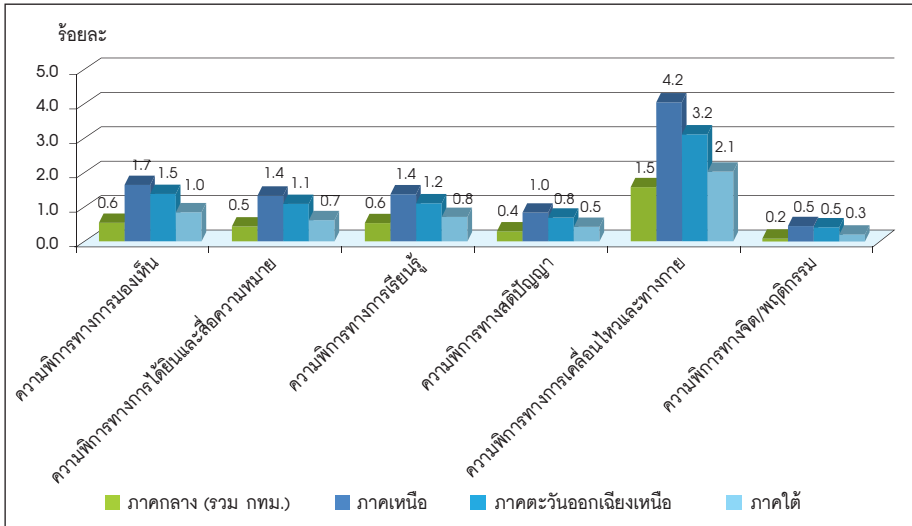
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ.2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 ภาคเหนือมีสัดส่วนคนพิการสูงกว่าภาคอื่นๆ โดยเฉพาะคนพิการทางการมองเห็น

เมื่อพิจารณาความหนาแน่นคนพิการในแต่ละภาค พบว่า ภาคเหนือมีคนพิการหนาแน่นสูงกว่าภาคอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกายมีสัดส่วนถึงร้อยละ 4.2 จากคนพิการทั้งหมดในภาคเหนือ ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคกลาง (รวม กทม.) มีสัดส่วนคนพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกายมีสัดส่วนร้อยละ 3.2 ร้อยละ 2.1 และร้อยละ 1.0 จากจำนวนคนพิการทั้งหมดในแต่ละภาค ตามลำดับ

แผนภูมิ 7 ความหนาแน่นของคนพิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามภูมิภาค และประเภทความพิการ

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP
หมายเหตุ : 1) 0.0 มีค่าน้อยกว่า 0.05 และ 2) สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

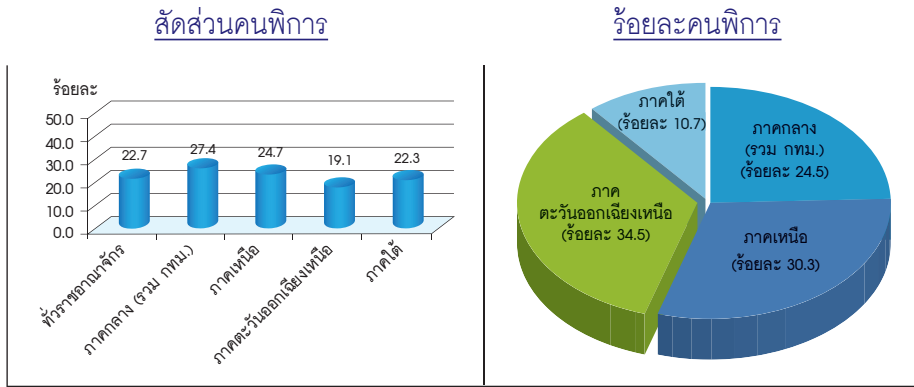
😊 คนพิการใน 100 คนมีการใช้เครื่องช่วย 22-23 คน

สัดส่วนของคนพิการที่ใช้เครื่องช่วย ต่อคนพิการทั้งสิ้น คิดเป็นร้อยละ 22.7 ที่มีการใช้อุปกรณ์ อวัยวะเทียม หรือใช้เครื่องช่วยในการดำรงชีวิต ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนคนพิการที่ใช้เครื่องช่วย ในแต่ละภูมิภาค พบว่าภาคกลาง (รวม กทม.) มีสัดส่วนการใช้เครื่องช่วยมากที่สุด คือ ร้อยละ 27.4 รองลงมาคือภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 24.7, 22.3 และร้อยละ 19.1 ตามลำดับ

สำหรับการกระจายตัวของการใช้เครื่องช่วย ในภูมิภาคต่างๆ พบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคนพิการที่ใช้เครื่องช่วยมากที่สุด (ร้อยละ 34.5) เนื่องจากเป็นภูมิภาคที่มีจำนวนคนพิการมากที่สุด ในขณะที่ภาคใต้มีคนพิการที่ใช้เครื่องช่วยน้อยที่สุด (แผนภูมิ 8)

แผนภูมิ 8 สัดส่วนคนพิการที่ใช้อุปกรณ์ อวัยวะเทียม หรือเครื่องช่วย ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามภูมิภาค

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

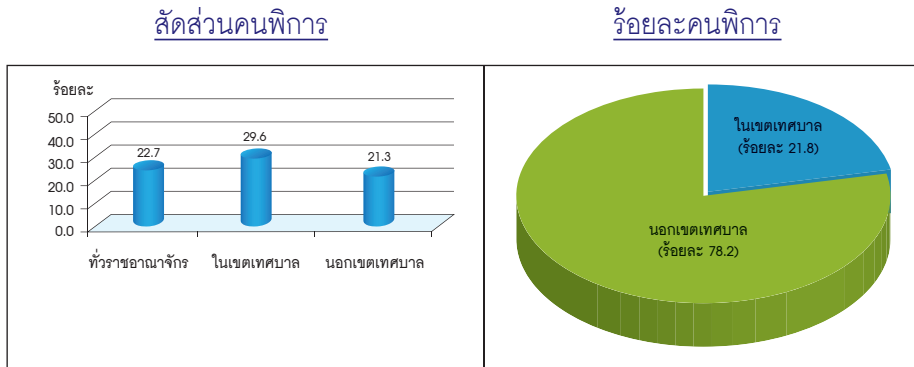
😊 คนพิการในเขตเมืองมีการใช้เครื่องช่วยสูงกว่าคนพิการในเขตชนบท

การศึกษานี้พบว่า คนพิการที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง (ในเขตเทศบาล) มีสัดส่วนการใช้เครื่องช่วย สูงกว่า คนพิการที่อาศัยอยู่ในเขตชนบท (นอกเขตเทศบาล) อาจเนื่องมาจาก คนพิการในเขตเมืองสามารถเข้าถึงการบริการสาธารณสุขได้มากกว่า คนที่อยู่ในเขตชนบท (แผนภูมิ 9)

ซึ่งมีความเป็นไปได้ว่าคนพิการในภาคกลางมีโอกาสดำเนินการอุปกรณ เครื่องช่วยคนพิการมากที่สุด เพราะในอดีตที่ผ่านมาการกำหนดรายการและการจัดหา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเป็นการดำเนินการแบบรวมศูนย์ที่ส่วนกลาง โดยเริ่มมีการ กระจายอำนาจไปสู่เขตรบบหลักประกันสุขภาพและโรงพยาบาลจังหวัดบ้าง ในช่วง สอง-สามปีที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงมีปัญหาในการเข้าถึงบริการสำหรับคนพิการ ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ซึ่งห่างไกลจากที่ตั้งของโรงพยาบาล ยกตัวอย่างเช่น การ เดินทางเข้ารับบริการทั้งผู้พิการรายใหม่หรือรายเก่าที่ต้องการซ่อม หรือเปลี่ยนอุปกรณ์ ล้วนยังเป็นปัญหาทั้งสิ้น นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ได้มาไม่เหมาะสมกับ บริบท บ้านและชุมชนโดยรอบของผู้พิการ จึงควรที่จะได้มีการศึกษาปัญหาของคนพิการใน ระดับชุมชนท้องถิ่น โดยศึกษาถึงความจำเป็นด้านประเภทและลักษณะอุปกรณ์ รวมถึงการฝึกทักษะการใช้งานอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้พิการที่ อาศัยอยู่ในชนบทสามารถพึ่งพาตัวเองในการดำรงชีวิตได้จริง

แผนภูมิ 9 สัดส่วนคนพิการที่ใช้อุปกรณ์ อวัยวะเทียม หรือเครื่องช่วย ปี พ.ศ. 2550
จำแนกตามเขตการปกครอง

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

คนพิการในลักษณะต่างๆ กับการใช้เครื่องช่วย

เมื่อเปรียบเทียบการใช้เครื่องช่วย ตามประเภทความพิการ พบว่า คนที่พิการทางการเคลื่อนไหวและทางกายมีสัดส่วนการใช้เครื่องช่วย สูงที่สุด คือ ร้อยละ 30.3 รองลงมาเป็นผู้พิการทางการเรียนรู้ และผู้พิการทางการมองเห็น ซึ่งมีสัดส่วนการใช้เครื่องช่วย ร้อยละ 27.2 และ 26.0 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่พิการทางจิต/พฤติกรรมมีสัดส่วนการใช้เครื่องช่วยน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 13.8

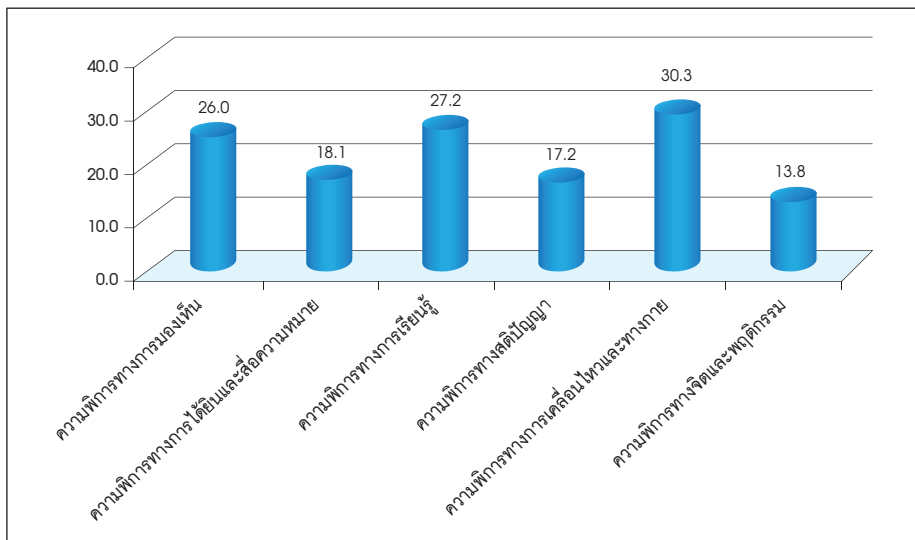
ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า คนพิการทุกคนไม่ได้มีความจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ ในที่นี้ “อุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ” หมายถึง อุปกรณ์ที่คนพิการต้องใช้เป็นอุปกรณ์ประจำตัวเพื่อช่วยให้สามารถทำกิจกรรมในการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น กินข้าว อาบน้ำ แต่งตัว ขับถ่าย สื่อสาร เคลื่อนไหว เดินทางอย่างพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น อุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการดังกล่าวได้แก่ รถเข็น เครื่องช่วยเดินประเภทต่างๆ ไม่เท้าขาคนตาบอด เครื่องช่วยพยุงการทำงานของมือ เครื่องช่วยพูด หรือเครื่องช่วยการสื่อสาร เครื่องช่วยการเห็น เครื่องช่วยการได้ยิน ทั้งนี้ อาจรวมไปถึงเก้าอี้ที่เหมาะสม เตียงนอน ไม้กระดานช่วยการย้ายตัว รวบรวมช่วยพยุงตัวให้ลุกง่ายขึ้น เป็นต้น ซึ่งต่างจากสื่อกระตุ้นพัฒนาที่ใช้ประกอบการฝึกฟื้นฟู หรือราวฝึกเดินในบ้าน ดังนั้นการได้รับบริการอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการนี้ จะต้องทำให้เกิดการบรรลุเป้าหมายด้านการเพิ่มความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ในระดับหนึ่งไม่มากนัก

หากเมื่อได้อุปกรณ์เครื่องช่วยแล้วยังมีความยากลำบากในการใช้ชีวิตประจำวันอยู่อีก จะต้องพิจารณาถึงเรื่องการปรับสภาพแวดล้อมภายในบ้านและการมีผู้ช่วยเหลือในบางกิจกรรมด้วย

นอกจากนี้ พบว่าคนพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย มีสัดส่วนการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยที่สูงที่สุดนั้นไม่น่าแปลกใจ เพราะคนพิการในกลุ่มนี้มีทั้งคนแขนขาขาด คนแขนขาอ่อนแรง คนเป็นอัมพาต เป็นต้น สำหรับคนพิการทางการมองเห็น ก็ไม่น่าแปลกใจเช่นกัน เพราะกลุ่มนี้ต้องมีทั้งอุปกรณ์ช่วยการเดินทางและการเห็นกันทุกคน แต่สำหรับคนพิการทางการเรียนรู้ ทางจิต/พฤติกรรม ยังอธิบายได้ค่อนข้างยากสมควรที่จะมีการศึกษาในเชิงลึกให้เห็นภาพความต้องการอุปกรณ์เครื่องช่วยในกลุ่มนี้ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

แผนภูมิ 10 สัดส่วนคนพิการที่ใช้อุปกรณ์ อวัยวะเทียม หรือเครื่องช่วย ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามประเภทความพิการ

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

ส่วนที่ 2 สถานการณ์เด็กพิการ (อายุ 7-14 ปี)

2.1 ข้อมูลทั่วไป

😊 นอกเขตเทศบาลมีเด็กพิการหนาแน่น

มากกว่าในเขตเทศบาล

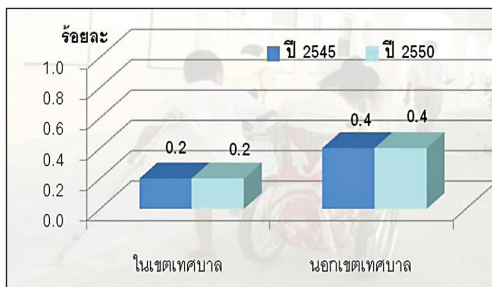
ในปี 2545 และปี 2550 มีเด็กพิการ

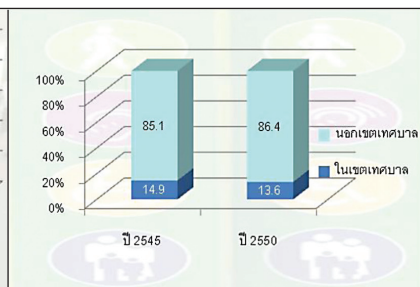
ไม่เกินร้อยละ 1 ของเด็กทั้งหมดในประเทศไทย โดยพบว่า นอกเขตเทศบาลมีเด็กพิการหนาแน่นมากกว่าในเขตเทศบาล เมื่อเปรียบเทียบจำนวนเด็กพิการทั้งหมด พบว่า เด็กพิการส่วนใหญ่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลมากกว่าอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล เกือบ 6.5 เท่า โดยในปี 2550 พบว่า นอกเขตเทศบาลมีเด็กพิการอาศัยอยู่ถึงร้อยละ 86.4 แต่ในเขตเทศบาลมีเด็กพิการอาศัยอยู่เพียงร้อยละ 13.6 (แผนภูมิ 11)

แผนภูมิ 11 ความหนาแน่น และร้อยละของเด็กพิการ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามเขตการปกครอง

ความหนาแน่นของคนพิการ

ร้อยละของคนพิการ

ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

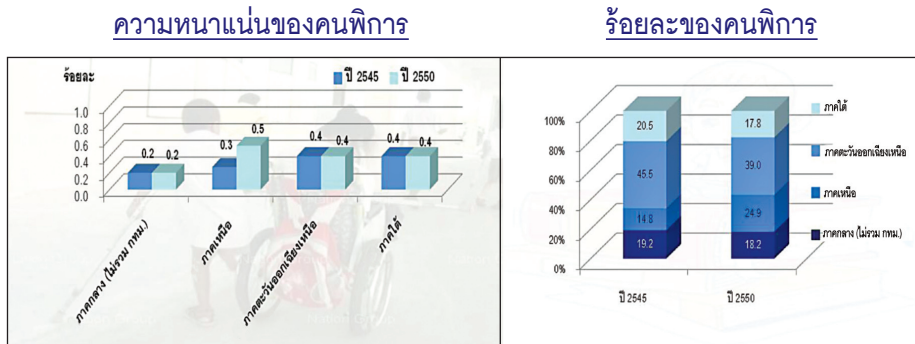
😊 ภาคเหนือมีเด็กพิการหนาแน่นสูงกว่าภาคอื่นๆ

ภาคเหนือมีเด็กพิการอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นมากที่สุด และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 0.3 ในปี 2545 เป็นร้อยละ 0.5 ในปี 2550 ในขณะที่ภาคอื่น ๆ มีสัดส่วนเด็กพิการไม่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนเด็กพิการตามภาคต่างๆ พบว่า ในปี 2550 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเด็กพิการมากที่สุด คือ ร้อยละ 39.0 ส่วนภาคกลาง (รวม กทม.) มีเด็กพิการน้อยที่สุด ร้อยละ 18.2 และเมื่อเปรียบเทียบเด็กพิการระหว่าง ปี 2545 และปี 2550 พบว่า เด็กพิการในภาคกลาง (รวม กทม.) ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนเด็กพิการลดลง แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าเด็กพิการที่อาศัยอยู่ในภาคเหนือมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น โดยเพิ่มจากร้อยละ 14.8 ในปี 2545 เป็นร้อยละ 24.9 ในปี 2550 (แผนภูมิ 12)

แผนภูมิ 12 ความหนาแน่น และร้อยละเด็กพิการ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามภูมิภาค

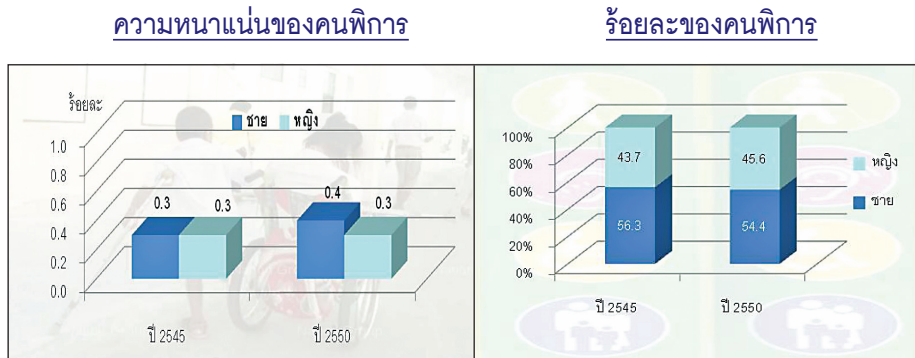
ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ.2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ.2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 ในปี พ.ศ. 2550 เด็กพิการเป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิง

เมื่อพิจารณาสัดส่วนของเด็กพิการต่อเด็กทั้งหมดในประเทศไทย แยกตามเพศพบว่า ในปี 2550 (ร้อยละ 0.4) สัดส่วนของเด็กพิการชายเพิ่มขึ้นจากปี 2545 (ร้อยละ 0.3) สำหรับสัดส่วนของเด็กพิการหญิงระหว่างปี 2545 และปี 2550 นั้นมีสัดส่วนไม่แตกต่างกัน สำหรับมิติเพศของเด็กพิการไทยทั้งหมดนั้น พบว่า ในปี 2550 เด็กพิการชายมีจำนวนมากกว่าเด็กพิการหญิง โดยมีเด็กพิการชาย ร้อยละ 54.4 และมีเด็กพิการหญิง ร้อยละ 45.6 และเมื่อเปรียบเทียบเด็กพิการชายและเด็กพิการหญิงระหว่างปี 2545 และปี 2550 พบว่า เด็กพิการหญิงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คือเพิ่มจากร้อยละ 43.7 ในปี 2545 เป็นร้อยละ 45.6 ในปี 2550 ในขณะที่ เด็กพิการชายมีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 56.3 ในปี 2545 เป็นร้อยละ 54.4 ในปี 2550 (แผนภูมิ 13)

แผนภูมิ 13 ความหนาแน่น และร้อยละเด็กพิการ ปีพ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามเพศ

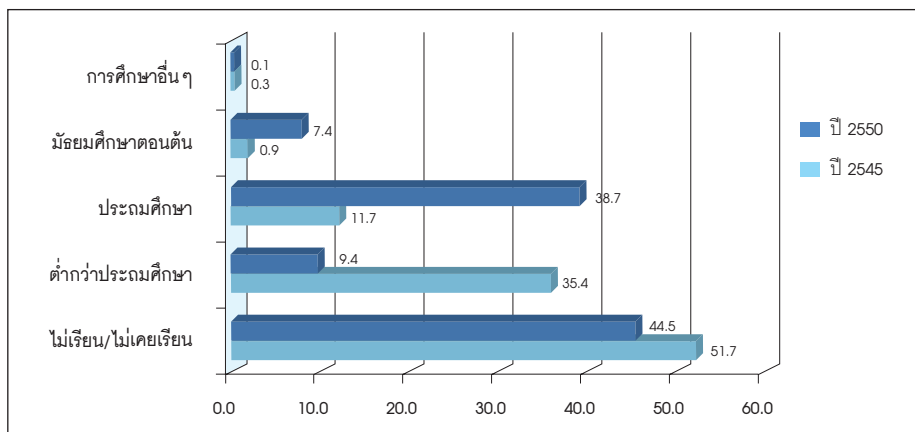

ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ.2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ.2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 เด็กพิการมากกว่าร้อยละ 90 มีการศึกษาเพียงระดับประถมศึกษา

สำหรับการศึกษาของเด็กพิการ พบว่า ในปี 2550 เด็กพิการมีการศึกษามากกว่าปี 2545 คือเพิ่มขึ้นจากร้อยละของเด็กพิการที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยในปี 2550 มีร้อยละ 7.4 และปี 2545 ที่มีเพียงร้อยละ 0.9 เท่านั้น (แผนภูมิ 14)

แผนภูมิ 14 ร้อยละของเด็กพิการ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามระดับการศึกษา

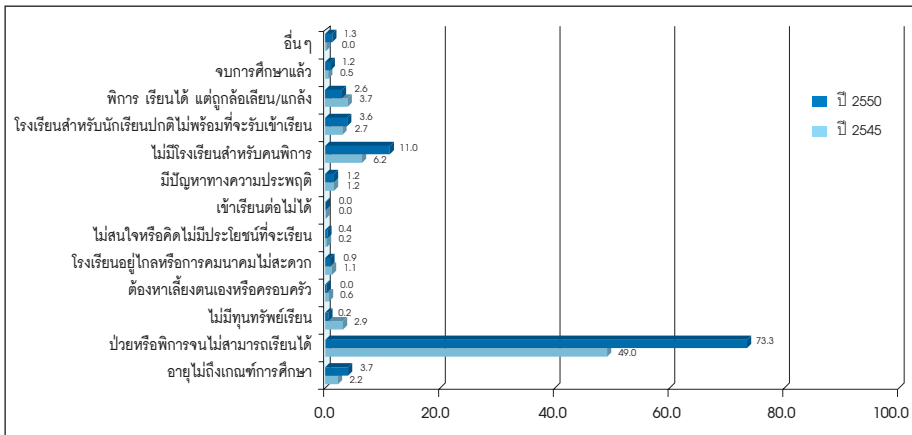
ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ.2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ.2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

☺ การป่วย หรือพิการเป็นอุปสรรคต่อการเรียนหนังสือ

เมื่อพิจารณาเหตุผลที่ไม่ได้เรียนหนังสือของเด็กพิการทั้งในปี 2545 และ ปี 2550 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเด็กพิการที่ป่วยหรือพิการจนไม่สามารถเรียนหนังสือได้ รองลงมาคือ ไม่มีโรงเรียนพิเศษสำหรับเด็กพิการ และมีอีกหลายเหตุผล เช่น เด็กพิการเรียนหนังสือได้แต่ถูกเพื่อล้อเลียน/แกล้ง โรงเรียนสำหรับนักเรียนปกติไม่พร้อมที่จะรับเด็กพิการเข้าเรียน ฯลฯ (แผนภูมิ 15)

แผนภูมิ 15 ร้อยละของเด็กพิการ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามเหตุผลที่ไม่เรียนหนังสือ

ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ.2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ.2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

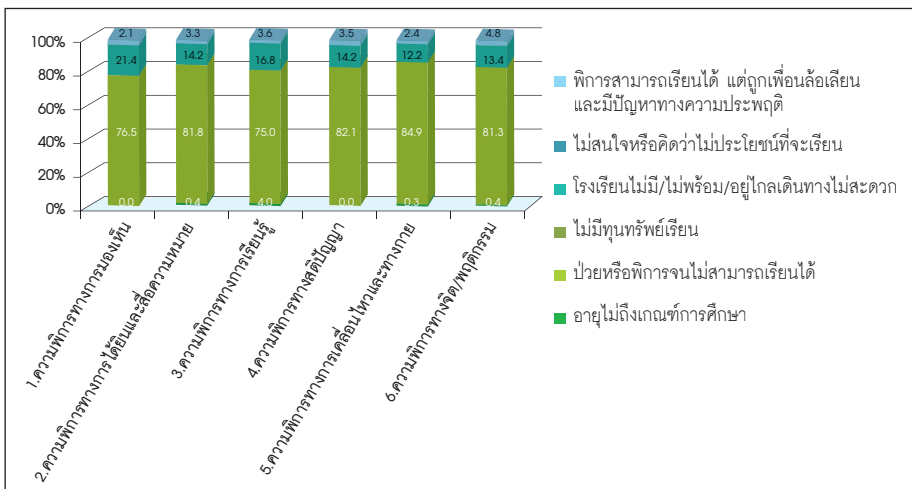
☺ เด็กที่พิการทางการเคลื่อนไหวและทางกายมีปัญหาอุปสรรคต่อการเรียนหนังสือมากที่สุด

เด็กพิการที่ไม่ได้เรียนหนังสือ มีสาเหตุหลักคือป่วยหรือพิการจนไม่สามารถเรียนได้ โดยพบว่า เด็กพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกายมีปัญหาอุปสรรคต่อการเรียนหนังสือมากที่สุด รองลงมาคือความพิการทางสติปัญญา ความพิการทางการได้ยิน และสื่อความหมาย ความพิการทางจิต/พฤติกรรม ความพิการทางการเรียนรู้ และความพิการทางการมองเห็น ตามลำดับ (แผนภูมิ 16)

เมื่อพิจารณาจากแผนภูมิ 14 ที่ได้นำเสนอมาก่อนหน้านี้ จะเห็นว่าเด็กพิการมีโอกาสได้เรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายและนโยบายการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของเด็กพิการ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อจำแนกตามประเภทความพิการดังแสดงในแผนภูมิ 16 พบว่า ความพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกายจะเป็นอุปสรรคมากที่สุด เมื่อเทียบกับความพิการทางการเห็น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความยากลำบากของเด็กพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย ลดลงจนเด็กสามารถเข้าเรียนได้จริงนั้น อาจต้องรวมถึง การมีสถานที่และสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เด็กสามารถเข้ามาเรียนได้อย่างสะดวก บางคนอาจต้องมีผู้ดูแล บางเวลาหรือตลอดเวลาด้วย นอกจากนี้ ความไม่พร้อมของบริการอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการสำหรับเด็ก และการฝึกให้เด็กใช้อุปกรณ์ต่างๆ ได้ด้วยตัวเองก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่ง แม้ว่าการได้ฝึกฟื้นฟูอย่างสม่ำเสมอจะเป็นสิ่งจำเป็น แต่ก็มักเป็นเหตุให้เด็กต้องขาดโอกาสด้านการเรียน เพราะยังขาดการร่วมจัดการให้เด็กพิการเหล่านั้น ได้รับทั้งบริการทางการแพทย์และการศึกษาที่มีคุณภาพไปพร้อมๆ กัน อีกทั้งความยากลำบากและการไม่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยังที่เรียนและโรงพยาบาลก็เป็นอุปสรรคสำคัญอีกด้านหนึ่งด้วย

แผนภูมิ 16 ร้อยละของเด็กพิการ ปีพ.ศ. 2550 จำแนกตามประเภทความพิการ และเหตุผลที่ไม่เรียนหนังสือ

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ.2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

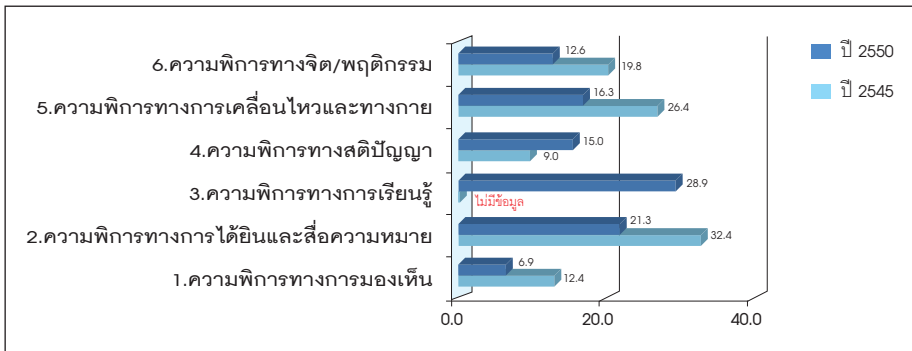

2.2 ลักษณะความพิการ

😊 ปี 2550 เด็กพิการส่วนใหญ่เป็นความพิการทางการเรียนรู้

ลักษณะความพิการของเด็กที่พบมาก ในปี 2550 คือ ความพิการทางการเรียนรู้ ร้อยละ 28.9 รองลงมาคือความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย ร้อยละ 21.3 ซึ่งแตกต่างจากปี 2545 ไม่มากนัก คือ ส่วนใหญ่จะเป็นความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย ร้อยละ 32.4 รองลงมาคือ ความพิการทางการเคลื่อนไหวและกาย ร้อยละ 26.4 (แผนภูมิ 17)

แผนภูมิ 17 ร้อยละของเด็กพิการ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามประเภทความพิการ

ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP
หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

😊 ส่วนใหญ่เป็นเด็กพิการทางการเรียนรู้

ลักษณะความพิการในภูมิภาคต่างๆ

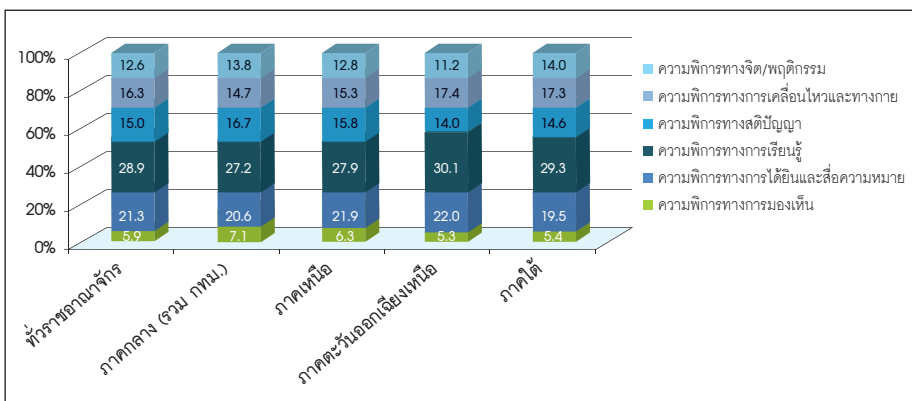
สำหรับร้อยละของเด็กพิการ จำแนกตามประเภทของความพิการในภูมิภาคต่างๆ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเด็กพิการทางการเรียนรู้ (แผนภูมิ 18)

ความแตกต่างของสัดส่วนเด็กพิการจำแนกตามประเภทระหว่างการสำรวจปี 2545 กับ 2550 นี้ค่อนข้างแปลก ตรงที่ความพิการทางการเรียนรู้ ซึ่งการวินิจฉัยทางการแพทย์ค่อนข้างยากกลับพบเพิ่มขึ้นอย่างมากและเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุดเมื่อเทียบกับประเภทอื่นๆ ในขณะที่ลำดับสัดส่วนของประเภทอื่นๆ หากไม่นับรวมประเภท

การเรียนรู้แล้วจะมีแบบแผนการกระจายคล้ายๆ เดิม จึงเป็นไปได้ว่าในกลุ่มความพิการทางการเรียนรู้ที่น่าจะนับรวมคนพิการประเภทอื่นที่อาจขาดโอกาสในการกระตุ้นพัฒนาการ หรือไม่ได้เข้าสู่ระบบการศึกษา ซึ่งยังมีจำนวนมาก นอกจากควรจะศึกษาให้ข้อมูลเท็จจริงเพิ่มขึ้นแล้วมาตรการที่จะทำให้การวินิจฉัยความพิการถูกต้องกับความเป็นจริงมากขึ้น คือ การรณรงค์ให้เด็กพิการทุกคนได้รับการกระตุ้นพัฒนาการอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะในช่วงแรกเกิดถึงก่อนวัยเรียน และเพิ่มเครื่องมือและแนวทางการคัดกรองความพิการทางการเรียนรู้ให้ชัดเจนขึ้น น่าจะได้ตัวเลขที่ใกล้เคียงกับความจริงและนำไปสู่การวางแผนแก้ปัญหาได้ตรงยิ่งขึ้น

แผนภูมิ 18 ร้อยละเด็กพิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามประเภทความพิการ และภูมิภาค

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ.2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

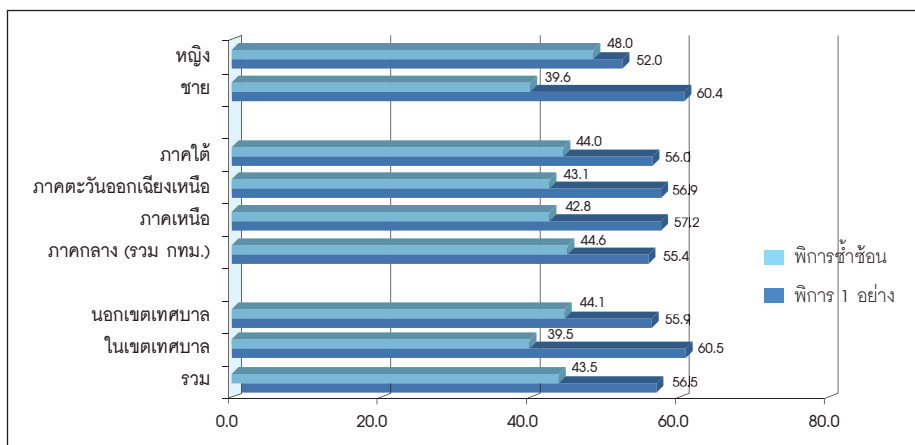
หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

😊 เด็กพิการมากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นเด็กพิการเพียง 1 ลักษณะ

ในปี 2550 เด็กพิการส่วนใหญ่มีความพิการเพียง 1 ลักษณะ โดยเด็กพิการชายมีสัดส่วนการพิการ 1 ลักษณะ (ร้อยละ 60.4) สูงกว่าเด็กพิการหญิง (ร้อยละ 52.0) ในขณะที่เด็กพิการหญิงมีลักษณะพิการซ้ำซ้อนมากกว่าเด็กพิการชาย และในทุกภูมิภาคมีสัดส่วนเด็กที่มีความพิการ 1 ลักษณะ ใกล้เคียงกันคือประมาณ ร้อยละ 55-57 ทั้งที่อาศัยอยู่ในและนอกเขตเทศบาล (แผนภูมิ 19)

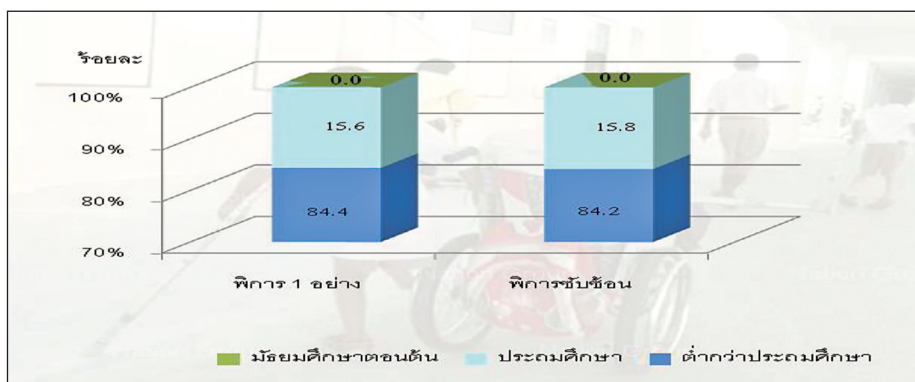
แผนภูมิ 19 สัดส่วนเด็กพิการ 1 ลักษณะ และเด็กพิการซ้ำซ้อน ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามเขตการปกครอง ภูมิภาค และเพศ

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

เด็กพิการที่มีลักษณะความพิการ 1 ลักษณะ และเด็กพิการซ้ำซ้อน (มีความพิการมากกว่า 1 ลักษณะขึ้นไป) มากกว่าร้อยละ 84 มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา (แผนภูมิ 20)

แผนภูมิ 20 ร้อยละของเด็กพิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามลักษณะความพิการ และระดับการศึกษา

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และคุณภาพ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

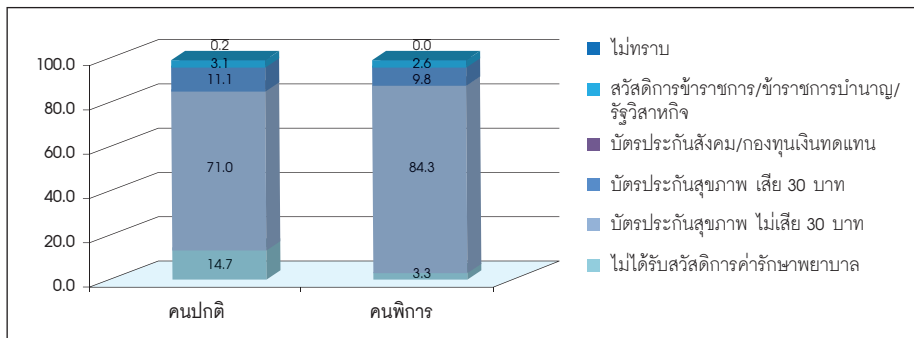
2.3 การได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลของเด็กพิการ

😊 เด็กพิการร้อยละ 3.3 ยังไม่ได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

ในปี 2550 เด็กพิการมากกว่าร้อยละ 90.0 ได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจากบัตรประกันสุขภาพ (ทั้งเสีย 30 บาทและไม่เสีย 30 บาท) และมีเด็กพิการเพียงร้อยละ 3.3 ที่ไม่ได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ในขณะที่เด็กปกติ ประมาณร้อยละ 82.1 ได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจากบัตรประกันสุขภาพ (ทั้งเสีย 30 บาทและไม่เสีย 30 บาท) โดยมีประมาณร้อยละ 14.7 ของเด็กปกติที่ไม่ได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล สรุปได้ว่าเด็กพิการเข้าถึงสวัสดิการค่า

รักษาพยาบาลมากกว่าเด็กปกติ (แผนภูมิ 21)

แผนภูมิ 21 ร้อยละของเด็กพิการ และเด็กปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

ส่วนที่ 3 สถานการณ์ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการในสังคมไทย (อายุ 15-59 ปี)

3.1 ข้อมูลทั่วไป

😊 ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน
กระจายตัวอยู่นอกเขตเทศบาลเป็น
ส่วนใหญ่

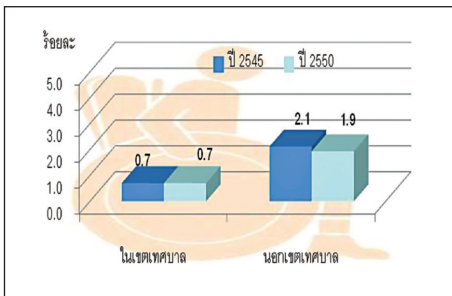
เมื่อพิจารณาสัดส่วนของผู้พิการที่อยู่ใน
วัยกำลังแรงงานต่อผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานทั้งหมด

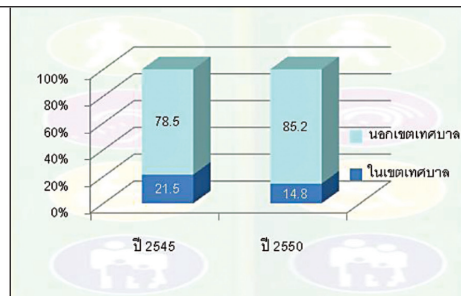
พบว่า นอกเขตเทศบาลมีสัดส่วนดังกล่าวสูงกว่าในเขตเทศบาล โดยในปี 2550 ความ
หนาแน่นของผู้พิการที่อยู่นอกเขตเทศบาลมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย จากร้อยละ 2.1 ในปี
2545 เหลือร้อยละ 1.9 ในปี 2550 และเมื่อพิจารณาการกระจายตัวของผู้พิการที่อยู่ใน
วัยกำลังแรงงาน ในปี 2550 พบว่า ประมาณร้อยละ 85.2 ของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลัง
แรงงานอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล (แผนภูมิ 22)

แผนภูมิ 22 ความหนาแน่น และร้อยละของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2545
และ 2550 จำแนกตามเขตการปกครอง

ความหนาแน่นของคนพิการ

ร้อยละของคนพิการ

ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงาน
สถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

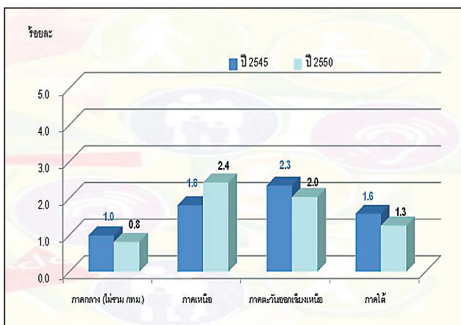

😊 ภาคเหนือมีผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานหนาแน่นมากที่สุด

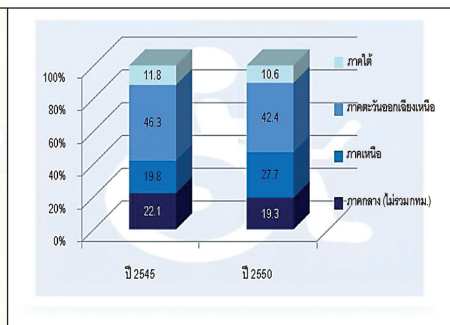
ในปี 2550 ภาคเหนือมีผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานหนาแน่นมากกว่าภาคอื่นๆ กล่าวคือ ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานใน 100 คนเป็นผู้พิการประมาณ 2.4 คน ในขณะที่ภาคกลาง (รวม กทม.) มีความหนาแน่นของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานน้อยที่สุด คือมีเพียงร้อยละ 0.8 และเป็นที่สังเกตว่า ภาคเหนือมีแนวโน้มที่จะมีสัดส่วนผู้พิการต่อประชากรที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีความหนาแน่นของผู้พิการลดลง อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาการกระจายตัวของผู้พิการฯ ดังกล่าวพบว่า มากกว่าร้อยละ 40 ของผู้พิการฯ ทั้งหมดอาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (แผนภูมิ 23)

แผนภูมิ 23 ความหนาแน่น และร้อยละของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามภูมิภาค

ความหนาแน่นของคณพิการ

ร้อยละของคณพิการ

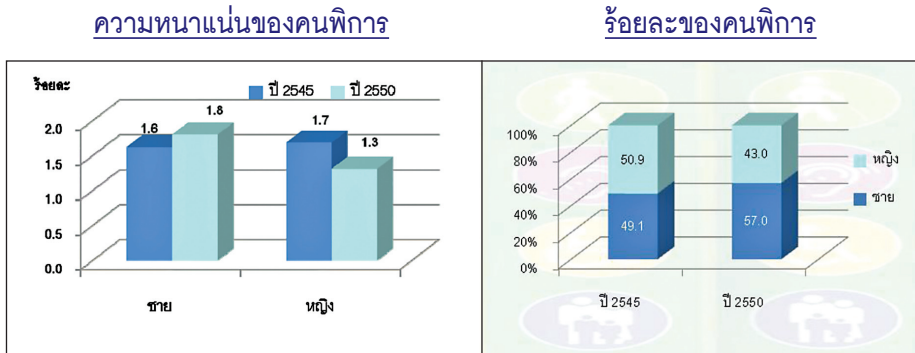
ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานชายมีแนวโน้มที่เป็นผู้พิการสูงกว่าวัยกำลังแรงงานหญิง

ในปี 2550 ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานชายใน 100 คน จะเป็นผู้พิการประมาณ 1.8 คน และผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานหญิงใน 100 คน จะเป็นผู้พิการประมาณ 1.3 คน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะงานที่ทำที่อาจส่งผลให้ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานชายจะมีโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดความพิการได้มากกว่าเพศหญิง (แผนภูมิ 24)

แผนภูมิ 24 ความหนาแน่น และร้อยละผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามเพศ

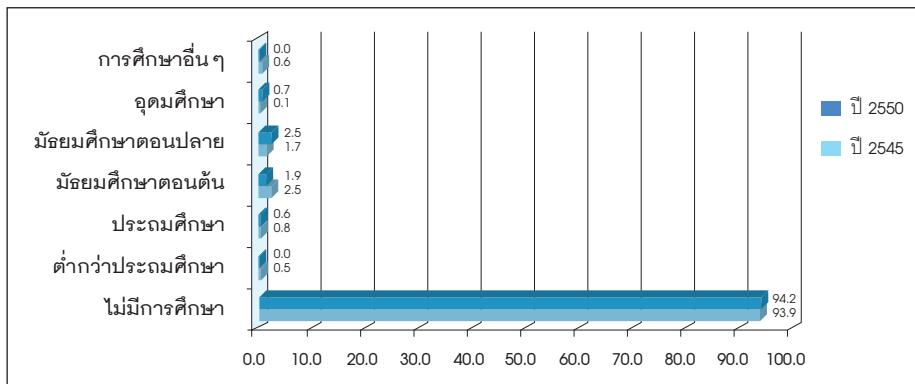

ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานมากกว่าร้อยละ 90 ไม่มีการศึกษา

ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานส่วนใหญ่ไม่มีการศึกษา ทั้งในปี 2545 และปี 2550 ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า ในปี 2550 มีผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 0.7 เพิ่มขึ้นจากปี 2545 ที่มีเพียงร้อยละ 0.1 (แผนภูมิ 25)

แผนภูมิ 25 ร้อยละของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามระดับการศึกษา

ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

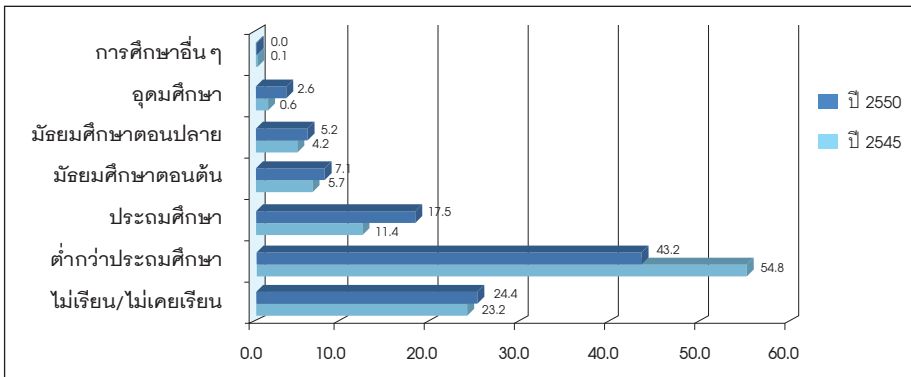
รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และทุพพลภาพ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

😊 ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่เรียนหนังสือ มีแนวโน้มจบการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

เมื่อพิจารณาผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน (เฉพาะผู้พิการที่เรียนหนังสือ) ในปี 2550 ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา ร้อยละ 43.2 และเมื่อเปรียบเทียบผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการและจบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาพบว่า ในปี 2550 มีผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการและจบการศึกษาในระดับอุดมศึกษา (ร้อยละ 2.6) ซึ่งสูงกว่าในปี 2545 ที่มีเพียงร้อยละ 0.6 (แผนภูมิ 26)

แผนภูมิ 26 ร้อยละของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2545 และปี 2550 จำแนกตามระดับการศึกษา

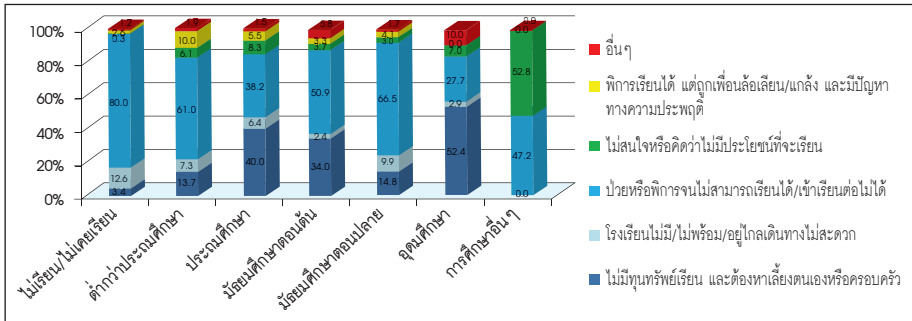
ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 ความพิการ และการไม่มีทุนทรัพย์เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

เมื่อพิจารณาเหตุผลที่ไม่เรียนของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่มีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าป่วยหรือพิการจนไม่สามารถเรียนได้ ในขณะที่ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาให้เหตุผลที่ไม่เรียนว่าไม่มีทุนทรัพย์เรียน และต้องหาเลี้ยงตนเองหรือครอบครัว (แผนภูมิ 27)

แผนภูมิ 27 ร้อยละผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามเหตุผลที่ไม่เรียนหนังสือ

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ.2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

3.2 ลักษณะความพิการ

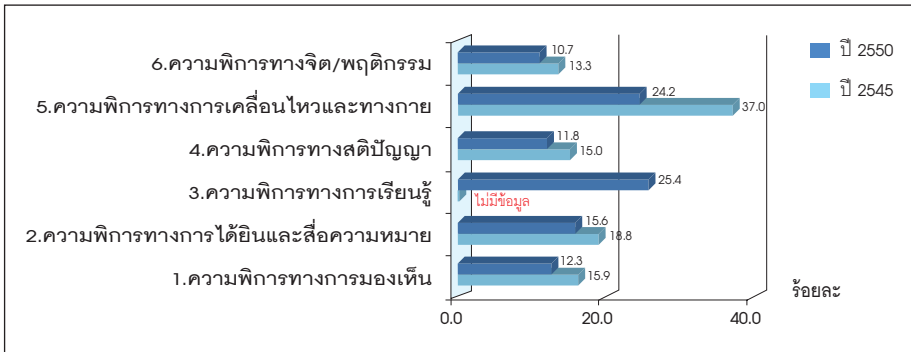
😊 ปี 2550 ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานมีความพิการทางการเรียนรู้มากที่สุด

ในปี 2550 ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานมีความพิการทางการเรียนรู้มากที่สุด รองลงมาเป็นพิการทางการเคลื่อนไหวทางกาย พิการทางการได้ยินและการสื่อความหมาย พิการทางการมองเห็น พิการทางสติปัญญา และพิการทางจิต/พฤติกรรม ตามลำดับ โดยในปี 2545 มีลักษณะไม่แตกต่างจากปี 2550 (แผนภูมิ 28)

เช่นเดียวกับการวิเคราะห์ในกลุ่มเด็ก ที่พบว่าความพิการทางการเรียนรู้มีจำนวนเพิ่มขึ้นมากในการสำรวจปี 2550 และกลายเป็นความพิการที่พบมากที่สุด และเมื่อมาพบแบบแผนการกระจายตัวของประเภทความพิการในคนวัยกำลังแรงงาน ซึ่งเป็นไปในลักษณะเช่นเดียวกันอีก จึงเป็นไปได้ว่าอาจจะมีความคลาดเคลื่อนในเรื่องความเข้าใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในการสำรวจ 2550 ต่อ “ความพิการทางการเรียนรู้” ซึ่งโดยทางการแพทย์และทางการศึกษาที่วินิจฉัยได้ยากอยู่แล้ว ในการสำรวจ 2550 นี้ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า “ความพิการทางการเรียนรู้” น่าจะเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่คนพิการไม่ได้เรียนหนังสือหรือมีความรู้รอบรู้ เรียนช้า ไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ตามการวัดผลการศึกษาภาคบังคับ หรืออาจรวมคนพิการทางจิตและคนพิการทางสติปัญญาในระดับน้อยๆ เข้ามาด้วย ดังนั้น ในการสำรวจครั้งต่อไป คงต้องพิจารณาเกณฑ์ หรือคำถามคัดกรองที่มีความแม่นยำตรงเพิ่มขึ้น หรือมีฉะนั้นก็อาจมีการสำรวจความพิการทางการเรียนรู้เป็นการเฉพาะเพื่อจะได้ทราบสถานการณ์ที่แท้จริงของปัญหา

แผนภูมิ 28 ร้อยละของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2545 และ ปี 2550
จำแนกตามประเภทความพิการ

ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

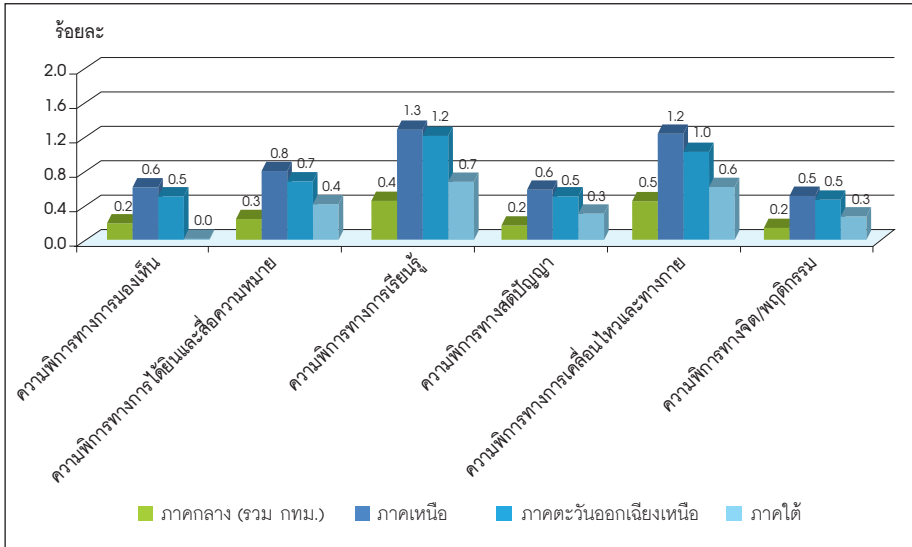
หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

หากพิจารณาความหนาแน่นของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานรายภาค ในปี 2550 พบว่าภาคเหนือมีสัดส่วนผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานสูงที่สุด รองลงมา เป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคกลาง โดยทุกภาคมีสัดส่วนความพิการทางการเรียนรู้สูงที่สุด รองลงมาเป็นความพิการทางการเคลื่อนไหวและความพิการทางกาย (แผนภูมิ 29)

ในกรณีการกระจายตัวของคนพิการ พบว่ามีความหนาแน่นมากที่สุดที่ภาคเหนือ แม้ว่าจำนวนคนพิการจะพบมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือก็ตาม ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการเคลื่อนย้ายถิ่นที่อยู่ตามการแสวงหาโอกาสทางการศึกษาและการมีงานทำจะเป็นปัจจัยสำคัญ แต่ก็ยังไม่สามารถลดประเด็นเรื่องการเป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดความพิการได้มากของคนที่ย้ายอยู่ในภาคเหนือไปได้ ทั้งนี้ ทั้งสองประเด็นนี้พบว่าคล้ายคลึงกันทั้งในกลุ่มเด็กและกลุ่มวัยกำลังแรงงาน

แผนภูมิ 29 ความหนาแน่นของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามประเภทความพิการ

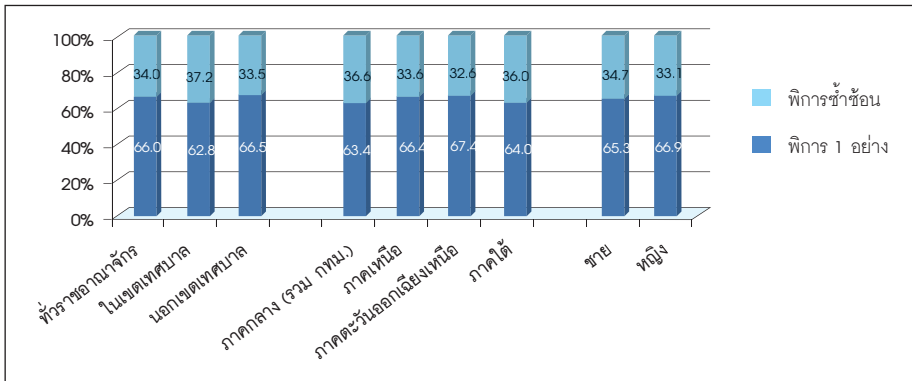
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP
หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

😊 1 ใน 3 ของผู้พิการที่อยู่ในวัยแรงงานมีความพิการมากกว่า 1 ลักษณะ (พิการซ้ำซ้อน)

ประมาณ 1 ใน 3 ของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานมีความพิการมากกว่า 1 ลักษณะ (พิการซ้ำซ้อน) โดยผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่อยู่ในเขตเทศบาลมีสัดส่วนความพิการซ้ำซ้อน (ร้อยละ 37.2) สูงกว่านอกเขตเทศบาล และเมื่อพิจารณาตามภูมิภาคต่างๆ พบว่า ภาคกลาง (รวม กทม.) มีร้อยละของความพิการซ้ำซ้อนสูงที่สุด รวมทั้งเพศชายมีร้อยละของความพิการซ้ำซ้อนสูงกว่าเพศหญิง (แผนภูมิ 30)

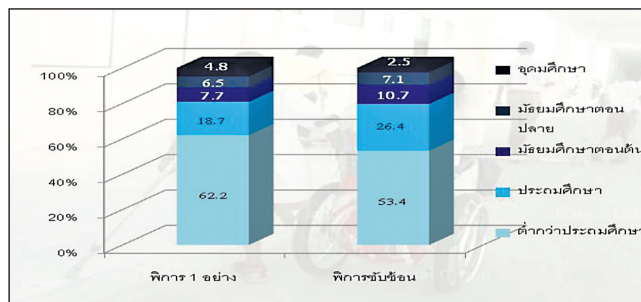
แผนภูมิ 30 ร้อยละของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามความพิการ

ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ.2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

เมื่อพิจารณาการศึกษาของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน 1 ลักษณะ และผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการซ้ำซ้อน (มีความพิการมากกว่า 1 ลักษณะ) ทั้งในปี 2545 และปี 2550 ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา รองลงมาคือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และอุดมศึกษา ตามลำดับ (แผนภูมิ 31)

แผนภูมิ 31 ร้อยละของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามลักษณะความพิการ และระดับการศึกษา

ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 ร้อยละ 60 ของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางตา หู และกายมีการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา

เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานตามลักษณะความพิการ ใน 3 ลักษณะ คือ ความพิการทางการมองเห็น การได้ยินและสื่อความหมาย และการเคลื่อนไหวทางกาย พบว่า ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางการมองเห็นและผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางการเคลื่อนไหวและทางกายส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา คือ ร้อยละ 58.0 และร้อยละ 44.3 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางการได้ยินและสื่อความหมายส่วนใหญ่ไม่ได้เรียน/ไม่เคยเรียน ร้อยละ 47.9 (แผนภูมิ 32)

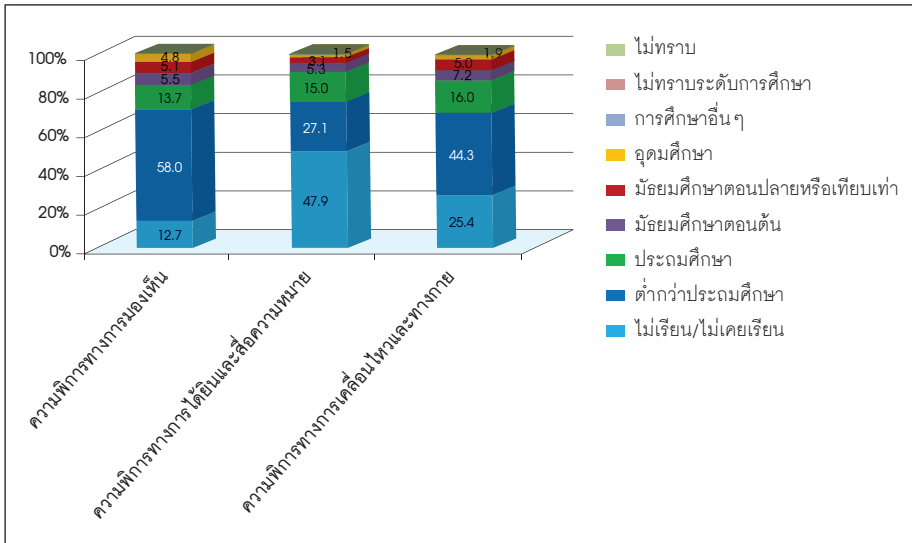
ในหมู่ความพิการทางร่างกายรวมถึง ความพิการทางการเคลื่อนไหวและกาย ความพิการทางการเห็น ความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย พบว่าความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมายจะขาดโอกาสทางการศึกษามากที่สุด ซึ่งอาจด้วยข้อจำกัดที่ไม่มีโอกาสพัฒนาด้านภาษา และการสื่อสารที่มากพอจะเข้าโรงเรียนและเรียนรู้ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้ อีกทั้งโรงเรียนสำหรับเด็กหูหนวกก็มีกระจายอยู่ในพื้นที่จำกัด ครอบคลุมและโรงเรียนจึงไม่มีโอกาสร่วมกันที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กกลุ่มนี้ได้เต็มที่ ดังจะเห็นจากร้อยละการจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาที่ยังค่อนข้างต่ำ ทั้งที่เป็นการศึกษาภาคบังคับ

ในขณะที่ความพิการทางการมองเห็น มีการพัฒนาสื่อในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร มีโรงเรียนสอนคนตาบอดที่เป็นโรงเรียนเอกชนมีคุณภาพจำนวนมาก มีสมาคมคนตาบอดที่ทำงานพัฒนามาต่อเนื่องยาวนาน ทำให้คนตาบอดมีโอกาสด้านการศึกษาค่อนข้างดีกว่าคนพิการประเภทอื่น โดยพบว่าคนตาบอด ประมาณเกือบร้อยละ 60 จบประถมศึกษาและเกือบร้อยละ 5 มีโอกาสเรียนจนจบชั้นอุดมศึกษา

ส่วนความพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย แม้โอกาสทางการศึกษาไม่น้อยแต่การเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จริงก็ยังไม่สูงเท่าที่ควร ด้วยยังมีอุปสรรคที่สำคัญได้แก่ การที่เด็กจะได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพในการช่วยเหลือตัวเองในการทำกิจวัตรประจำวัน การเคลื่อนที่หรือเดินทาง โดยใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม และมีผู้ช่วยเหลือในบางเวลาตามความจำเป็น นอกจากนี้ก็เป็นเรื่องของสภาพแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียน ชั้นเรียน ห้องเรียน ห้องน้ำ บันได โรงอาหาร ห้องประชุม ห้องสมุด สนามกีฬา ที่ต้องการการปรับปรุงให้เอื้อต่อคนพิการ

แผนภูมิ 32 ร้อยละของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามประเภทความพิการ และระดับการศึกษา

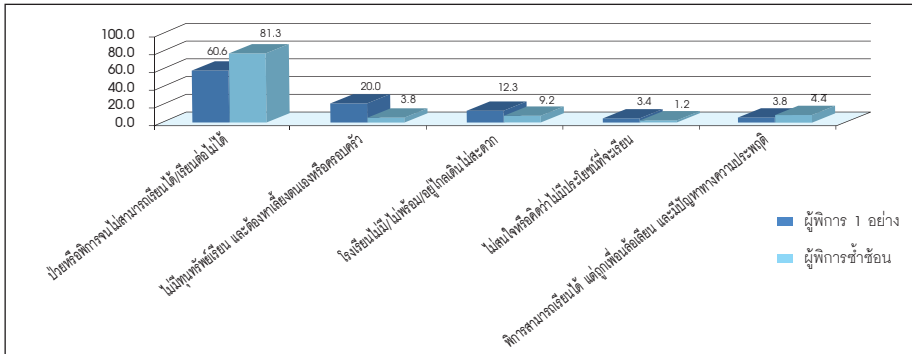
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

☺ **การมีภาวะความพิการซ้ำซ้อนทำให้เสี่ยงต่อความไม่เสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาในกลุ่มผู้พิการ**

เมื่อพิจารณาเหตุผลของคนพิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานและไม่ได้เรียนหนังสือมากกว่าครึ่งโดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าป่วยหรือพิการจนไม่สามารถเรียนได้ โดยเฉพาะผู้ที่พิการซ้ำซ้อนมากกว่าร้อยละ 80 ให้เหตุผลว่าป่วยหรือพิการไม่สามารถเรียนได้ ซึ่งมีสัดส่วนสูงกว่าผู้พิการ 1 อย่าง ในขณะที่ผู้พิการ 1 อย่างให้เหตุผลว่ามีปัญหาทางด้านทุนทรัพย์ ต้องเลี้ยงตนเองหรือครอบครัวมากกว่าผู้พิการซ้ำซ้อน (แผนภูมิ 33)

แผนภูมิ 33 ร้อยละของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามเหตุผลที่ไม่ได้เรียนหนังสือ และลักษณะความพิการ

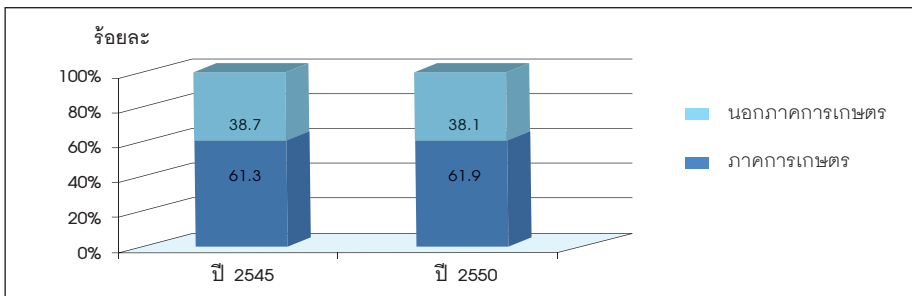
ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

3.3 ภาวะการทำงานของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน

😊 แรงงานพิการส่วนใหญ่ทำงานภาคการเกษตร

ประมาณร้อยละ 50.0 ของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่ไม่ได้ทำงาน ในขณะที่ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่มีงานทำนั้นส่วนใหญ่จะทำงานอยู่ในภาคการเกษตร (แผนภูมิ 34)

แผนภูมิ 34 ร้อยละของแรงงานพิการ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

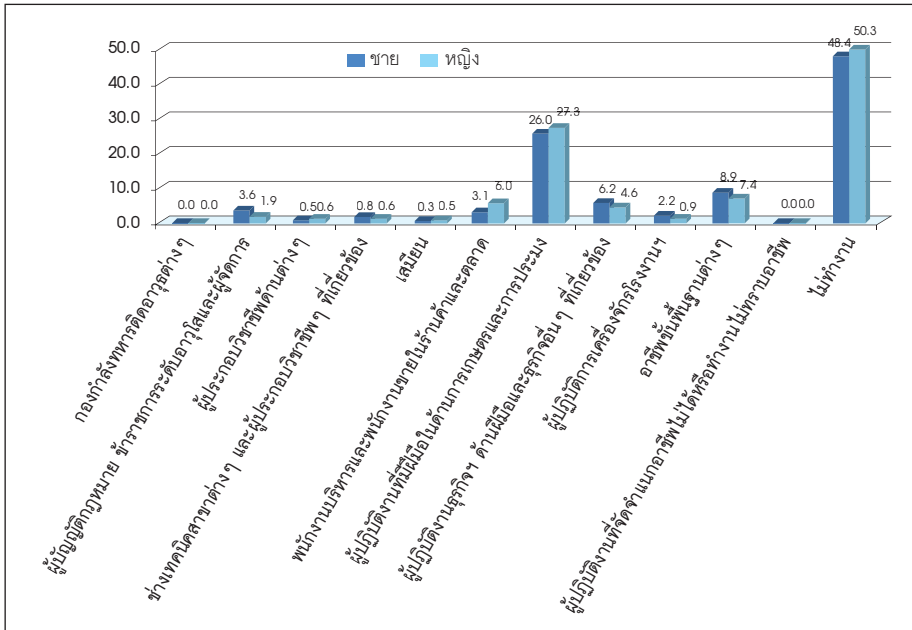

รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และทุพพลภาพ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

แรงงานส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง โดยในปี 2550 เป็นแรงงานหญิงร้อยละ 27.3 และแรงงานชายร้อยละ 26.0 ของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานทั้งหมดของประเทศ (แผนภูมิ 35)

แผนภูมิ 35 ร้อยละของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามเพศและอาชีพ

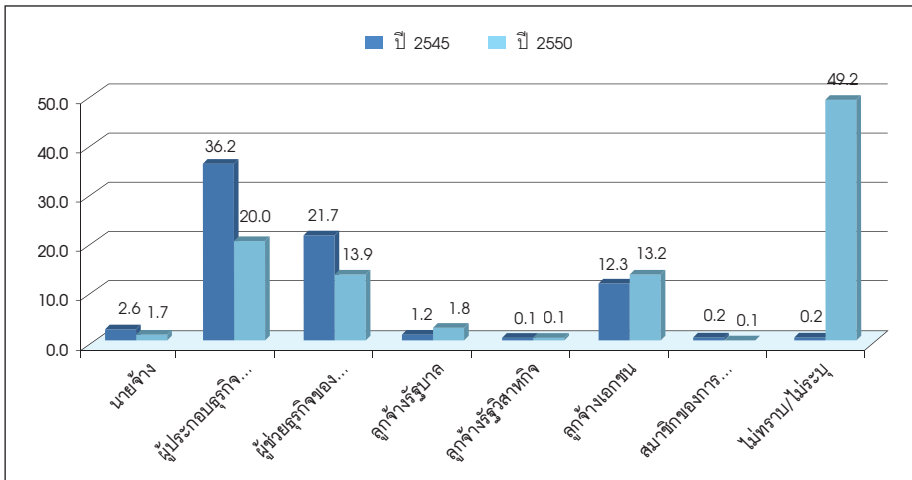
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net , IHPP

หมายเหตุ : 0.0 คือมีค่าน้อยกว่า 0.05

ในปี 2550 ประมาณครึ่งหนึ่งของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่มีงานทำ ส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจของตนเอง (ร้อยละ 20.0) รองลงมาเป็นผู้ช่วยธุรกิจของครัวเรือน (ร้อยละ 13.9) ลูกจ้างเอกชน (ร้อยละ 13.2) และเป็นนายจ้าง ร้อยละ 1.7 (แผนภูมิ 36)

แผนภูมิ 36 ร้อยละผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

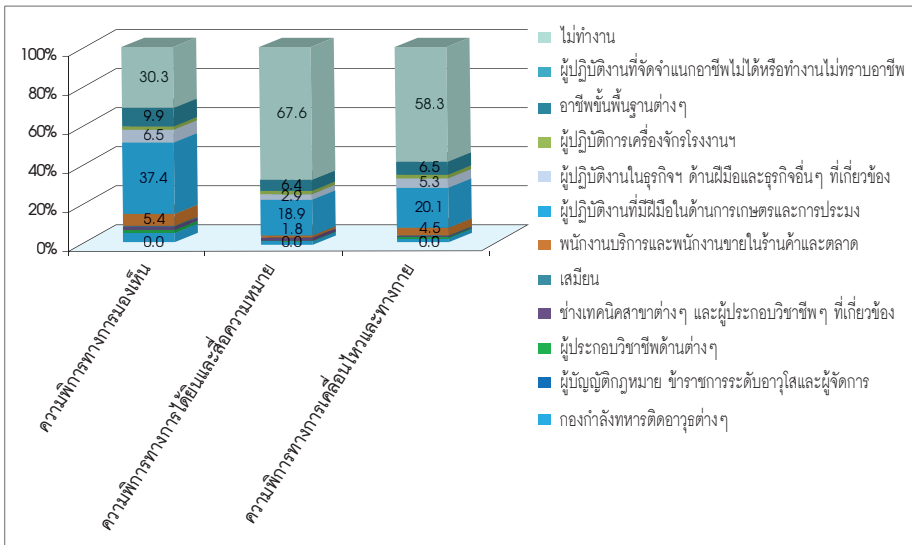

ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

เมื่อพิจารณาอาชีพของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการตามลักษณะความพิการ ใน 3 ลักษณะ คือความพิการทางการมองเห็น การได้ยินและสื่อความหมาย และการเคลื่อนไหวและทางกาย พบว่า ประมาณ 2 ใน 3 ของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางการมองเห็นมีงานทำ โดยร้อยละ 37.4 ของผู้พิการที่มีงานทำจะเป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตร และการประมง และผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางการได้ยินและสื่อความหมายประมาณ 1 ใน 3 ที่มีงานทำส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตร และการประมง (ร้อยละ 18.9) สำหรับผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย ที่มีงานทำ ร้อยละ 41.7 โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตร และการประมง (ร้อยละ 20.1) (แผนภูมิ 37)

แผนภูมิ 37 ร้อยละของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามประเภทความพิการ และอาชีพ

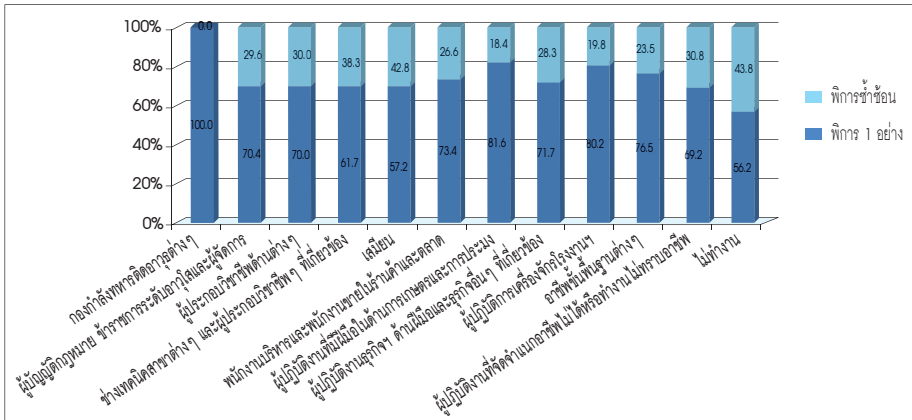
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่มีความพิการซ้ำซ้อนส่วนใหญ่ทำงานเป็นเสมียน (ร้อยละ 42.8) รองลงมาเป็นช่างเทคนิคสาขาต่างๆ และผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 38.3) แต่พบว่าไม่มีผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่มีความพิการซ้ำซ้อนทำงานในกองกำลังทหารติดอาวุธต่างๆ (แผนภูมิ 38)

คนพิการในวัยกำลังแรงงานที่ทำงานในกองกำลังทหารติดอาวุธ เป็นคนพิการที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะได้รับการรักษาฟื้นฟู และสวัสดิการในทุกด้านอย่างครบถ้วน จึงมีโอกาสที่จะเกิดความพิการซ้ำซ้อนน้อยมากหรือไม่มีเลย

แผนภูมิ 38 ร้อยละของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามอาชีพและความพิการ

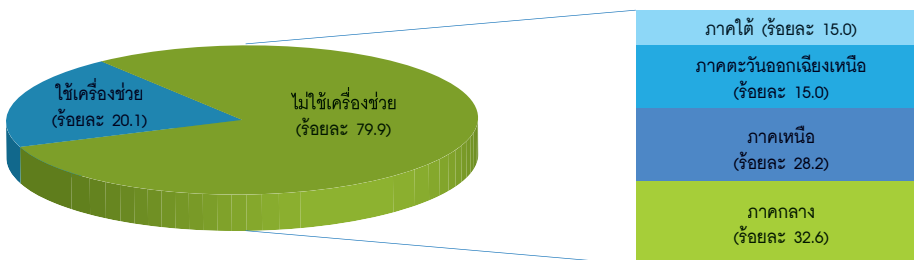
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net , IHPP

3.4 การใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วย

😊 ประมาณ 1 ใน 3 ของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานมีการใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วย

ประมาณ 1 ใน 3 ของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานมีการใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วย โดยภาคกลางมีสัดส่วนผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่ใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วยสูงที่สุด รองลงมาคือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ (แผนภูมิ 39)

แผนภูมิ 39 ร้อยละของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการใช้เครื่องช่วย และภาค

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

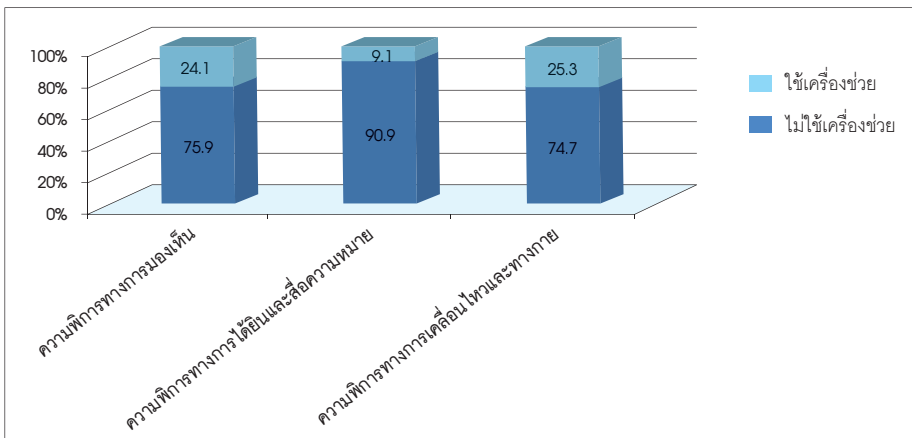

รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และสุขภาพพลาน ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางการเคลื่อนไหวและทางกายมีส่วนการใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วยร้อยละ 25.3 และผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางการมองเห็น มีส่วนการใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วยร้อยละ 24.1 ในขณะที่ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานทางการได้ยินและสื่อความหมาย มีส่วนการใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วยเพียงร้อยละ 9.1 เท่านั้น (แผนภูมิ 40)

แผนภูมิ 40 ร้อยละของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการใช้เครื่องช่วย

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

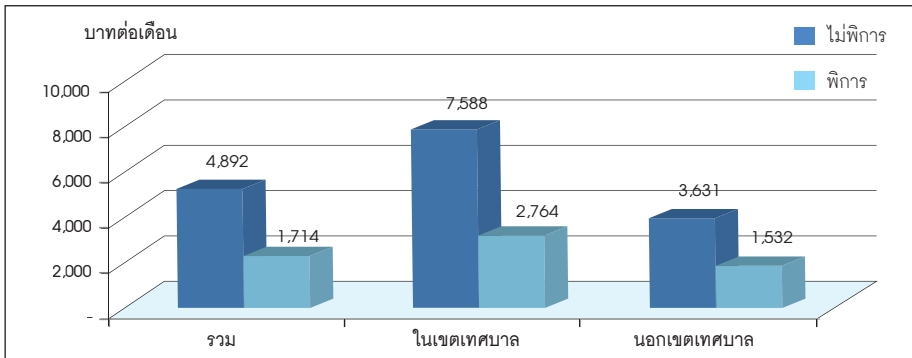
3.5 เปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานระหว่างผู้พิการกับคนปกติ

😊 คนปกติมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าคนพิการเกือบ 3 เท่าตัว

เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานในปี 2550 พบว่า มีรายได้น้อยกว่าคนปกติเกือบ 3 เท่า คือผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานมีรายได้เฉลี่ย 1,714 บาทต่อเดือน แต่เมื่อเปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานแยกตามเขตการปกครอง พบว่า ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานในเขตเทศบาลมีรายได้เฉลี่ย 2,764 บาท/คน/เดือน ซึ่งมากกว่าผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานนอกเขตเทศบาลที่มีรายได้ 1,532 บาท/คน/เดือน (แผนภูมิ 41)

แผนภูมิ 41 เปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานระหว่างผู้พิการกับคนปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตาม เขตการปกครอง

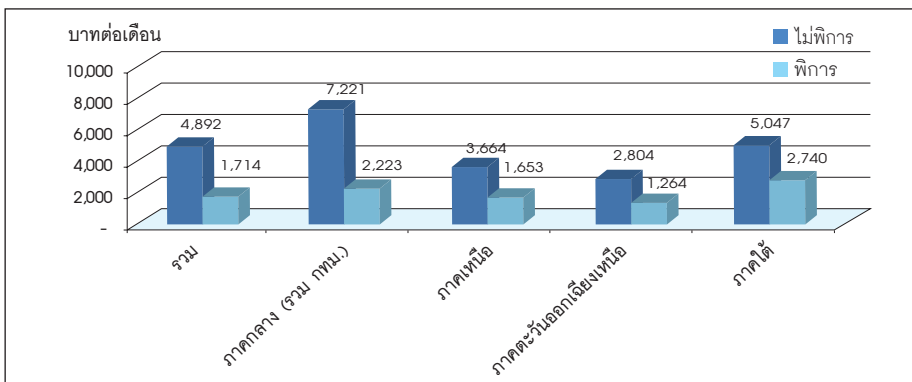

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานในภาคใต้มีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าภาคอื่นๆ

เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานตามภาคต่างๆ ในปี 2550 พบว่า ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานในภาคกลาง (รวม กทม.) มีรายได้เฉลี่ยสูงที่สุด คือ 2,223 บาท/คน/เดือน ในขณะที่ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรายได้เฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 1,264 บาท/คน/เดือน แต่อย่างไรก็ตาม ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานยังมีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่าผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่เป็นคนปกติ ประมาณ 2 -3 เท่า (แผนภูมิ 42)

แผนภูมิ 42 เปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยระหว่างผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานกับผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามภาค

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

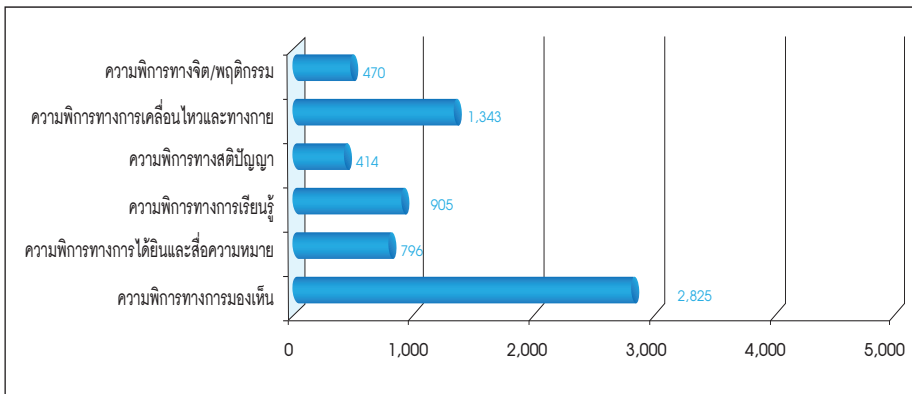
รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และภาพรวมของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

😊 ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่มีความพิการทางการมองเห็นมีรายได้เฉลี่ยสูงสุดเมื่อเทียบกับความพิการอื่นๆ

แรงงานที่พิการทางการมองเห็นมีรายได้สูงสุด คือมีรายได้เฉลี่ย 2,825 บาท/คน/เดือน รองลงมาคือแรงงานที่พิการทางการเคลื่อนไหวและทางกายมีรายได้เฉลี่ย 1,343 บาท/คน/เดือน (แผนภูมิ 43)

แผนภูมิ 43 รายได้เฉลี่ยของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามประเภทความพิการ

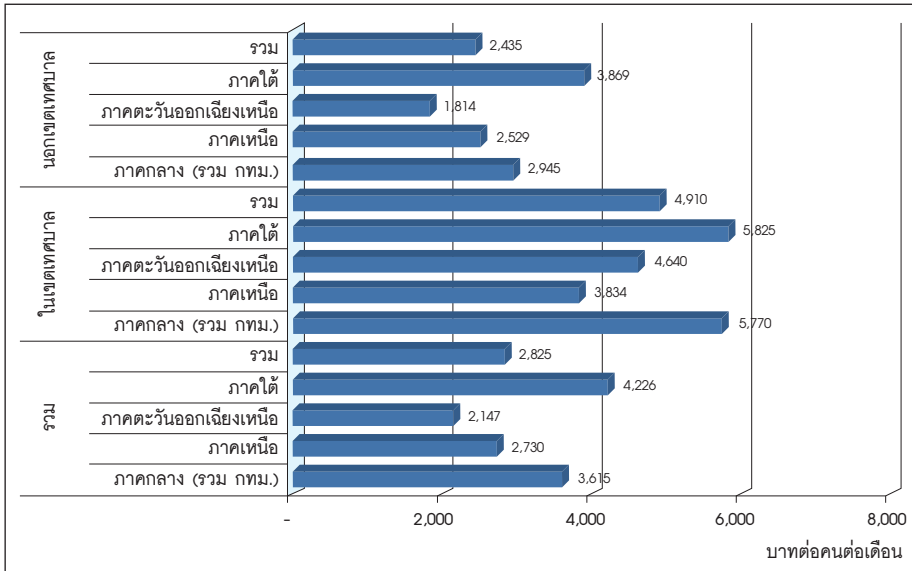

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

เมื่อพิจารณาระดับรายได้เฉลี่ยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางการมองเห็น เท่านั้น พบว่า ผู้ที่อาศัยในเขตเทศบาลจะมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางการมองเห็นที่อยู่นอกเขตเทศบาลประมาณ 2 เท่าตัว (แผนภูมิ 44)

แผนภูมิ 44 รายได้เฉลี่ยของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางการมองเห็น ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามเขตการปกครอง และภูมิภาค

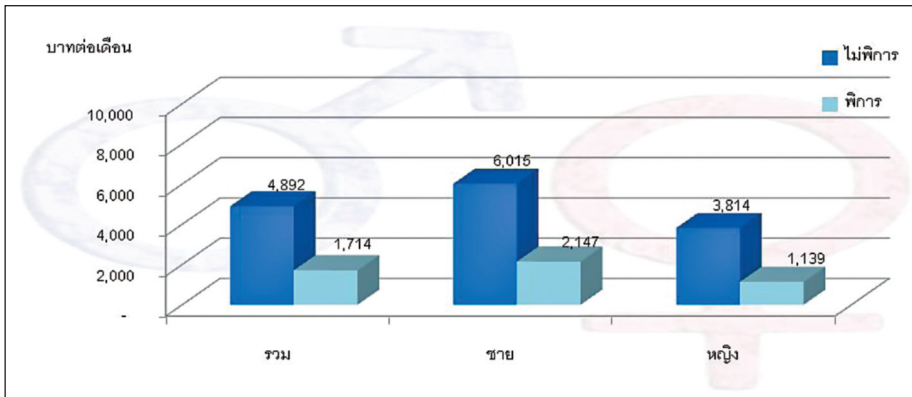

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานเพศชายมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าเพศหญิง ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานเพศชายมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานเพศหญิง เกือบ 1 เท่าตัว โดยพบว่า ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานเพศชายมีรายได้เฉลี่ย 2,147 บาท/คน/เดือน ส่วนผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานเพศหญิงมีรายได้เฉลี่ย 1,139 บาท/คน/เดือน (แผนภูมิ 45)

แผนภูมิ 45 เปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานระหว่างผู้พิการกับคนปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามเพศ

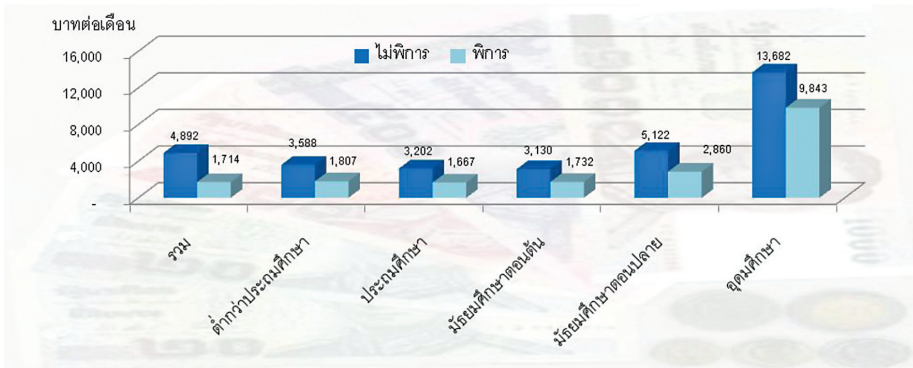
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 **ระดับรายได้เฉลี่ยของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานจะสูงขึ้นตามระดับการศึกษา**

เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่จบการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีรายได้เฉลี่ยสูงที่สุด อีกทั้งมีรายได้เฉลี่ยไม่แตกต่างจากผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานปกติมากนัก คือ ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการมีรายได้เฉลี่ย 9,843 บาท/คน/เดือน ในขณะที่ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานปกติมีรายได้เฉลี่ย 13,682 บาท/คน/เดือน โดยผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการที่มีรายได้น้อยที่สุดคือผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีรายได้เฉลี่ย 1,667 บาท/คน/เดือน (แผนภูมิ 46)

แผนภูมิ 46 เปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานระหว่างผู้พิการกับคนปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามระดับการศึกษา

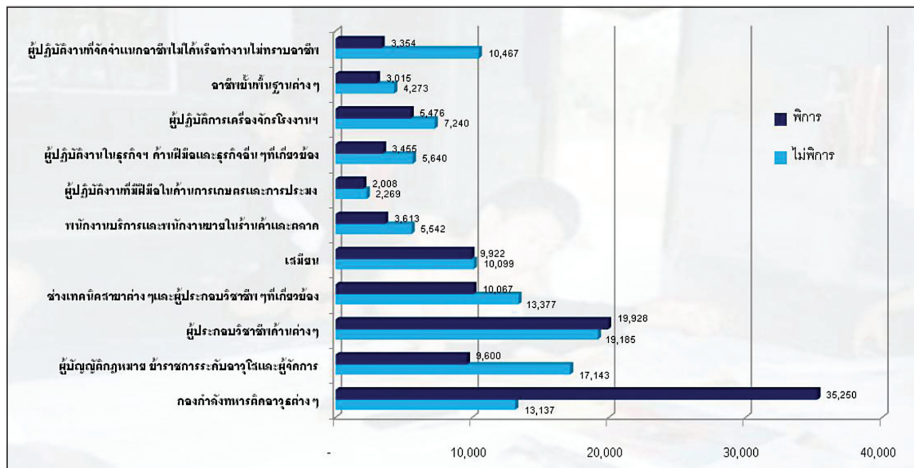
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่ทำงานกองกำลังติดอาวุธมีรายได้เฉลี่ยสูงเกือบ 4 หมื่นบาท

เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการตามอาชีพพบว่า โดยส่วนใหญ่ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการมีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่าแรงงานปกติ ยกเว้นในบางอาชีพที่แรงงานพิการมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าแรงงานปกติ เช่น ผู้ปฏิบัติงานที่จัดจําแนกอาชีพไม่ได้หรือทำงานไม่ทราบอาชีพ กองกำลังทหารติดอาวุธ (แผนภูมิ 47)

แผนภูมิ 47 เปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานระหว่างผู้พิการกับคนปกติปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามอาชีพ

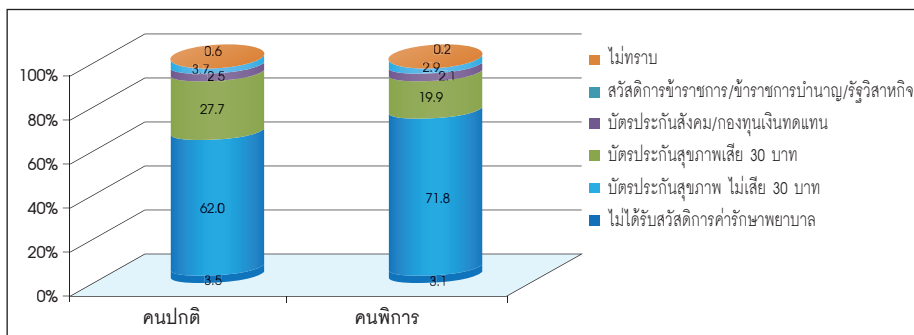

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

3.6 การได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน

ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจากบัตรประกันสุขภาพ บัตรประกันสังคม สวัสดิการข้าราชการ/ข้าราชการบำนาญ/รัฐวิสาหกิจ โดยมีเพียงร้อยละ 3.1 ที่ไม่ได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล (แผนภูมิ 48)

แผนภูมิ 48 ร้อยละของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

ส่วนที่ 4 สถานการณ์ผู้สูงอายุที่พิการ (อายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป)

4.1 ข้อมูลทั่วไป

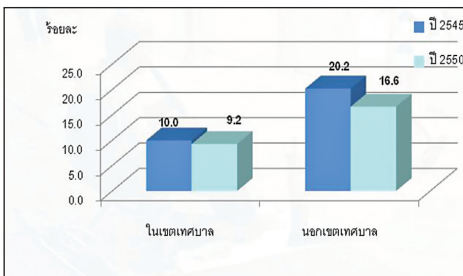
😊 นอกเขตเทศบาลมีผู้สูงอายุที่พิการหนาแน่นมากกว่าในเขตเทศบาล

เมื่อพิจารณาสัดส่วนของผู้สูงอายุที่พิการต่อผู้สูงอายุทั้งหมด หรือความหนาแน่นของผู้สูงอายุที่พิการ ตามเขตการปกครอง พบว่านอกเขตเทศบาลมีผู้สูงอายุที่พิการหนาแน่นมากกว่าในเขตเทศบาล โดยในปี 2550 นอกเขตเทศบาลมีสัดส่วนผู้สูงอายุที่พิการร้อยละ 16.6 ขณะที่ในเขตเทศบาลมีสัดส่วนผู้สูงอายุที่พิการร้อยละ 9.2 แต่อย่างไรก็ตาม สัดส่วนคนพิการในปี 2550 ลดลงจากปี 2545 ทั้งในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล รวมทั้งนอกเขตเทศบาลมีการกระจายตัวของผู้สูงอายุที่พิการมากกว่าในเขตเทศบาล (แผนภูมิ 49)

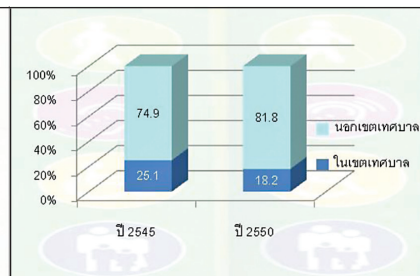

แผนภูมิ 49 ความหนาแน่น และร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550
จำแนกตามเขตการปกครอง

ความหนาแน่นของผู้สูงอายุที่พิการ

ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ

ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ.2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

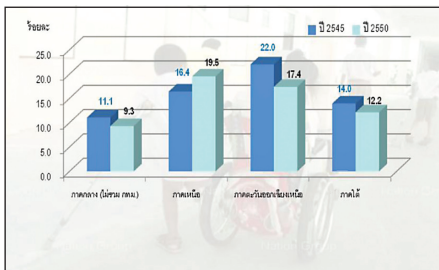

😊 ภาคเหนือมีความหนาแน่นของผู้สูงอายุที่พิการสูงกว่าภาคอื่นๆ

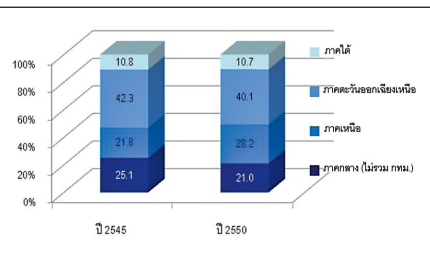
เมื่อพิจารณาความหนาแน่นของผู้สูงอายุที่พิการตามภาคต่างๆ พบว่า ในปี 2550 ภาคเหนือมีผู้สูงอายุที่พิการหนาแน่นมากที่สุด ร้อยละ 19.5 นั่นคือ ใน 100 คนในภาคเหนือเป็นผู้สูงอายุที่พิการประมาณ 20 คน สำหรับภาคกลาง (รวม กทม.) มีสัดส่วนของผู้สูงอายุที่พิการน้อยที่สุดคือร้อยละ 9.3 และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้สูงอายุที่พิการในภาคต่างๆ ระหว่างปี 2545 และปี 2550 พบว่า ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ มีสัดส่วนผู้สูงอายุที่พิการในปี 2550 ลดลงจากปี 2545 มีเพียงภาคเหนือที่มีสัดส่วนผู้สูงอายุที่พิการเพิ่มขึ้นจากปี 2545 แต่เมื่อพิจารณาการกระจายตัวของผู้สูงอายุที่พิการทั้งในปี 2545 และปี 2550 พบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผู้สูงอายุที่พิการมากที่สุด (แผนภูมิ 50)

แผนภูมิ 50 ความหนาแน่น และร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามภูมิภาค

ความหนาแน่นของผู้สูงอายุที่พิการ

ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ

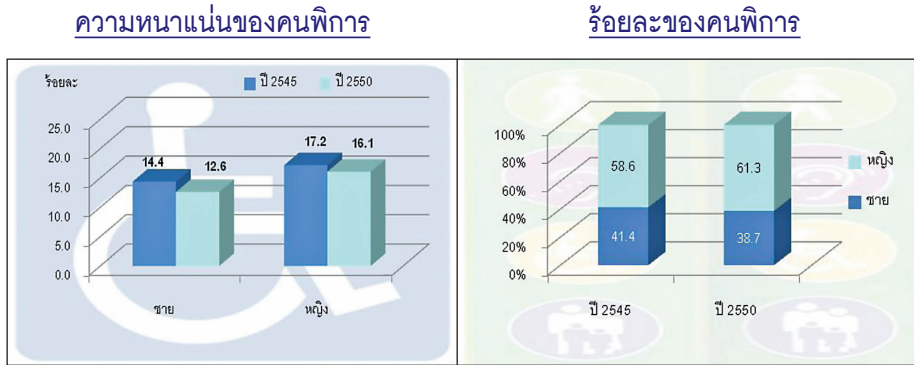
ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 ผู้สูงอายุที่พิการหญิงมีจำนวนมากกว่าชาย

สำหรับมิติเพศของผู้สูงอายุที่พิการ พบว่า ในปี 2545 และปี 2550 ผู้สูงอายุที่พิการหญิงมีสัดส่วนมากกว่าผู้สูงอายุที่พิการชาย โดยในปี 2550 ผู้สูงอายุที่พิการหญิงมีสัดส่วนร้อยละ 16.1 และสัดส่วนของผู้สูงอายุที่พิการชายมีร้อยละ 12.6 แต่เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้สูงอายุตามมิติเพศระหว่างปี 2545 และปี 2550 พบว่า ในปี 2550 สัดส่วนของผู้สูงอายุที่พิการชาย และหญิงมีสัดส่วนลดลงกว่าปี 2545 และร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการเพศหญิงมีจำนวนมากกว่าร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการเพศชาย (แผนภูมิ 51)

แผนภูมิ 51 ร้อยละความหนาแน่นของผู้สูงอายุที่พิการ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามเพศ

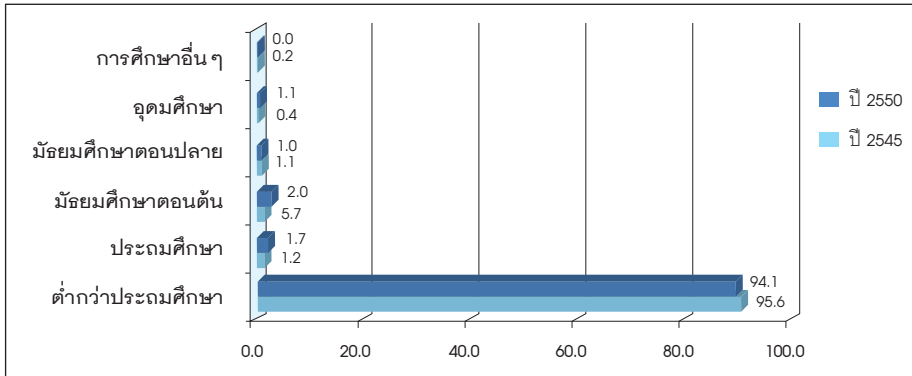
ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 มากกว่าร้อยละ 90 ของผู้สูงอายุที่พิการมีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา

ในปี 2550 ผู้สูงอายุที่พิการส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 94.1 แต่อย่างไรก็ตามในปี 2550 พบว่าผู้สูงอายุที่พิการจบการศึกษาในระดับอุดมศึกษา (ร้อยละ 1.1) มีจำนวนมากกว่าผู้สูงอายุที่พิการ (ร้อยละ 0.4) ในปี 2545 (แผนภูมิ 52)

แผนภูมิ 52 ร้อยละผู้สูงอายุที่พิการ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามระดับการศึกษา

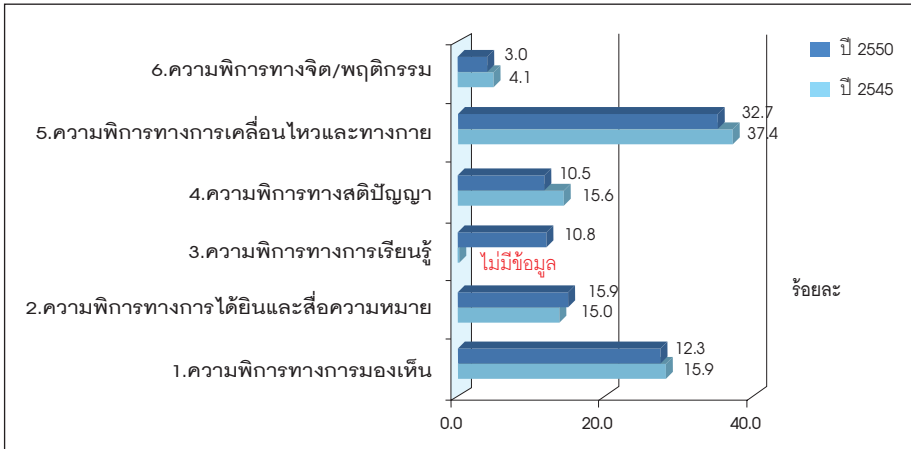
ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

4.2 ลักษณะความพิการ

😊 ผู้สูงอายุมากกว่าร้อยละ 30 เป็นผู้พิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย สำหรับลักษณะความพิการของผู้สูงอายุในปี 2550 พบว่า ส่วนใหญ่จะมีความพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย รองลงมาคือ ความพิการทางการมองเห็น และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2545 พบว่าลักษณะของความพิการของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกันมากนัก (แผนภูมิ 53)

แผนภูมิ 53 ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามประเภท ความพิการ

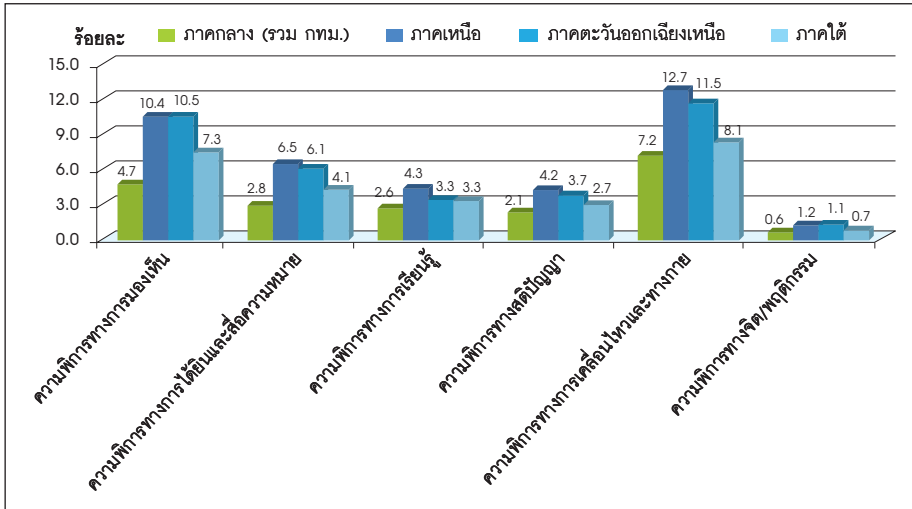

ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

ภาคเหนือมีสัดส่วนของผู้สูงอายุที่พิการทางการเคลื่อนไหวและทางกายหนาแน่นมากที่สุด (ร้อยละ 12.7) รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 11.5) สำหรับสัดส่วนของผู้สูงอายุที่พิการทางการมองเห็นที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 10.5 และร้อยละ 10.4 แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ในทุกภาคมีผู้สูงอายุที่พิการทางจิต/พฤติกรรมไม่เกินร้อยละ 2

แผนภูมิ 54 ความหนาแน่นของผู้สูงอายุที่พิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามประเภท ความพิการ และภูมิภาค

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

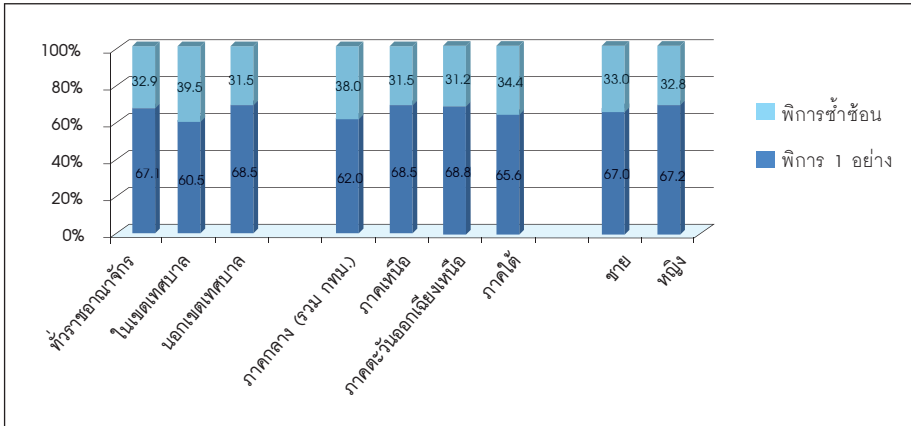
😊 ผู้สูงอายุที่พิการ มีความพิการซ้ำซ้อน ประมาณ 1 ใน 3

ประมาณ 1 ใน 3 ของผู้สูงอายุที่พิการมีความพิการมากกว่า 1 ลักษณะ หรือมีความพิการซ้ำซ้อน โดยผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตเทศบาลมีสัดส่วนความพิการซ้ำซ้อน (ร้อยละ 39.5) สูงกว่าผู้สูงอายุที่อยู่นอกเขตเทศบาล (ร้อยละ 31.5) และผู้สูงอายุที่อยู่ในภาคกลาง (รวม กทม.) มีสัดส่วนของผู้สูงอายุที่พิการซ้ำซ้อนสูงกว่าภาคอื่นๆ

เมื่อพิจารณาในด้านเพศ พบว่าทั้งผู้สูงอายุพิการเพศชายและเพศหญิง มีสัดส่วนความพิการซ้ำซ้อนที่ใกล้เคียงกัน คือ มีอยู่ประมาณร้อยละ 33 (แผนภูมิ 55)

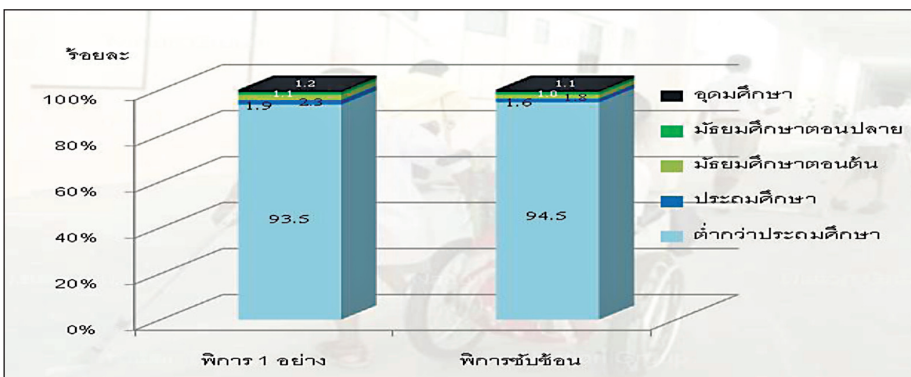
แผนภูมิ 55 ร้อยละของผู้สูงอายุ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามความพิการ เขตการปกครอง ภูมิภาค และเพศ

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

ผู้สูงอายุที่พิการ 1 ลักษณะ และผู้สูงอายุที่พิการซ้ำซ้อน (มีความพิการมากกว่า 1 ลักษณะ) ส่วนใหญ่ มีการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา มากกว่าร้อยละ 90.0 มีเพียงร้อยละ 1.1-1.2 ที่จบการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ทั้งในปี 2545 และปี 2550 (แผนภูมิ 56)

แผนภูมิ 56 ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามลักษณะความพิการ และระดับการศึกษา

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

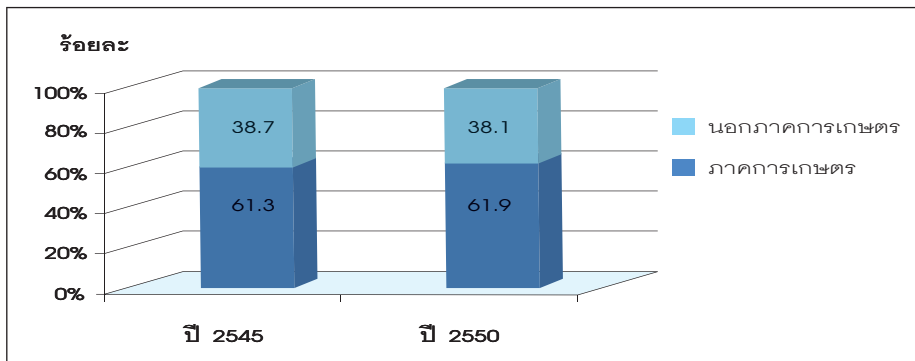
การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ แผนภาพภาพ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

4.3 การประกอบอาชีพของผู้สูงอายุที่พิการ

😊 ผู้สูงอายุที่พิการส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอยู่ในภาคการเกษตร

ผู้สูงอายุที่พิการมากกว่าร้อยละ 60.0 ประกอบอาชีพอยู่ในภาคการเกษตร ทั้งในปี 2545 และปี 2550 (แผนภูมิ 57)

แผนภูมิ 57 ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามภาคเกษตร และนอกภาคการเกษตร

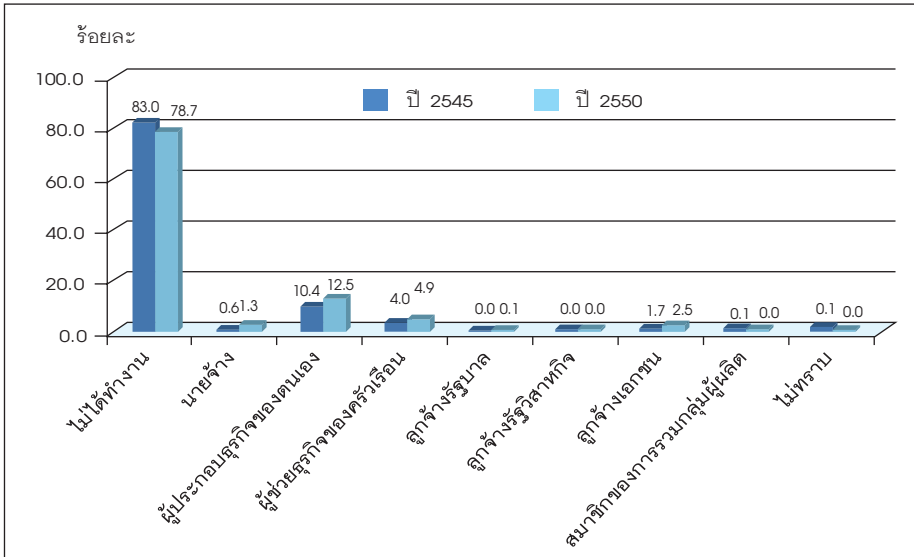

ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

มากกว่าร้อยละ 50.0 ของผู้สูงอายุที่พิการเป็นผู้ประกอบธุรกิจของตนเอง รองลงมาคือ ผู้ช่วยธุรกิจของครัวเรือน ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ/เอกชน และนายจ้างตามลำดับ (แผนภูมิ 58)

แผนภูมิ 58 ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550 จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

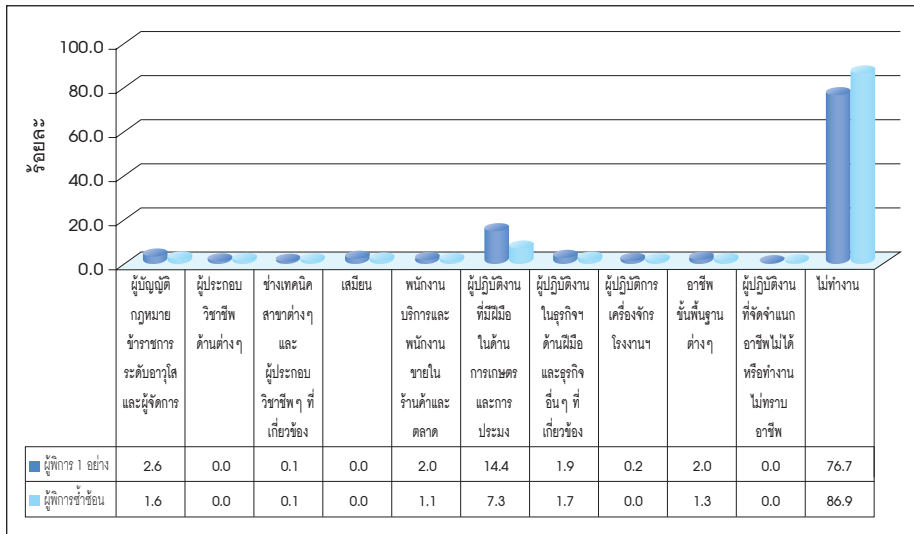
ที่มา : การสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 **ประมาณ 2 ใน 3 ของผู้สูงอายุที่พิการไม่ได้ประกอบอาชีพ**

เมื่อพิจารณาตามอาชีพของผู้สูงอายุที่พิการ จำแนกตามความพิการ 1 ลักษณะ และพิการซ้ำซ้อน พบว่า ผู้สูงอายุที่พิการ 1 ลักษณะไม่ได้ประกอบอาชีพอยู่ประมาณร้อยละ 75 ในขณะที่ผู้สูงอายุที่มีความพิการซ้ำซ้อนไม่ได้ประกอบอาชีพในสัดส่วนที่สูงกว่าผู้สูงอายุที่พิการเพียง 1 ลักษณะ และนอกจากนี้ ยังพบว่าผู้สูงอายุที่พิการ 1 ลักษณะ ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริการ และพนักงานขายในร้านค้าและตลาด ในขณะที่ผู้สูงอายุที่พิการซ้ำซ้อนส่วนใหญ่จะเป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตร และการประมง (แผนภูมิ 59)

แผนภูมิ 59 ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ 1 ลักษณะ และพิการซ้ำซ้อน ปี พ.ศ. 2550
จำแนกตามอาชีพ

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

4.4 การใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วย

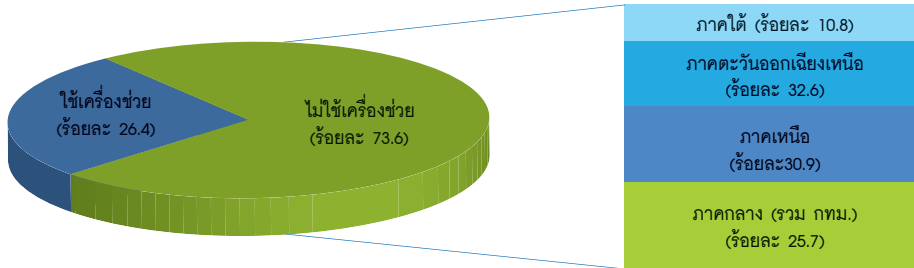
😊 ประมาณ 1 ใน 3 ของผู้สูงอายุที่พิการมีการใช้เครื่องช่วย

ประมาณ 1 ใน 3 ของผู้สูงอายุที่พิการมีการใช้เครื่องช่วย โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสัดส่วนผู้สูงอายุที่พิการที่ใช้เครื่องช่วยสูงที่สุดรองลงมาคือภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ตามลำดับ (แผนภูมิ 60)

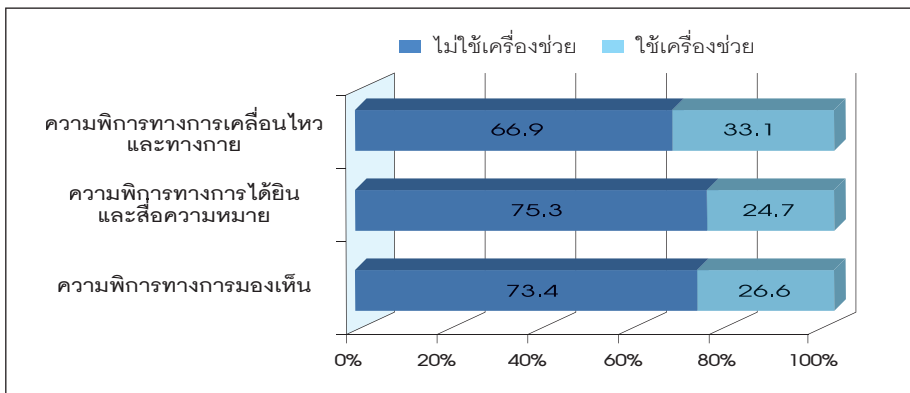
แผนภูมิ 60 ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการใช้อุปกรณ์ และ เครื่องช่วย และภูมิภาค

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

ผู้สูงอายุที่พิการทางการเคลื่อนไหวและทางกายมีสัดส่วนการใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วย ร้อยละ 33.1 และผู้สูงอายุที่พิการทางการมองเห็น มีสัดส่วนการใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วยร้อยละ 26.6 ในขณะที่ผู้สูงอายุที่พิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย และความพิการมีสัดส่วนการใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วย ร้อยละ 24.7 (แผนภูมิ 61)

แผนภูมิ 61 ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการใช้อุปกรณ์ และ เครื่องช่วย

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และสุขภาพพลภาพ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

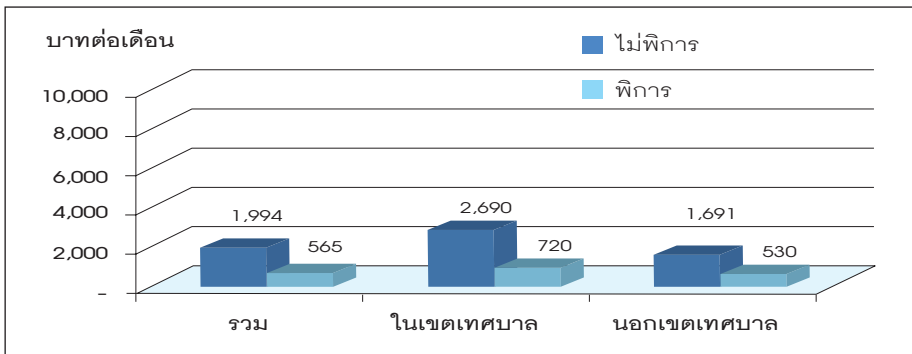
4.5 เปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยระหว่างผู้สูงอายุที่พิการกับคนปกติ

😊 ผู้สูงอายุปกติมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าผู้สูงอายุที่พิการประมาณ 3 เท่าตัว

ในปี 2550 ผู้สูงอายุ ที่พิการ มีรายได้เฉลี่ย 565 บาท/คน/เดือน เมื่อพิจารณาแยกตามเขตการปกครอง พบว่าในปี 2550 ผู้สูงอายุ ที่พิการในเขตเทศบาลมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าผู้สูงอายุที่พิการที่อยู่นอกเขตเทศบาลไม่มากนัก โดยผู้สูงอายุที่พิการในเขตเทศบาลมีรายได้เฉลี่ย 720 บาท/คน/เดือน ในขณะที่ผู้สูงอายุ ที่พิการนอกเขตเทศบาลมีรายได้เฉลี่ย 530 บาท/คน/เดือน นั่นคือ ผู้สูงอายุที่พิการจะมีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่าผู้สูงอายุที่ไม่พิการประมาณ 3 เท่า (แผนภูมิ 62)

แผนภูมิ 62 รายได้เฉลี่ยของผู้สูงอายุที่พิการ และคนปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามเขตการปกครอง

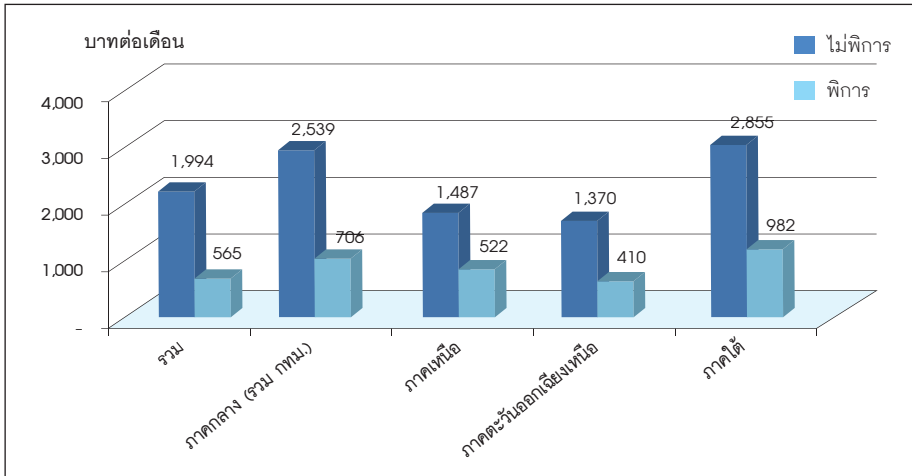
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 ผู้สูงอายุที่พิการและอยู่ในภาคใต้มีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าภาคอื่น ๆ

เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยของผู้สูงอายุที่พิการแยกตามภาค ในปี 2550 พบว่า ผู้สูงอายุที่พิการในภาคใต้ มีรายได้เฉลี่ยสูงที่สุดคือ 982 บาท/คน/เดือน ในขณะที่ผู้สูงอายุที่พิการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีรายได้เฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 410 บาท/คน/เดือน (แผนภูมิ 63)

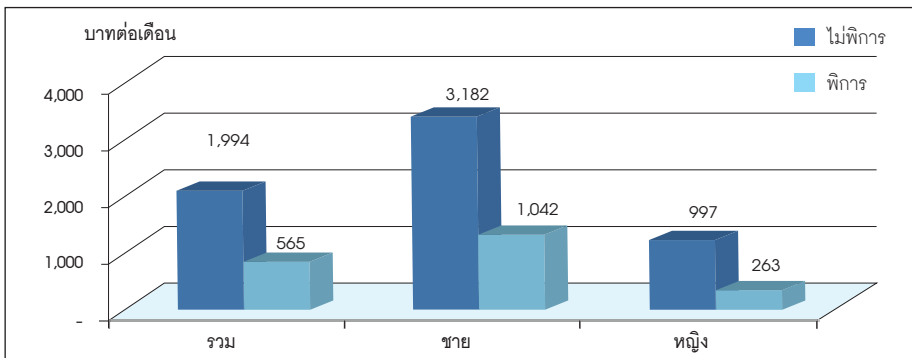
แผนภูมิ 63 รายได้เฉลี่ยของผู้สูงอายุที่พิการ และคนปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามภูมิภาค

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 ผู้สูงอายุที่พิการเพศชายมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าเพศหญิงประมาณ 5 เท่า จากข้อมูลในปี 2550 พบว่า ผู้สูงอายุที่พิการชายมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าผู้สูงอายุที่พิการหญิง ประมาณ 5 เท่าตัว นั่นคือ ผู้สูงอายุเพศชายมีรายได้เฉลี่ย 1,042 บาท/คน/เดือน ผู้สูงอายุเพศหญิงมีรายได้เฉลี่ย 263 บาท/คน/เดือน (แผนภูมิ 64)

แผนภูมิ 64 รายได้เฉลี่ยของผู้สูงอายุที่พิการ และคนปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามเพศ

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

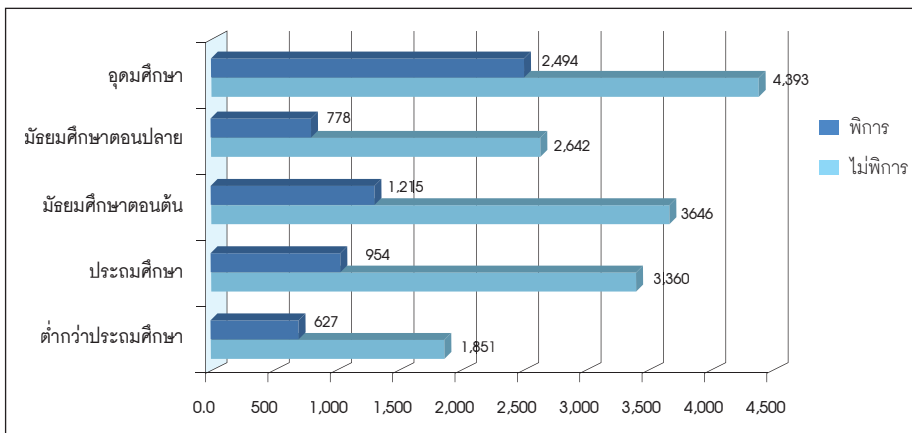
รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และสุขภาพพลภาพ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

😊 รายได้เฉลี่ยของผู้สูงอายุที่พิการจะสูงขึ้นตามระดับการศึกษา

จากข้อมูลในปี 2550 พบว่า ผู้สูงอายุที่พิการและจบการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีรายได้เฉลี่ยสูงที่สุดคือ 2,494 บาท/คน/เดือน และผู้สูงอายุที่พิการและจบการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา มีรายได้เฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 627 บาท/คน/เดือน (แผนภูมิ 65)

แผนภูมิ 65 รายได้เฉลี่ยของผู้สูงอายุที่พิการ และไม่พิการ ปี พ.ศ 2550 จำแนกตามระดับการศึกษา

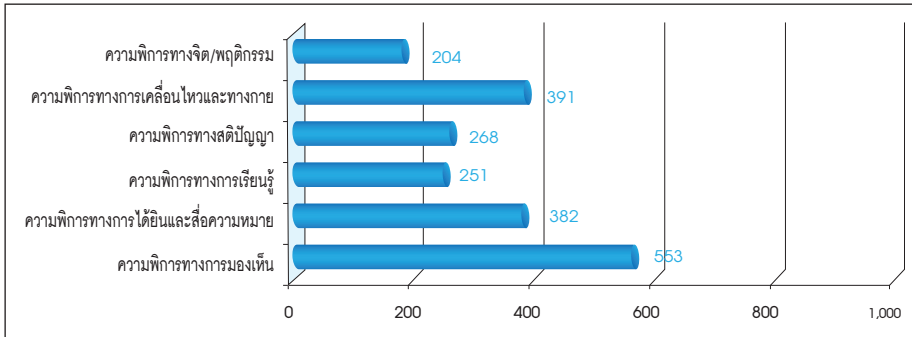
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

😊 ผู้สูงอายุที่พิการทางการมองเห็นมีรายได้เฉลี่ยสูงที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบรายได้ของผู้พิการสูงอายุตามลักษณะความพิการ พบว่า ผู้พิการสูงอายุที่พิการทางการมองเห็นมีรายได้เฉลี่ยสูงที่สุด คือ 553 บาทต่อเดือน รองลงมาคือผู้สูงอายุที่พิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย มีรายได้เฉลี่ย 391 บาทต่อเดือน โดยผู้สูงอายุที่พิการทางจิต/พฤติกรรมมีรายได้เฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 204 บาทต่อเดือน (แผนภูมิ 66)

แผนภูมิ 66 รายได้เฉลี่ยของผู้สูงอายุที่พิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามประเภทความพิการ

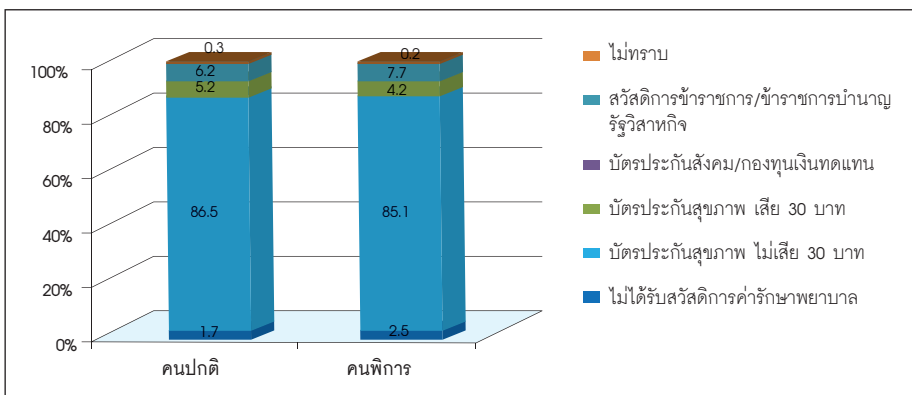
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

4.5 การได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลของผู้สูงอายุที่พิการ

😊 ผู้สูงอายุที่พิการประมาณร้อยละ 2.5 ยังไม่ได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

ในปี 2550 ผู้สูงอายุที่พิการส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจากบัตรประกันสุขภาพ บัตรประกันสังคม สวัสดิการข้าราชการ โดยมีเพียงร้อยละ 2.5 ที่ยังไม่ได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล (แผนภูมิ 67)

แผนภูมิ 67 ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

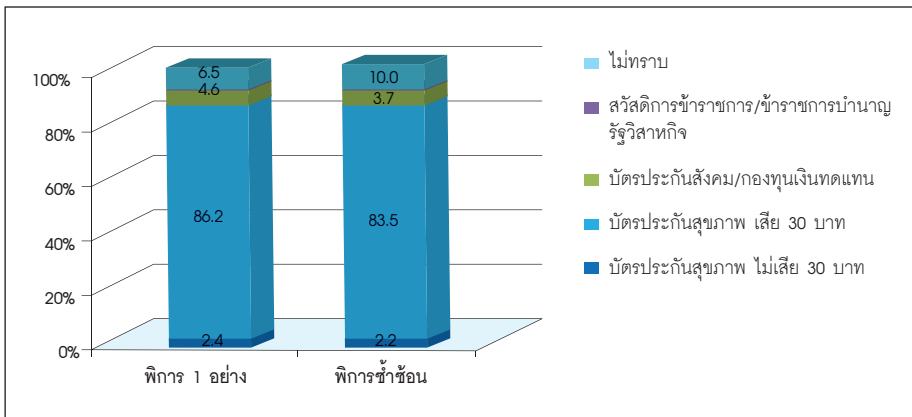

รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และภาพถ่าย ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

เมื่อเปรียบเทียบการได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลระหว่างผู้สูงอายุที่พิการเพียง 1 ลักษณะ และผู้สูงอายุที่พิการซ้ำซ้อน พบว่า ทั้งผู้สูงอายุที่พิการ 1 ลักษณะ และพิการซ้ำซ้อน มากกว่าร้อยละ 85 ได้รับสวัสดิการเป็นบัตรประกันสุขภาพ (แผนภูมิ 68)

แผนภูมิ 68 ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

ส่วนที่ 5 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการพบว่า ปัจจัยที่เป็นภูมิภาค เพศ ระดับการศึกษา ภาคอุตสาหกรรม สถานภาพการทำงาน ประเภทความพิการ การมีความพิการซ้ำซ้อน และการได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลหลักของรัฐ มีความสัมพันธ์กับรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ภูมิภาค ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการที่อยู่ในภาคใต้มีสัดส่วนของการมีรายได้สูงที่สุด ร้อยละ 40.0 ในขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการที่มีสัดส่วนการมีรายได้น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 34.5

2. มิติเพศ ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการเพศชายมีสัดส่วนการมีรายได้สูงกว่าผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการเพศหญิง

3. ระดับการศึกษา ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษามีสัดส่วนการมีรายได้ถึงร้อยละ 62.6 ในขณะที่ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการที่มีการศึกษาต่ำกว่ามีสัดส่วนการมีรายได้ไม่เกินร้อยละ 45.0

4. ภาคส่วนในการประกอบอาชีพ ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการที่ทำงานอยู่นอกภาคการเกษตร (ภาคอุตสาหกรรม) มีสัดส่วนการมีรายได้ (ร้อยละ 86.7) สูงกว่าผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการที่อยู่ในภาคการเกษตร (ร้อยละ 63.9)

5. ประเภทความพิการ ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางการมองเห็นมีสัดส่วนการมีรายได้สูงที่สุดคือร้อยละ 42.9 รองลงมาเป็นผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย คือ ร้อยละ 37.5 ส่วนผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางการเคลื่อนไหวและทางกายมีสัดส่วนการมีรายได้น้อยที่สุด เพียงร้อยละ 27.3

6. การมีความพิการซ้ำซ้อน (มีความพิการมากกว่า 1 ลักษณะ) ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการซ้ำซ้อนมีสัดส่วนที่จะมีรายได้ ร้อยละ 21.6 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการเพียง 1 ลักษณะ (ร้อยละ 38.0)

7. การได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลหลักของรัฐ ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการที่ได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลหลักของรัฐจากบัตรประกันสังคม/กองทุนเงินทดแทน มีสัดส่วนที่จะมีรายได้สูงที่สุด คือ ร้อยละ 72.1 ในขณะที่ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการที่ไม่ได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลกลับมีสัดส่วนการมีรายได้น้อยที่สุดคือร้อยละ 32.6

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้ของแรงงานพิการกับปัจจัยต่างๆ

ตัวแปร	ร้อยละของแรงงานพิการ		รวม (จำนวน)	
	ไม่มีรายได้	มีรายได้		
เขตการปกครอง				
ในเขตเทศบาล	62.6	37.4	100	(8,663)
นอกเขตเทศบาล	62.1	37.9	100	(11,189)
รวม	62.3	37.7	100	(19,852)
	$\chi^2 = 0.4998$ P-value = 0.4796			
ภาค				
กลาง (รวม กทม.)	62.6	37.4	100	(5,908)
เหนือ	60.6	39.4	100	(5,861)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	65.5	34.5	100	(5,033)
ใต้	60.0	40.0	100	(3,050)
รวม	62.3	37.7	100	(19,852)
	$\chi^2 = 36.8140$ P-value = 0.000*			
เพศ				
ชาย	57.0	43.0	100	(10,656)
หญิง	68.5	31.5	100	(9,196)
รวม	62.3	37.7	100	(19,852)
	$\chi^2 = 276.0931$ P-value = 0.000*			
ระดับการศึกษา				
ต่ำกว่าประถมศึกษาและไม่มีการศึกษา	55.1	44.9	100	(8,738)
ประถมศึกษา	61.0	39.0	100	(2,984)
มัธยมศึกษาตอนต้น	62.7	37.3	100	(1,492)
มัธยมศึกษาตอนปลาย	56.8	43.2	100	(1,165)
อุดมศึกษา	37.4	62.6	100	(779)
รวม	56.2	43.8	100	(15,158)
	$\chi^2 = 169.3083$ P-value = 0.000*			

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้กับปัจจัยต่างๆ (ต่อ)

ตัวแปร	ร้อยละของแรงงานพิการ		รวม	
	ไม่มีรายได้	มีรายได้	ไม่มีรายได้	
ภาคอุตสาหกรรม				
ภาคการเกษตร	36.1	63.9	100	(4,721)
นอกภาคการเกษตร	13.3	86.7	100	(5,142)
รวม	24.2	75.8	100	(9,863)
	$\chi^2 = 695.0912$ P-value = 0.000*			
ประเภทความพิการ (อย่าง 1 เลือกเฉพาะพิการ)				
ความพิการทางการมองเห็น	57.1	42.9	100	(8,318)
ความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย	62.5	37.5	100	(3,044)
ความพิการทางการเรียนรู้	63.9	36.1	100	(877)
ความพิการทางสติปัญญา	63.3	36.7	100	(671)
ความพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย	72.7	27.3	100	(6,237)
ความพิการทางจิตพฤติกรรม/	65.7	34.3	100	(469)
รวม	63.6	36.4	100	(19,616)
	$\chi^2 = 380.420$ P-value = 0.000*			
การมีความพิการซ้ำซ้อน				
พิการ 1 อย่าง	62.0	38.0	100	(8,783)
พิการซ้ำซ้อน	78.4	21.6	100	(4,535)
รวม	62.3	37.7	100	(19,852)
	$\chi^2 = 364.044$ P-value = 0.000*			
การใช้เครื่องช่วย				
ไม่ใช้	62.2	37.8	100	(15,853)
ใช้	63.1	36.9	100	(3,999)
รวม	62.3	37.7	100	(19,852)
	$\chi^2 = 1.182$ P-value = 0.277			

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้กับตัวแปรต่างๆ (ต่อ)

ตัวแปร	ร้อยละของแรงงานพิการ		รวม	
	ไม่มีรายได้	มีรายได้		
การได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลหลักของรัฐ				
ไม่ได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล	67.1	32.6	100	653
บัตรประกันสุขภาพ (บัตรทอง)	66.8	33.2	100	(13,564)
ประเภทมี ท. (ไม่เสีย 30 บาท)				
บัตรประกันสุขภาพ (บัตรทอง)	54.7	45.3	100	(4,214)
ประเภทไม่มี ท. (เสีย 30 บาท)				
บัตรประกันสังคม กองทุนเงินทดแทน/	27.9	72.1	100	(502)
สวัสดิการข้าราชการรัฐวิสาหกิจ/	47.4	52.6	100	856
ข้าราชการบำนาญ/				
รวม	62.3	37.7	100	(19,852)
	$\chi^2 = 560.579$ P-value = 0.000*			

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการวิเคราะห์ในข้างต้น พบว่า ภาค เพศ ระดับการศึกษา ภาคอุตสาหกรรม สถานภาพทำงาน ประเภทความพิการ การมีความพิการซ้ำซ้อน และการได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลหลักของรัฐ มีความสัมพันธ์กับระดับรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากตัวแปรดังกล่าวทำการคัดเลือกเฉพาะตัวแปรที่จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละรหัสความเป็นไปได้ เกินร้อยละ 5 ซึ่งได้ทำการตรวจสอบ พบว่าตัวแปรประเภทความพิการ มีหน่วยตัวอย่างในประเภทความพิการทางสติปัญญา ความพิการทางการเคลื่อนไหว และทางกาย และความพิการทางจิต/พฤติกรรม ต่ำกว่าร้อยละ 5 จึงทำการตัดประเภทความพิการดังกล่าวออกจากการวิเคราะห์

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดระดับรายได้ของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน โดยใช้สถิติการถดถอยโลจิสติก (Logistic regression) พบว่า ปัจจัยที่กำหนดการมีรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประกอบด้วย ภาค เพศ และภาคอุตสาหกรรม รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีโอกาที่จะมีรายได้น้อยกว่าภาคใต้ประมาณร้อยละ 54.5
2. ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานชายมีโอกาที่จะมีรายได้มากกว่าผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานหญิงประมาณ 6 เท่า
3. ผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่ทำงานภาคเกษตรมีโอกาที่จะมีรายได้น้อยกว่าผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่ทำงานนอกภาคเกษตรร้อยละ 25.5 รายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดระดับรายได้ของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ (ตัวแปรตาม 0 = ไม่มีรายได้, 1 = มีรายได้)

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์โลจิสติก (Logistic Regression Coefficients)	ค่าความคลาด เคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error)	Odds Ratios
ภาค (กลุ่มอ้างอิง : ใต้)			
กลาง (รวม กทม.)	-0.031	0.148	0.969
เหนือ	0.007	0.153	1.007
ตะวันออกเฉียงเหนือ	-0.607	0.143	0.545***
เพศ (กลุ่มอ้างอิง : หญิง)			
ชาย	1.797	0.105	6.031***
ภาคอุตสาหกรรม (กลุ่มอ้างอิง : นอกภาคการเกษตร)			
ภาคการเกษตร	-1.365	0.105	0.255***
ประเภทความพิการ (เลือกเฉพาะคนพิการ 1 อย่าง) (กลุ่มอ้างอิง : ความพิการทางการเรียนรู้)			
ความพิการทางการมองเห็น	-0.210	0.221	0.811
ความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย	-0.230	0.240	0.795
ระดับการศึกษาสูงสุด (กลุ่มอ้างอิง : อุดมศึกษา)			
ต่ำกว่าประถมศึกษา	0.240	0.233	1.271
ประถมศึกษา	-0.180	0.255	0.836
มัธยมศึกษาตอนต้น	-0.056	0.299	0.946
มัธยมศึกษาตอนปลาย	-0.468	0.281	0.626

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์โลจิสติก (Logistic Regression Coefficients)	ค่าความคลาด เคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error)	Odds Ratios
การได้รับสวัสดิการการรักษาพยาบาลหลักของรัฐ (กลุ่มอ้างอิง : สวัสดิการข้าราชการ/ ข้าราชการบำนาญ/รัฐวิสาหกิจ)			
ไม่ได้รับสวัสดิการการรักษาพยาบาล	-1.409	1.113	0.244
บัตรประกันสุขภาพ (บัตรทอง)			
ประเภทมี ท. (ไม่เสีย 30 บาท)	-1.504	1.074	0.222
บัตรประกันสุขภาพ (บัตรทอง)			
ประเภทไม่มี ท. (เสีย 30 บาท)	-1.655	1.075	0.191
บัตรประกันสังคม กองทุนเงินทดแทน/	0.699	1.227	2.011
Constant	3.148	1.119	23.286
จำนวนตัวอย่าง	3,473		
-2 Log likelihood	2949.8274		
Cox & Snell R Square	0.1646		
Nagelkerke R Square	0.2561		

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : 1) ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณค่าสถิติ ไม่มีการถ่วงน้ำหนัก

- 2) * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ *** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001
- 3) เหตุผลที่ทำการศึกษาประเภทความพิการ เพียง 3 ประเภท เนื่องจาก ความพิการทางสติปัญญา ความพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย ความพิการทางจิต/พฤติกรรมมีจำนวนตัวอย่างน้อย หรือมีค่าร้อยละของกลุ่มความพิการดังกล่าวไม่เกิน 1%

ผลการจัดกลุ่มผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน

เมื่อพิจารณาปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ประเภทความพิการ (6 ประเภท) ความพิการซ้ำซ้อน การใช้เครื่องช่วยของผู้พิการ เขตการปกครอง ภาค เพศ ภาคอุตสาหกรรม ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน สามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ซึ่งมีลักษณะเฉพาะดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางตา หรือหู

ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ ส่วนใหญ่มีความพิการ 1 ลักษณะ โดยเป็นกลุ่มที่มีความพิการทางการมองเห็น หรือพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย และส่วนใหญ่ใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วยในการดำเนินชีวิต

ผู้พิการในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้พิการเพศชาย อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล มีการกระจายตัวอยู่ในภาคกลาง และภาคใต้ โดยมากกว่าครึ่งหนึ่งประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร สำหรับการศึกษาของผู้พิการฯ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงคือ ตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป และมีรายได้เฉลี่ยประมาณ 6,506 บาทต่อเดือน

กลุ่มที่ 2 ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางกาย และการเรียนรู้

ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ ส่วนใหญ่มีความพิการซ้ำซ้อน โดยเป็นกลุ่มที่มีความพิการทางการเรียนรู้ ร่วมกับพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย

ผู้พิการในกลุ่มนี้เป็นเพศชายสูงกว่าเพศหญิง และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในภาคเหนือ และกระจายตัวอยู่ทั้งในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล สำหรับการศึกษาของผู้พิการฯ ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า และมีรายได้เฉลี่ยประมาณ 4,538 บาทต่อเดือน

กลุ่มที่ 3 ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางสติปัญญา และพิการทางจิต/พฤติกรรม

ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ ส่วนใหญ่มีความพิการซ้ำซ้อน โดยเป็นกลุ่มที่พิการทางสติปัญญา และพิการทางจิต/พฤติกรรม

ผู้พิการกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล และกระจายตัวอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเกือบครึ่งหนึ่งประกอบอาชีพในภาคการเกษตร สำหรับการศึกษาของผู้พิการฯ ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ประกอบอาชีพเป็นผู้ช่วยธุรกิจในครัวเรือน และมีรายได้เฉลี่ยประมาณ 1,374 บาทต่อเดือน

หากนำรายได้เฉลี่ยของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานในแต่ละกลุ่มมาเปรียบเทียบกับเส้นความยากจน ในปี 2550 คือประมาณ 1,443 บาทต่อคนต่อเดือน จะเห็นได้ว่าผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานในกลุ่มที่ 3 เพียงกลุ่มเดียวที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนต่ำกว่าเส้นความยากจน นั้นแสดงว่า ผู้พิการฯในกลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มคนยากจน มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพขั้นพื้นฐาน

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานจำแนกตามกลุ่ม

กลุ่มที่	จำนวนผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ	ร้อยละ
1	3,606	18.2
2	2,285	11.5
3	2,702	13.6
รวม	8,593	43.3

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

ตาราง 6 ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวแปรลักษณะความพิการ

ตัวแปร	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	รวม
ประเภทความพิการ				
ความพิการทางการมองเห็น	50.2	8.4	31.4	100.0
ความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย	44.4	21.8	33.8	100.0
ความพิการทางการเรียนรู้	31.3	39.7	29.0	100.0
ความพิการทางสติปัญญา	27.1	31.9	41.0	100.0
ความพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย	31.5	38.0	30.5	100.0
ความพิการทางจิต/พฤติกรรม	35.6	26.1	38.3	100.0
ลักษณะความพิการ				
พิการ 1 อย่าง	49.9	18.3	31.8	100.0
พิการซ้ำซ้อน	30.2	38.9	30.9	100.0
การใช้เครื่องช่วย				
ไม่ใช้	40.3	26.8	32.9	100.0
ใช้	49.0	25.7	25.3	100.0
เขตการปกครอง				
ในเขตเทศบาล	52.5	22.6	24.8	100.0
นอกเขตเทศบาล	34.1	29.5	36.3	100.0

ตาราง 6 ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวแปรลักษณะความพิการ (ต่อ)

ตัวแปร	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	รวม
ภาค				
กลาง (รวม กทม.)	59.2	24.4	16.4	100.0
เหนือ	31.4	49.4	19.2	100.0
ตะวันออกเฉียงเหนือ	31.8		68.2	100.0
ใต้	48.1	34.5	17.4	100.0
เพศ				
ชาย	45.8	31.4	22.8	100.0
หญิง	37.2	20.5	42.4	100.0
ภาคส่วนในการประกอบอาชีพ				
ภาคเกษตร	19.9	30.2	49.9	100.0
นอกภาคเกษตร	61.3	23.4	15.2	100.0
สถานภาพการทำงาน				
นายจ้าง	37.6	13.2	49.2 *	100.0
ผู้ประกอบการธุรกิจของตนเอง	22.3	52.9	24.8	100.0
ผู้ช่วยธุรกิจของครัวเรือน	11.7	2.4	85.9	100.0
ลูกจ้างรัฐบาลเอกชน/รัฐวิสาหกิจ/	87.6	12.4		100.0
ระดับการศึกษาสูงสุด				
ต่ำกว่าประถมศึกษา	28.0	33.2	38.8	100.0
ประถมศึกษา	32.1	29.1	38.8	100.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	83.9	9.5	6.7	100.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย	87.0	6.3	6.7	100.0
อุดมศึกษา	96.8	2.2	0.9	100.0
รายได้เฉลี่ย (บาทต่อคนต่อเดือน)	6,509	4,538	1,374	4,370

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : *อาจเป็นเพราะว่าในกลุ่มที่สามนี้ คนพิการส่วนใหญ่ไม่สามารถทำงานด้วยตัวเองได้ครบวงจร ดังนั้น จึงเป็นลักษณะที่มีญาติ หรือผู้ปกครองเป็นผู้ประกอบการเอง (ในฐานะนายจ้าง)

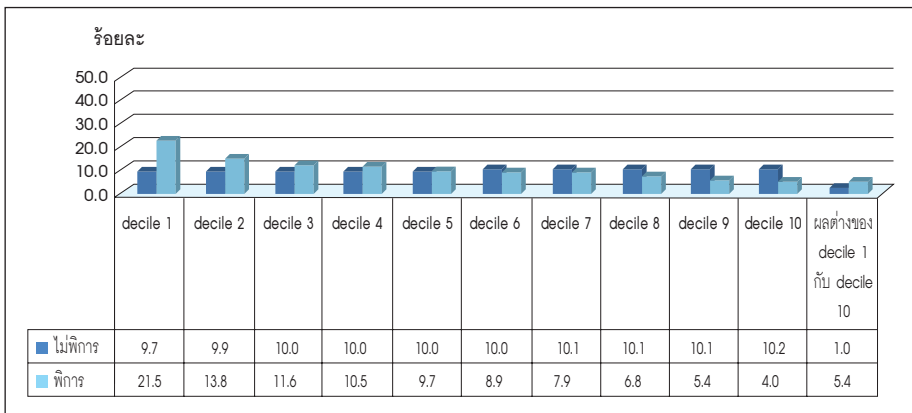

ส่วนที่ 6 วิเคราะห์ความเท่าเทียม (Equality) และความเป็นธรรม (Equity) ของสถานะครัวเรือนผู้พิการ

6.1 ความเท่าเทียม (Equality) ของคนพิการในสังคมไทย

เมื่อเปรียบเทียบการมีสินทรัพย์ของครัวเรือนคนพิการและคนปกติ พบว่ามีความแตกต่างกัน คือ ครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือครัวเรือนฐานะยากจนที่สุด โดยเปรียบเทียบ (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) จะมีร้อยละของคนพิการที่สูงกว่าคนปกติ ในขณะที่ครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มากที่สุดหรือครัวเรือนที่มีเศรษฐกิจฐานดีที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) จะมีร้อยละของคนปกติที่สูงกว่าคนพิการ (แผนภูมิ 69)

แผนภูมิ 69 ร้อยละของคนพิการ และคนปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน

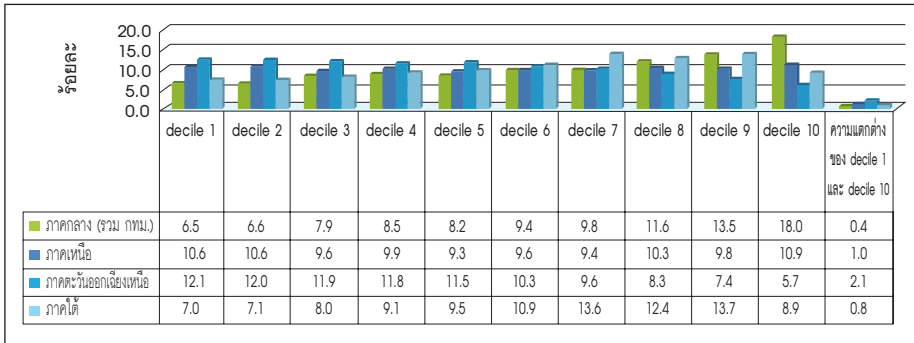

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

เมื่อพิจารณาตามภูมิภาคที่อยู่อาศัยของผู้พิการ พบว่าครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือครัวเรือนที่มีฐานะยากจนที่สุดโดยเปรียบเทียบ (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีสัดส่วนของคนพิการที่สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.1 รองลงมาได้แก่ภาคเหนือร้อยละ 10.6 (แผนภูมิ 70)

แผนภูมิ 70 ร้อยละของคนพิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และภูมิภาค

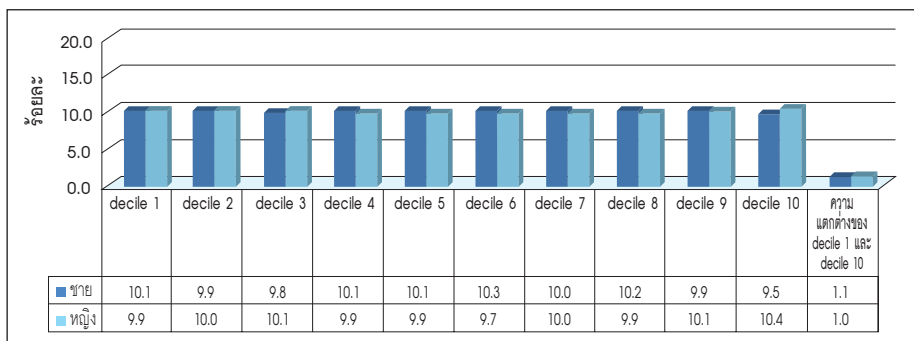

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

เมื่อพิจารณามิติเพศ พบว่าครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือครัวเรือนที่มีฐานะยากจนที่สุดโดยเปรียบเทียบ (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) เพศชายมีมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชายคิดเป็นร้อยละ 10.1 เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 9.9 ในขณะที่ครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มากที่สุดหรือครัวเรือนที่มีเศรษฐฐานะดีที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) เป็นเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย (แผนภูมิ 71)

แผนภูมิ 71 ร้อยละของคนพิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และเพศ

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

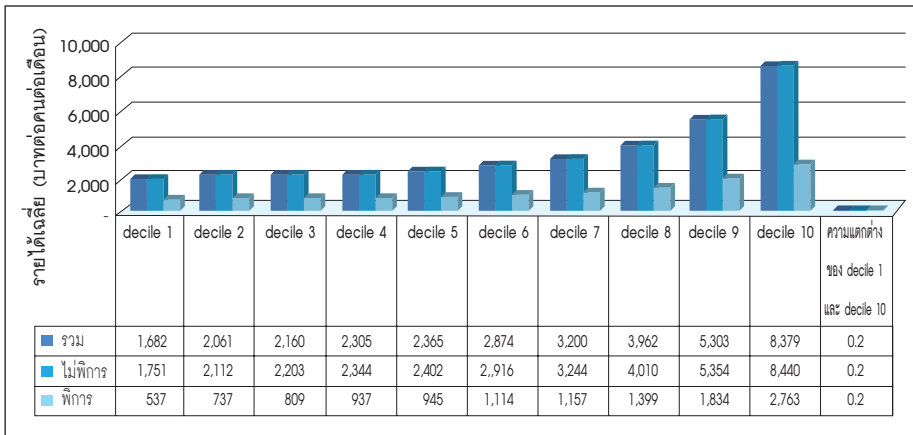

รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และคุณภาพชีวิตของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยของผู้พิการกับคนปกติ พบว่า รายได้เฉลี่ยของคนพิการจะน้อยกว่าคนปกติ ประมาณ 3 เท่า ไม่ว่าจะอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยหรือสินทรัพย์มาก (แผนภูมิ 72)

แผนภูมิ 72 รายได้เฉลี่ยของคนพิการ และคนปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน

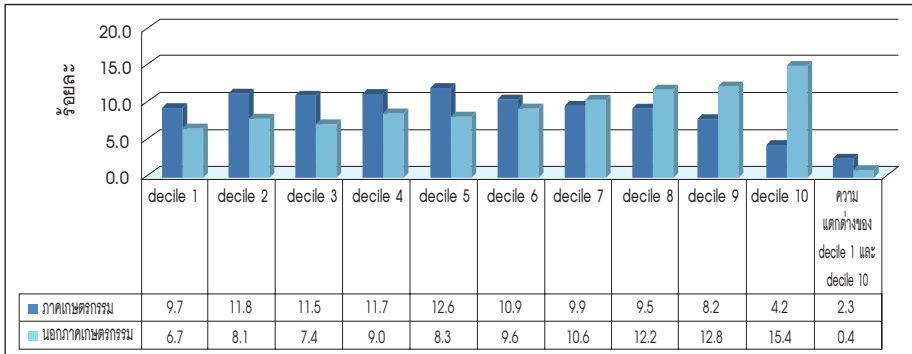
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

ในส่วนของการประกอบอาชีพพบว่าคนพิการที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยหรือเศรษฐกิจครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพอยู่ในภาคการเกษตร ในขณะที่คนพิการที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มาก หรือเศรษฐกิจครัวเรือนดีที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพอยู่นอกภาคการเกษตร (แผนภูมิ 73)

แผนภูมิ 73 ร้อยละของคนพิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และภาคอุตสาหกรรม

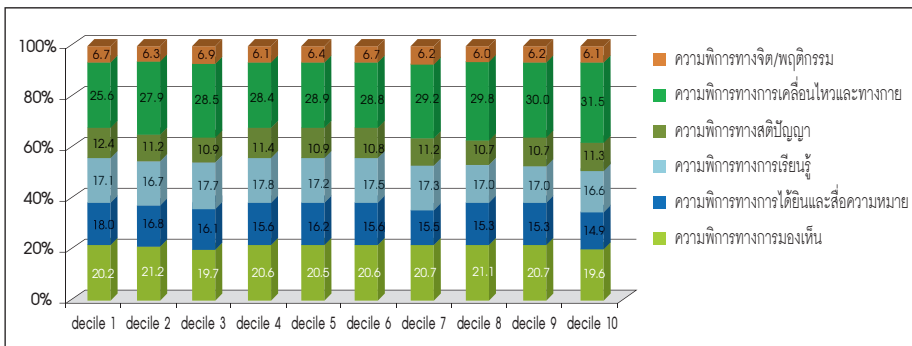

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

เมื่อพิจารณาลักษณะความพิการ พบว่า คนที่พิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย จะมีอยู่ในทุกครัวเรือน ไม่ว่าจะเป็นครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยหรือเศรษฐฐานะครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิัลที่ 1) หรือครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มาก หรือเศรษฐฐานะครัวเรือนดีที่สุด(กลุ่มเดซิัลที่ 10) (แผนภูมิ74)

แผนภูมิ 74 สัดส่วนของคนพิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และประเภทความพิการ

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และคุณภาพชีวิตของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

การวัดการกระจุกตัวความพิการ โดยประยุกต์ใช้ Concentration Index (CI)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ต้องการทราบการกระจุกตัวของความพิการด้านต่างๆ ตามเศรษฐกิจของครัวเรือนในกลุ่มคนพิการด้วยกัน โดยเปรียบเทียบความพิการทั้ง 6 ประเภท ในการกระจุกตัวอยู่กลุ่มพิการที่มีฐานะดีหรือฐานะยากจน ซึ่งความพิการทั้ง 6 ประเภท ได้แก่

1. ความพิการทางการมองเห็น
2. ความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย
3. ความพิการทางการเรียนรู้
4. ความพิการทางสติปัญญา
5. ความพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย
6. ความพิการทางจิต/พฤติกรรม

การวัดความกระจุกตัวจะประยุกต์การสร้างดัชนีการกระจุกตัวจากการใช้ Concentration Index (CI) ซึ่งจะมีค่าดัชนีอยู่ 2 ค่า คือ ค่าลบและค่าบวก จะได้ภาพหรือความรู้สึก (Impression) จากค่าดัชนีทั้งสอง โดยดัชนีที่มีค่าเป็นลบและมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความพิการจะกระจุกตัวอยู่กับกลุ่มผู้พิการที่มีเศรษฐกิจของครัวเรือนต่ำหรือฐานะยากจนมากกว่าเศรษฐกิจของครัวเรือนสูง (หรือเรียกว่า “propoor”) ส่วนค่าบวกแสดงว่าความพิการจะกระจุกตัวอยู่กับกลุ่มผู้พิการที่มีเศรษฐกิจของครัวเรือนสูงมากกว่ากลุ่มฐานะยากจนหรือเศรษฐกิจของครัวเรือนต่ำ (หรือเรียกว่า “pro-rich”) มีผลการคำนวณ ดังนี้

ตาราง 7 ประเภทการกระจุกตัวของผู้พิการ จำแนกตามเศรษฐกิจของครัวเรือน

ความพิการ	CI
1. ความพิการทางการมองเห็น	-0.0167
2. ความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย	-0.0435
3. ความพิการทางการเรียนรู้	-0.0194
4. ความพิการทางสติปัญญา	-0.0311
5. ความพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย	0.0121
6. ความพิการทางจิต/พฤติกรรม	-0.0309

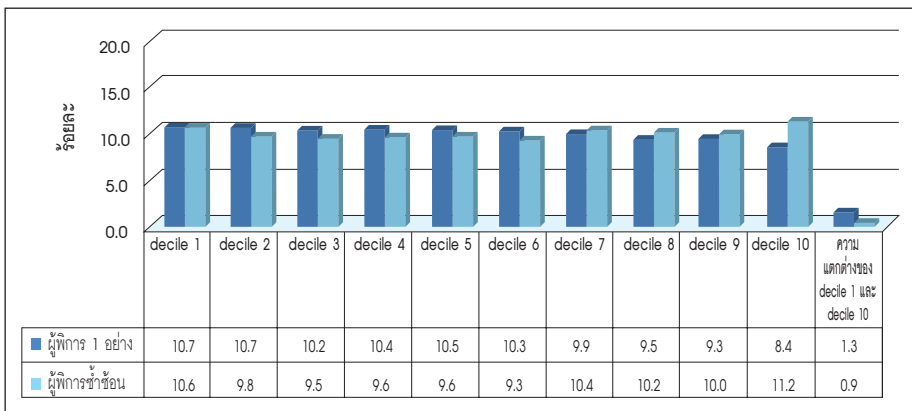
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

จากการคำนวณพบว่า กลุ่มผู้พิการที่มีเศรษฐานะของครัวเรือนต่ำหรือฐานะครัวเรือนยากจนโดยเปรียบเทียบกับเศรษฐานะของกลุ่มผู้พิการด้วยกัน ส่วนใหญ่มีความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย มากที่สุด รองลงมาเป็นการพิการทางสติปัญญา และความพิการทางจิต/พฤติกรรม โดยมีค่า CI เท่ากับ -0.0435, -0.0311 และ -0.0309 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มผู้พิการที่มีเศรษฐานะของครัวเรือนดี โดยเปรียบเทียบกับเศรษฐานะของกลุ่มผู้พิการด้วยกัน พบว่า มีความพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย (CI เท่ากับ 0.0121) อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม ความพิการจะกระจุกตัวในกลุ่มผู้พิการที่มีเศรษฐานะของครัวเรือนต่ำหรือฐานะครัวเรือนยากจน มีทั้งหมด 5 ประเภทความพิการ เพราะค่า CI มีค่าเป็นลบ ซึ่งแสดงถึงความพิการจะกระจุกตัวในกลุ่มผู้พิการที่มีเศรษฐานะของครัวเรือนต่ำหรือฐานะครัวเรือนยากจน

เป็นที่น่าสังเกตว่า คนที่มีความพิการซ้ำซ้อน จะอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มากหรือเศรษฐานะครัวเรือนดีที่สุด (กลุ่มเดซิลที่ 10) ในขณะที่คนที่มีความพิการ 1 ลักษณะ จะอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุดหรือเศรษฐานะครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิลที่ 1) (แผนภูมิ 75)

แผนภูมิ 75 ร้อยละของคนพิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และลักษณะความพิการ

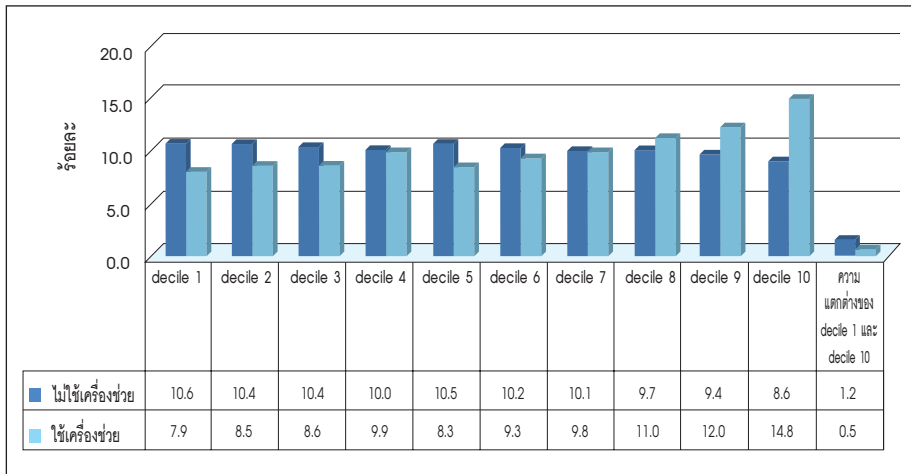
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

คนพิการที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือเศรษฐกิจครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิลที่ 1) ส่วนใหญ่จะไม่ใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วย ในขณะที่คนพิการที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มาก หรือมีเศรษฐกิจครัวเรือนดีที่สุด (กลุ่มเดซิลที่ 10) ส่วนใหญ่จะใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วย (แผนภูมิ 76)

แผนภูมิ 76 ร้อยละของคนพิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และการใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วย

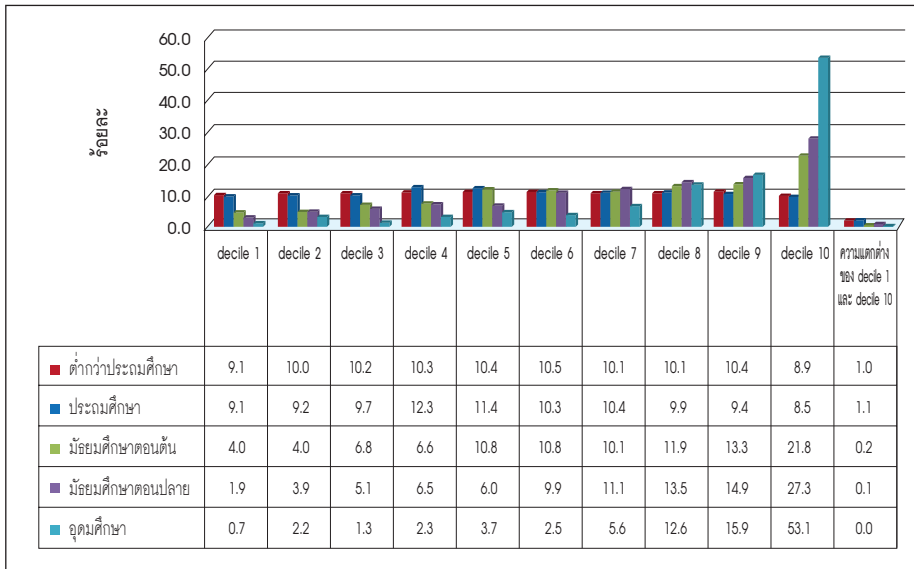
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

ในด้านการศึกษา พบว่าคนพิการที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือเศรษฐกิจครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิลที่ 1) ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า ในขณะที่คนพิการที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มาก หรือเศรษฐกิจครัวเรือนดีที่สุด (กลุ่มเดซิลที่ 10) ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา (แผนภูมิ 77)

แผนภูมิ 77 ร้อยละของคนพิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และระดับการศึกษา

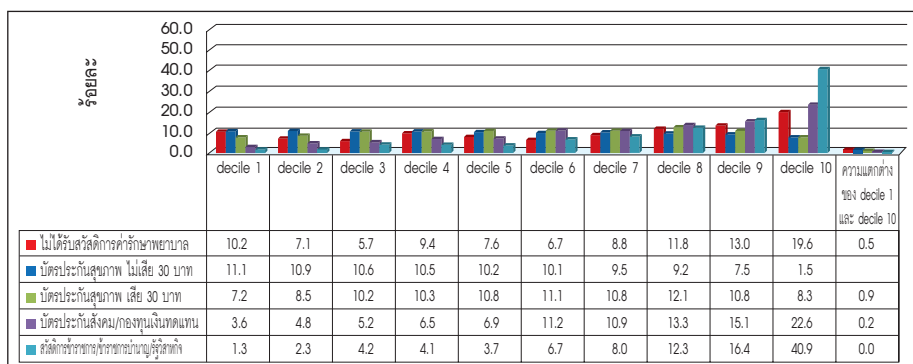
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

เมื่อพิจารณาเรื่องสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล พบว่า คนพิการที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือเศรษฐกิจครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) ส่วนใหญ่จะได้รับบัตรประกันสุขภาพ ไม่เสีย 30 บาท ในขณะที่คนพิการที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มาก หรือเศรษฐกิจครัวเรือนดีที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) ส่วนใหญ่จะได้รับสิทธิสวัสดิการข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 40.9 เมื่อพิจารณาผู้พิการที่ไม่ได้รับสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล พบว่า กลุ่มผู้พิการที่มีเศรษฐกิจครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) ไม่ได้รับสวัสดิการค่อนข้างสูง คิดเป็นร้อยละ 10.2 (แผนภูมิ 78)

แผนภูมิ 78 ร้อยละของคนพิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ และการได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจากภาครัฐ

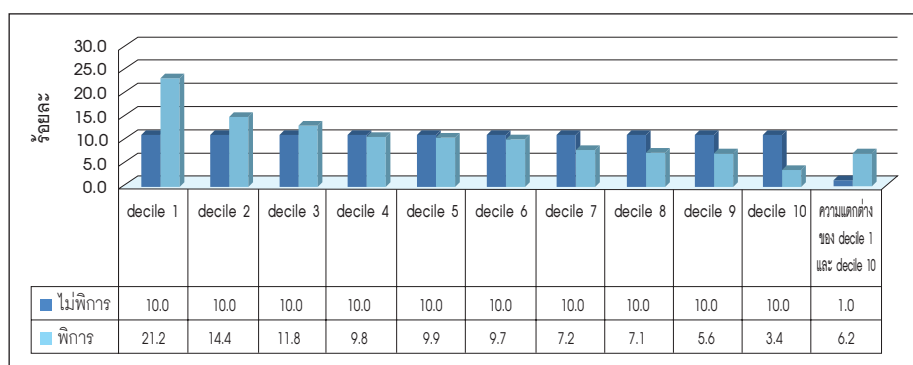
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

6.2 ความเท่าเทียม (Equality) ของเด็กพิการในสังคมไทย

ดัชนีสินทรัพย์ของครัวเรือนเด็กพิการและเด็กปกติ จะมีความแตกต่างกัน คือ ครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) จะมีร้อยละของเด็กพิการสูงกว่าเด็กปกติ ในขณะที่ครัวเรือนมีสินทรัพย์มากที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) จะมีร้อยละของเด็กปกติสูงกว่าเด็กที่พิการ (แผนภูมิ 79)

แผนภูมิ 79 ร้อยละของเด็กพิการ และเด็กปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน

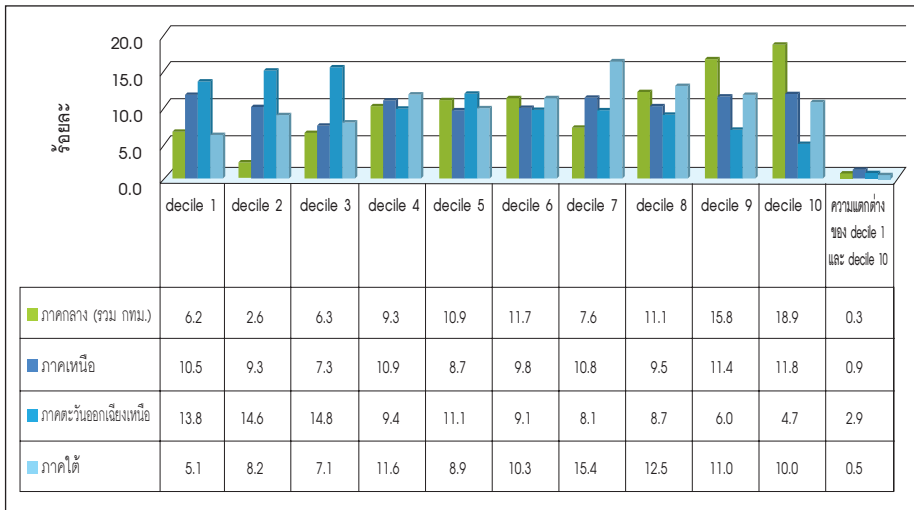
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

เมื่อพิจารณาตามถิ่นฐานที่อยู่อาศัยของเด็กพิการในประเทศไทย พบว่า คร้วเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือครัวเรือนที่มีฐานะยากจนที่สุดโดยเปรียบเทียบ (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีสัดส่วนของเด็กพิการสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.8 รองลงมา ได้แก่ ภาคเหนือ ร้อยละ 10.5 (แผนภูมิ 80)

แผนภูมิ 80 ร้อยละของเด็กพิการ และเด็กปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน

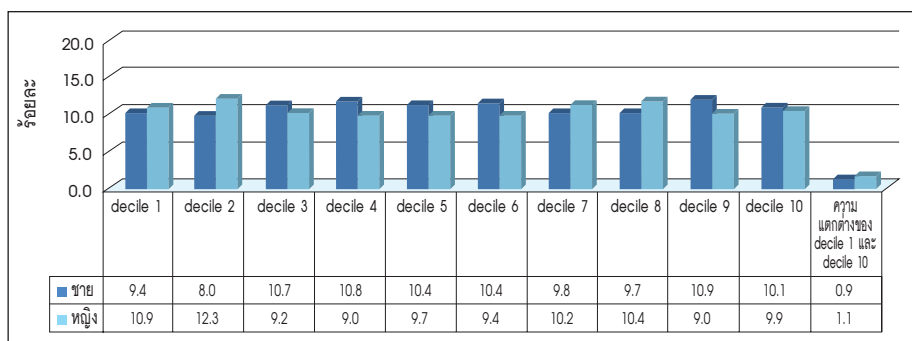
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของเด็กพิการในมิติเพศ พบว่า คร้วเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือครัวเรือนที่มีฐานะยากจนที่สุดโดยเปรียบเทียบ (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) เป็นเด็กเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 10.9 เพศชายคิดเป็นร้อยละ 9.4 ในขณะที่ครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มากที่สุด หรือครัวเรือนที่มีเศรษฐฐานะดีที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) เป็นเด็กเพศชายสูงกว่าเพศหญิง (แผนภูมิ 81)

แผนภูมิ 81 ร้อยละของเด็กพิการ และเด็กปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน

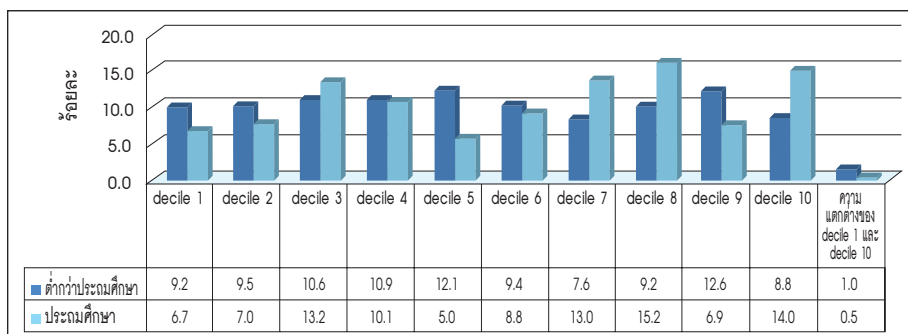

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

ในด้านการศึกษา พบว่าเด็กพิการและเด็กปกติ เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาและต่ำกว่าทั้งที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือเศรษฐกิจครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) จนถึง เศรษฐฐานะครัวเรือนที่ดีที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) (แผนภูมิ 82)

แผนภูมิ 82 ร้อยละของเด็กพิการ และเด็กปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และการศึกษา

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net , IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

การวัดการกระจุกตัวเด็กพิการ โดยประยุกต์ใช้ Concentration Index (CI)

ตาราง 8 ประเภทการกระจุกตัวผู้พิการที่กลุ่มเด็ก (อายุ 7-14 ปี)

ความพิการ	CI
1. ความพิการทางการมองเห็น	0.0670
2. ความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย	-0.0045
3. ความพิการทางการเรียนรู้	-0.0032
4. ความพิการทางสติปัญญา	0.0193
5. ความพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย	-0.0028
6. ความพิการทางจิต/พฤติกรรม	0.0641

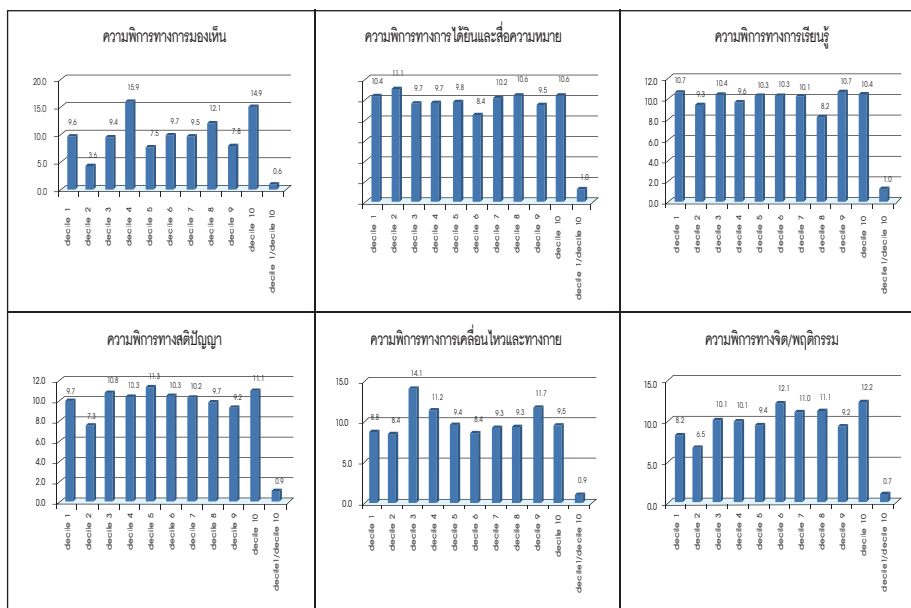
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

จากการวิเคราะห์พบว่ากลุ่มเด็กพิการที่มีเศรษฐานะของครัวเรือนต่ำหรือฐานะครัวเรือนยากจนโดยเปรียบเทียบกับเศรษฐานะของเด็กพิการด้วยกัน พบว่า เด็กพิการส่วนใหญ่มีความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมายมากที่สุด รองลงมา คือ ความพิการทางการเรียนรู้ และความพิการทางการเคลื่อนไหว โดยมีค่า CI เท่ากับ -0.0045, -0.0032 และ -0.0028 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มเด็กพิการที่มีเศรษฐานะของครัวเรือนดีโดยเปรียบเทียบกับเศรษฐานะของเด็กผู้พิการด้วยกัน พบว่า ส่วนใหญ่เด็กกลุ่มนี้将有ความพิการทางการมองเห็น รองลงมาเป็นความพิการทางด้านจิตและพฤติกรรม โดยค่า CI เท่ากับ 0.0670 และ 0.0641

เมื่อพิจารณาเด็กพิการตามประเภทความพิการทั้ง 6 ลักษณะในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์แตกต่างกัน จะพบว่า เด็กที่มีความพิการทางการมองเห็นส่วนใหญ่จะอยู่ในครัวเรือนกลุ่มที่มีสินทรัพย์ค่อนข้างน้อย (กลุ่มเดซิล์ที่ 4) ในขณะที่เด็กที่มีความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมายส่วนใหญ่จะอยู่ในครัวเรือนกลุ่มที่มีสินทรัพย์ค่อนข้างน้อย (กลุ่มเดซิล์ที่ 2) เด็กที่มีความพิการทางการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะอยู่ในครัวเรือนกลุ่มที่มีสินทรัพย์ค่อนข้างน้อยและเศรษฐานะของครัวเรือนค่อนข้างดี (กลุ่มเดซิล์ที่ 1 และ ที่ 7) เด็กที่มีความพิการทางสติปัญญาส่วนใหญ่จะอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มากที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 4) เด็กที่มีความพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกายส่วนใหญ่จะอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์ค่อนข้างน้อย (กลุ่มเดซิล์ที่ 3) และเด็กที่มีความพิการทางจิต/พฤติกรรม ส่วนใหญ่จะอยู่ในครัวเรือนกลุ่มที่มีสินทรัพย์มาก (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) (แผนภูมิ 83)

แผนภูมิ 83 ร้อยละของเด็กพิการตามลักษณะความพิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตาม
การมีสินทรัพย์ของครัวเรือน

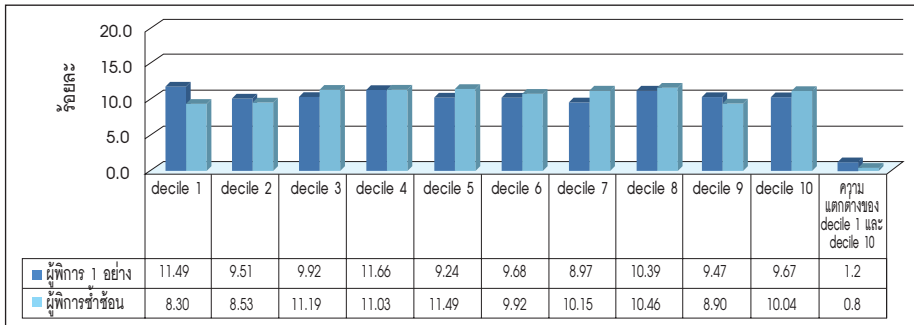
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

เป็นที่น่าสังเกตว่า เด็กที่มีความพิการซ้ำซ้อนจะอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์ปานกลาง (กลุ่มเดซิัลที่ 5) ในขณะที่เด็กที่มีความพิการ 1 ลักษณะ จะอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือมีเศรษฐฐานะยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิัลที่ 1) และเศรษฐฐานะครัวเรือนค่อนข้างจน (กลุ่มเดซิัลที่ 4) (แผนภูมิ 84)

แผนภูมิ 84 ร้อยละของเด็กพิการ ปี พ.ศ.2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และลักษณะความพิการ

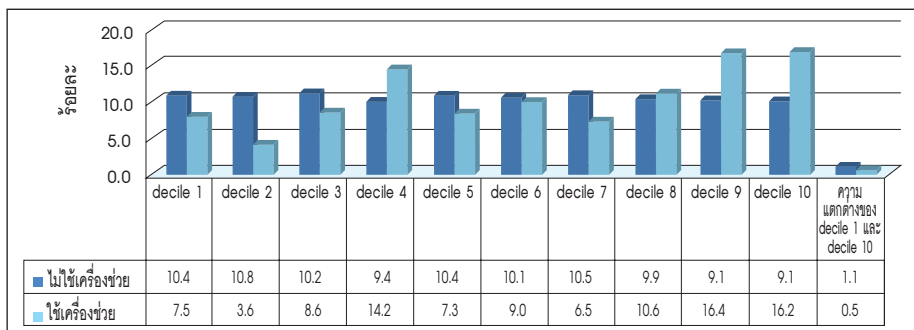

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net , IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

เด็กที่พิการที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือเศรษฐกิจครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) และกลุ่มเดซิล์ที่ 2 ส่วนใหญ่จะไม่ใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วย ในขณะที่เด็กที่พิการที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มาก หรือเศรษฐกิจครัวเรือนดีที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) และกลุ่มเดซิล์ที่ 9 ส่วนใหญ่จะใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วยฯ (แผนภูมิ 85)

แผนภูมิ 85 ร้อยละของเด็กพิการที่มีการใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วย ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

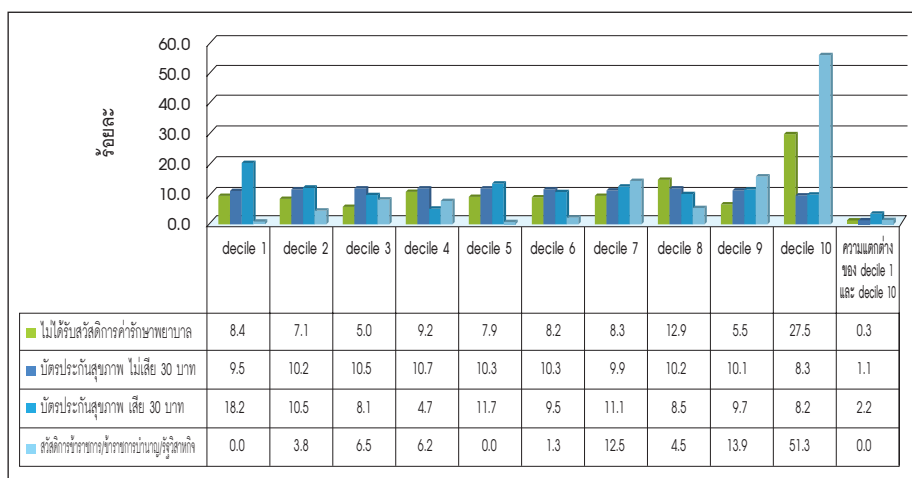

รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และคุณภาพ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

เมื่อพิจารณาสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลของเด็กพิการ พบว่า เด็กพิการที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือเศรษฐกิจครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดไซ์ที่ 1) ส่วนใหญ่จะได้รับสิทธิการรักษาพยาบาลโดยใช้บัตรประกันสุขภาพ 30 บาท ในขณะที่เด็กพิการที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มาก หรือเศรษฐกิจครัวเรือนดีที่สุด (กลุ่มเดไซ์ที่ 10) ส่วนใหญ่จะได้รับสิทธิสวัสดิการข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 51.3 (แผนภูมิ 86)

แผนภูมิ 86 ร้อยละของเด็กพิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ และการได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจากภาครัฐ

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

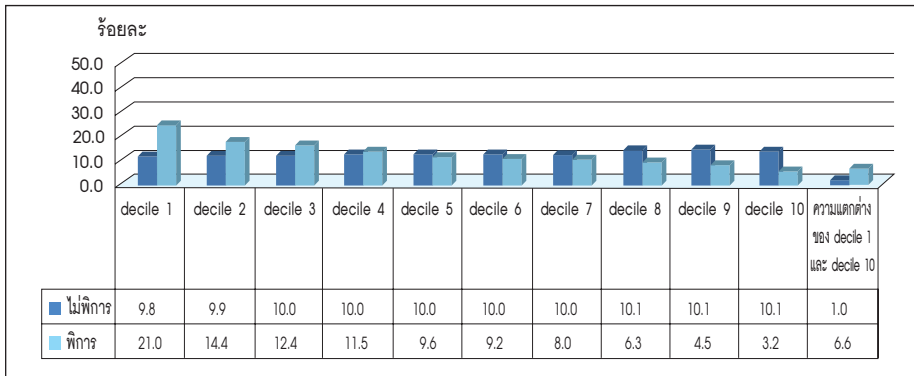
หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

6.3 ความเท่าเทียม (Equality) ของผู้พิการที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานในสังคมไทย

ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ คือ ครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด (กลุ่มเดไซ์ที่ 1) จะมีร้อยละของแรงงานพิการที่สูงกว่าแรงงานปกติ ในขณะที่ ครัวเรือนที่มีสินทรัพย์ปานกลางถึงมากที่สุด (กลุ่มเดไซ์ที่ 5 ถึง กลุ่มเดไซ์ที่ 10) จะมีร้อยละของแรงงานปกติที่สูงกว่าแรงงานที่พิการ โดยครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มากที่สุด (กลุ่มเดไซ์ที่ 10) จะมีร้อยละของแรงงานปกติที่สูงกว่าแรงงานที่พิการประมาณ 3 เท่า (แผนภูมิ 87)

แผนภูมิ 87 ร้อยละของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ และผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน

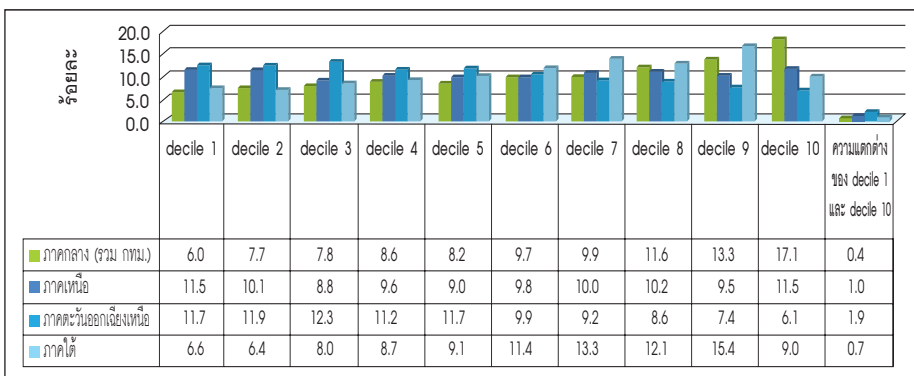

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

ครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือครัวเรือนที่มีฐานะยากจนที่สุดโดยเปรียบเทียบ (กลุ่มเดซิลที่ 1) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีสัดส่วนของแรงงานพิการสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.7 รองลงมาได้แก่ ภาคเหนือร้อยละ 11.5 (แผนภูมิ 88)

แผนภูมิ 88 ร้อยละของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และภูมิภาค

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

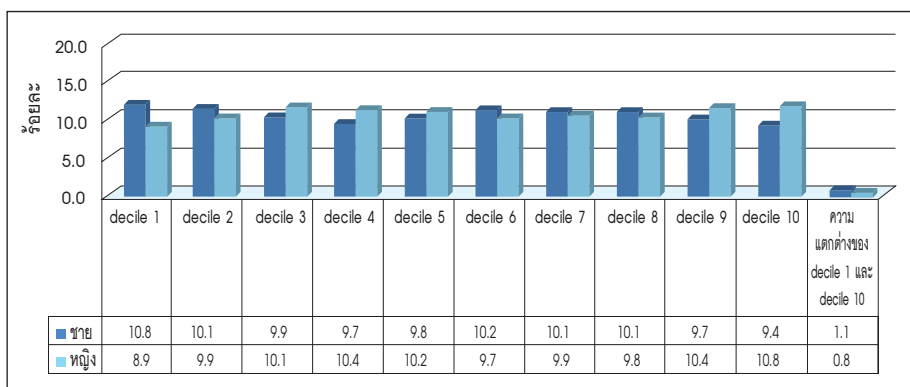

รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และคุณภาพ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

ครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือครัวเรือนที่มีฐานะยากจนที่สุดโดยเปรียบเทียบ (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) ส่วนใหญ่เป็นเพศชายที่พิการอยู่ในวัยแรงงาน ร้อยละ 10.8 ส่วนเพศหญิงที่พิการอยู่ในวัยแรงงานจะอยู่ในครัวเรือนที่มีฐานะดีที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) มีสัดส่วนมากกว่าเพศชาย

แผนภูมิ 89 ร้อยละของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และเพศ

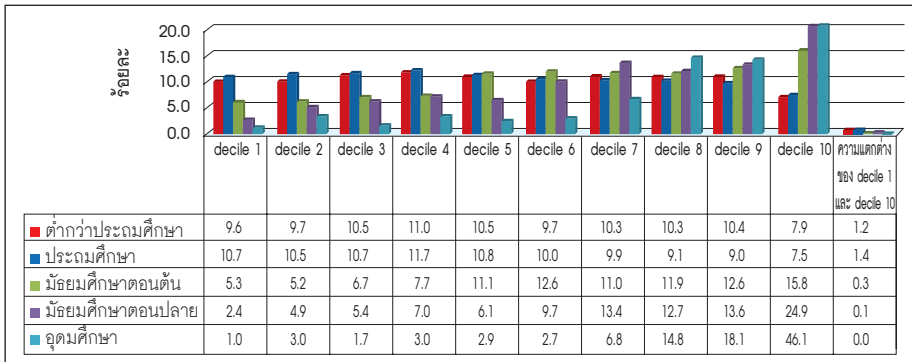
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และขึ้นอยู่กับสินทรัพย์ของครัวเรือน ส่วนครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มากที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) จะมีระดับการศึกษาของแรงงานผู้พิการอยู่ในระดับอุดมศึกษา (แผนภูมิ 90)

แผนภูมิ 90 ร้อยละของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตาม การมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และระดับการศึกษา

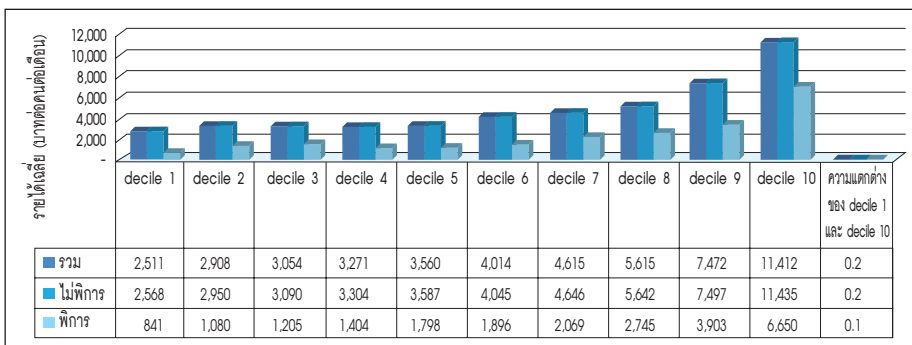

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

นอกจากนี้ รายได้เฉลี่ยของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ ขึ้นอยู่กับการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน นั่นคือ ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการที่มีรายได้เฉลี่ยน้อยที่สุดจะอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการที่มีรายได้เฉลี่ยมากที่สุดจะอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มากที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) (แผนภูมิ 91)

แผนภูมิ 91 รายได้เฉลี่ยของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตาม การมีสินทรัพย์ของครัวเรือน

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

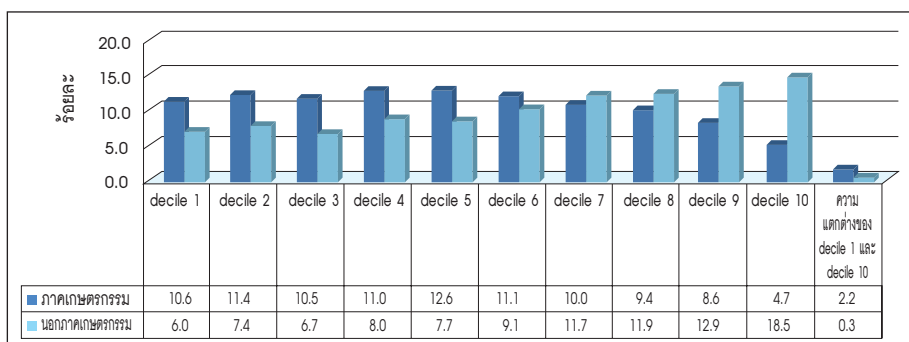

รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และคุณภาพ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ ที่อยู่ในครัวเรือนที่มีเศรษฐานะครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิลที่ 1 และกลุ่มเดซิลที่ 2) ส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคการเกษตร ในขณะที่ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มาก หรือมีเศรษฐานะครัวเรือนดีที่สุด (กลุ่มเดซิลที่ 10) ส่วนใหญ่จะอยู่นอกภาคการเกษตร (แผนภูมิ 92)

แผนภูมิ 92 ร้อยละของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และภาคส่วนในการประกอบอาชีพ

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

การวัดการกระจุกตัววัยแรงงานที่พิการ โดยประยุกต์ใช้ Concentration Index

ตาราง 9 ประเภทการกระจุกตัวผู้พิการที่กลุ่มวัยแรงงาน (อายุ 15-59 ปี)

ความพิการ	CI
1. ความพิการทางการมองเห็น	0.0653
2. ความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย	-0.0655
3. ความพิการทางการเรียนรู้	-0.0485
4. ความพิการทางสติปัญญา	-0.0719
5. ความพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย	0.0007
6. ความพิการทางจิต/พฤติกรรม	-0.0668

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

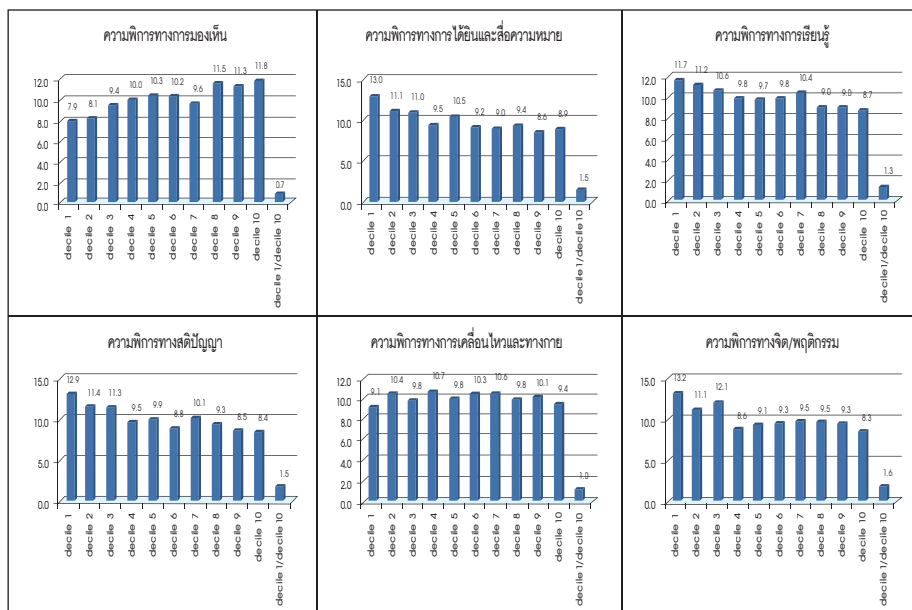

จากการคำนวณ พบว่า กลุ่มวัยแรงงานพิการที่มีเศรษฐานะของครัวเรือนต่ำ หรือมีฐานะครัวเรือนยากจนโดยเปรียบเทียบกับเศรษฐานะของวัยแรงงานผู้พิการด้วยกัน ส่วนใหญ่มีความพิการทางสติปัญญามากที่สุด รองลงมา คือ ความพิการทางจิต และพฤติกรรม และความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย โดยมีค่า CI เท่ากับ -0.0719, -0.0668 และ -0.0655 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มแรงงานที่พิการที่มีเศรษฐานะของครัวเรือนดีโดยเปรียบเทียบกับเศรษฐานะของแรงงานผู้พิการด้วยกัน พบว่ามักมีความพิการทางการมองเห็น รองลงมาเป็นความพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย โดยค่า CI เท่ากับ 0.0653 และ 0.0007 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ ตามประเภทของความพิการ พบว่า ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางการมองเห็นส่วนใหญ่จะอยู่ในครัวเรือนกลุ่มที่มีสินทรัพย์มาก (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) ในขณะที่ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางการได้ยินและสื่อความหมายส่วนใหญ่จะอยู่ในครัวเรือนกลุ่มที่มีสินทรัพย์น้อย (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะอยู่ในครัวเรือนกลุ่มที่มีสินทรัพย์น้อย (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางสติปัญญาส่วนใหญ่จะอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือเศรษฐานะครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางการเคลื่อนไหวและทางกายส่วนใหญ่จะอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์ปานกลาง (กลุ่มเดซิล์ที่ 4) และผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการทางจิต/ พฤติกรรม ส่วนใหญ่จะอยู่ในครัวเรือนกลุ่มที่มีสินทรัพย์น้อย (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) (แผนภูมิ 93)

แผนภูมิ 93 ร้อยละของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตาม
การมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และประเภทความพิการ

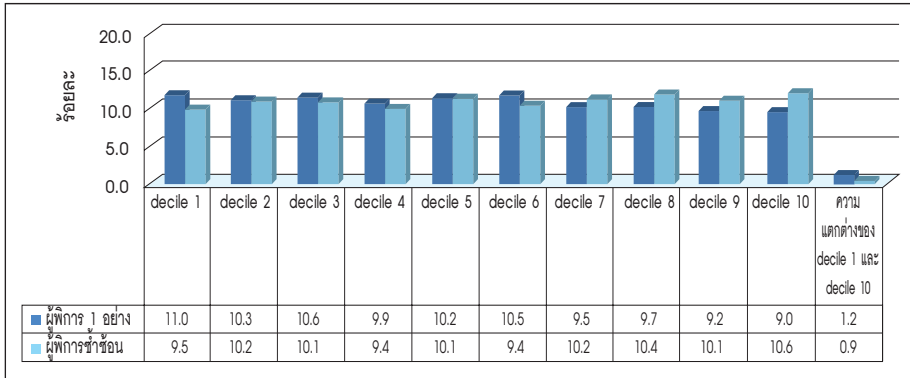
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการซ้ำซ้อนจะอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์ดีที่สุด (กลุ่มเดซิัลที่ 10) ในขณะที่ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ 1 ลักษณะจะอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือเศรษฐกิจครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิัลที่ 1) (แผนภูมิ 94)

แผนภูมิ 94 ร้อยละของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และลักษณะความพิการ

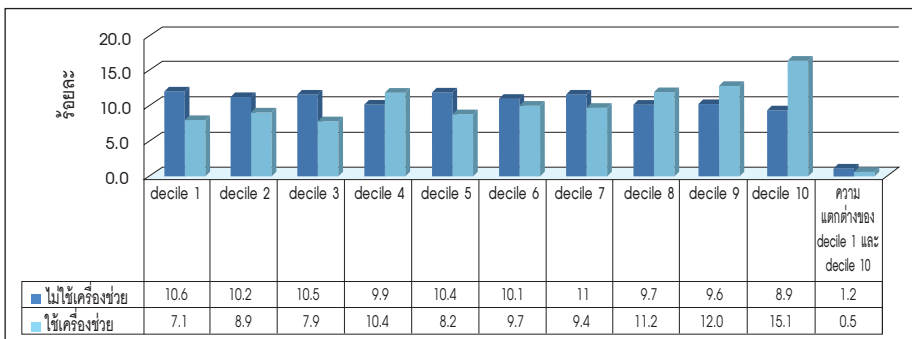

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ ที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือ เศรษฐฐานะครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิัลที่ 1) ส่วนใหญ่จะไม่ใช้เครื่องช่วยฯ ในขณะที่ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ ที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มาก หรือ เศรษฐฐานะครัวเรือนดีที่สุด (กลุ่มเดซิัลที่ 10) ส่วนใหญ่จะใช้เครื่องช่วยฯ (แผนภูมิ 95)

แผนภูมิ 95 ร้อยละของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือนและการใช้อุปกรณ์ฯ

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

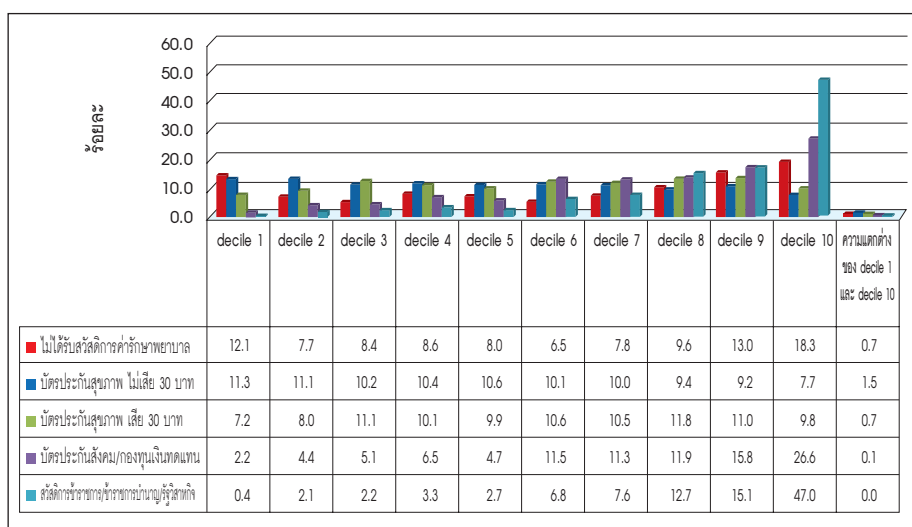

รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และคุณภาพชีวิตของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานที่พิการอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือเศรษฐกิจครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) ส่วนใหญ่จะได้รับบัตรประกันสุขภาพไม่เสีย 30 บาท ในขณะที่วัยแรงงานผู้พิการที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มาก หรือเศรษฐกิจครัวเรือนดีที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) ส่วนใหญ่จะได้รับสิทธิสวัสดิการข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 47.0 อย่างไรก็ตาม ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานที่พิการอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือเศรษฐกิจครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) ไม่ได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ร้อยละ 12.1 (แผนภูมิ 96)

แผนภูมิ 96 ร้อยละของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานที่พิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และการได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจากภาครัฐ

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

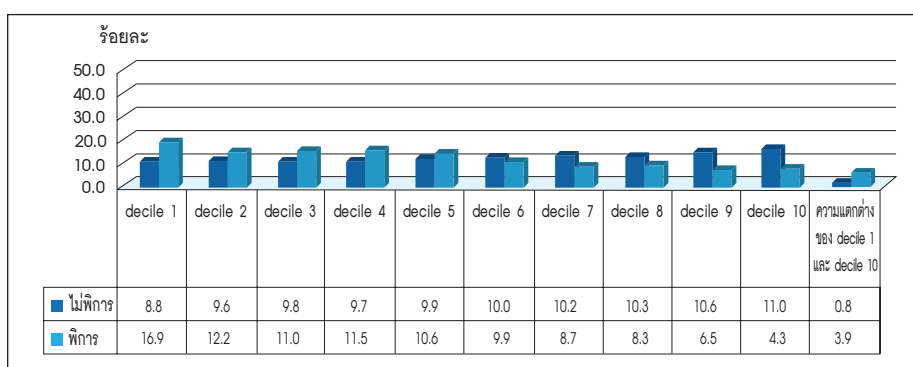
หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

6.4 ความเท่าเทียม (Equality) ของผู้สูงอายุที่พิการในสังคมไทย

ผู้สูงอายุที่พิการ จะอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือเศรษฐกิจครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) โดยมีร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการที่สูงกว่าผู้สูงอายุปกติ ในขณะที่ ครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มากที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) จะมีร้อยละของผู้สูงอายุปกติสูงกว่าผู้สูงอายุที่พิการ ประมาณ 2 เท่า (แผนภูมิ 97)

แผนภูมิ 97 ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ และผู้สูงอายุปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์/ของครัวเรือน

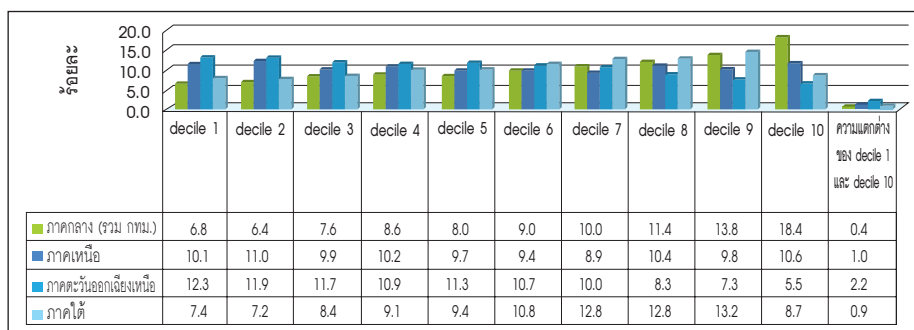
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

ครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือครัวเรือนที่มีฐานะยากจนที่สุดโดยเปรียบเทียบ (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีสัดส่วนของผู้สูงอายุที่พิการสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 12.3 รองลงมาได้แก่ ภาคเหนือร้อยละ 10.1 (แผนภูมิ 98)

แผนภูมิ 98 ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ และผู้สูงอายุปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตาม การมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และระดับการศึกษา

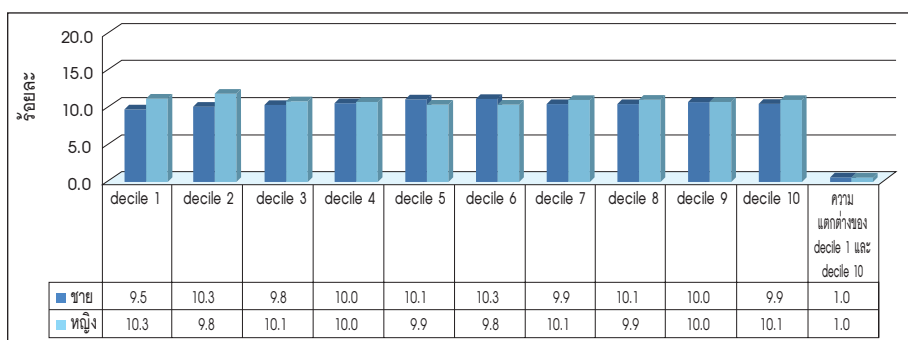

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

ครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือครัวเรือนที่มีฐานะยากจนที่สุดโดยเปรียบเทียบ (กลุ่มเดซิลที่ 1) ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุเพศหญิงที่พิการ ร้อยละ 10.3 เช่นเดียวกับครัวเรือนที่มีฐานะดีที่สุด (กลุ่มเดซิลที่ 10) ซึ่งผู้สูงอายุเพศหญิงที่พิการมีส่วนมากกว่าผู้สูงอายุเพศชายที่พิการ (แผนภูมิ 99)

แผนภูมิ 99 ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ และผู้สูงอายุปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตาม การมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และเพศ

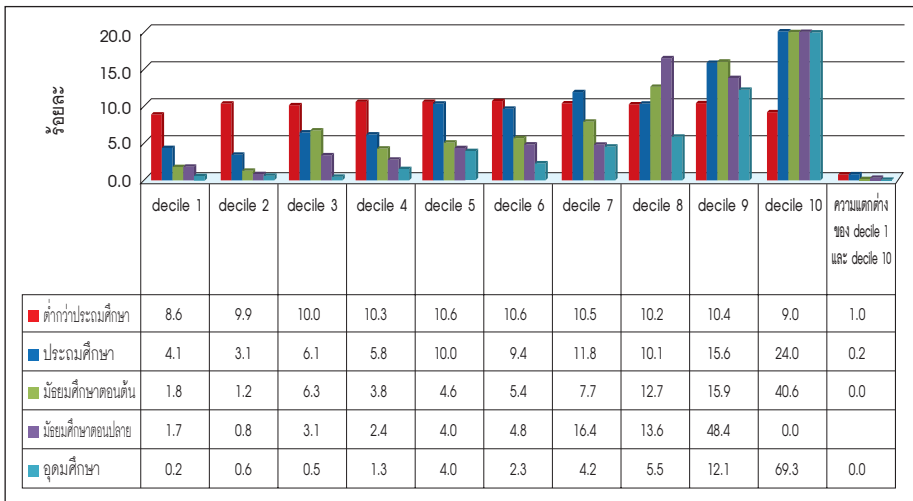
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

ผู้สูงอายุที่พิการ ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่า ระดับประถมศึกษา และขึ้นอยู่กับการณ์สินทรัพย์ของครัวเรือน ส่วนครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มากที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) จะมีผู้สูงอายุที่พิการที่มีการศึกษาอยู่ระดับอุดมศึกษา (แผนภูมิ 100)

แผนภูมิ 100 ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ และผู้สูงอายุปกติ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตาม การมีสินทรัพย์ของครัวเรือน และระดับการศึกษา

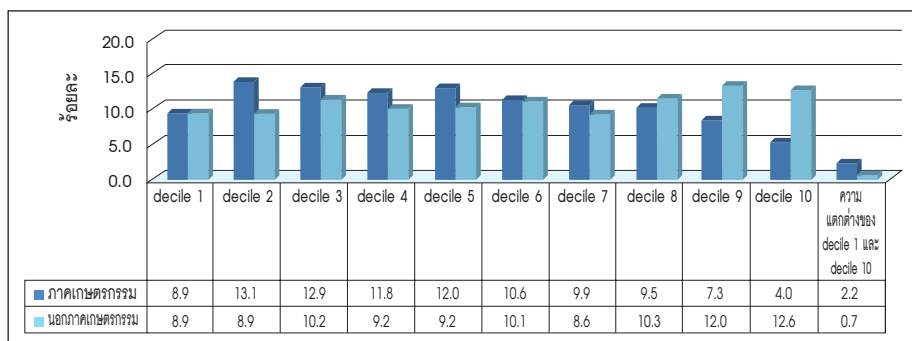
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

ผู้สูงอายุที่พิการที่ทำงานในภาคการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อย หรือมีเศรษฐกิจครัวเรือนยากจน (กลุ่มเดซิล์ที่ 2) ในขณะที่ผู้สูงอายุที่พิการที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มาก หรือมีเศรษฐกิจครัวเรือนดีที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) ส่วนใหญ่จะอยู่นอกภาคการเกษตร (แผนภูมิ 101)

แผนภูมิ 101 ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการตามการประกอบอาชีพ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

การวัดการกระจุกตัวผู้สูงอายุที่พิการ โดยประยุกต์ใช้ Concentration Index

ตาราง 10 ประเภทการกระจุกตัวของผู้พิการที่กลุ่มผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปี ขึ้นไป)

ความพิการ	CI
1. ความพิการทางการมองเห็น	-0.0427
2. ความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย	-0.0318
3. ความพิการทางการเรียนรู้	0.0238
4. ความพิการทางสติปัญญา	-0.0044
5. ความพิการทางการเคลื่อนไหวและทางกาย	0.0178
6. ความพิการทางจิต/พฤติกรรม	0.0333

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

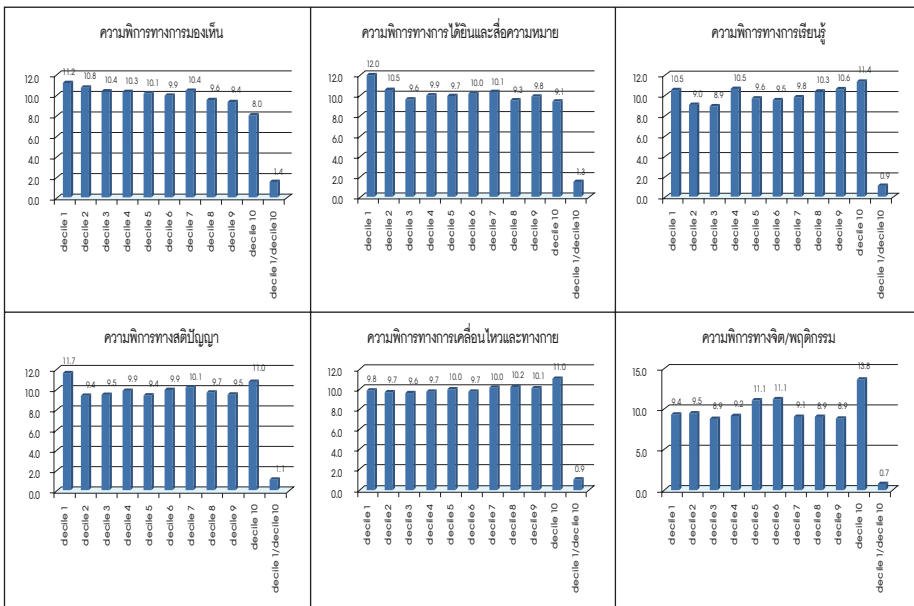
จากการคำนวณพบว่ากลุ่มผู้สูงอายุที่พิการที่มีเศรษฐกิจของครัวเรือนต่ำหรือมีฐานะครัวเรือนยากจนโดยเปรียบเทียบกับเศรษฐกิจของผู้สูงอายุที่พิการด้วยกัน มักมีความพิการทางการมองเห็นมากที่สุด รองลงมา คือ มีความพิการด้านการได้ยินและสื่อความหมาย และทางสติปัญญาตามลำดับโดยมีค่า CI เท่ากับ -0.0427, -0.0318

และ -0.0044 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มผู้สูงอายุที่พิการที่มีคะแนนของครัวเรือนดีโดยเปรียบเทียบกับคะแนนของกลุ่มผู้สูงอายุที่พิการด้วยกัน พบว่า ส่วนใหญ่มีความพิการทางจิต/พฤติกรรม รองลงมาเป็นการพิการทางการเรียนรู้ โดยค่า CI เท่ากับ 0.0333 และ 0.0238 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาผู้สูงอายุที่พิการ ตามประเภทความพิการพบว่าผู้สูงอายุที่พิการทางการมองเห็น ทางการได้ยินและสื่อความหมาย และทางสติปัญญา ส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในครัวเรือนกลุ่มที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือคะแนนครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิัลที่ 1) ในขณะที่ผู้สูงอายุที่พิการทางการเรียนรู้ ทางการเคลื่อนไหวและทางกาย และที่พิการทางจิต/ พฤติกรรม ส่วนใหญ่จะอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มากที่สุด หรือคะแนนครัวเรือนดีที่สุด (กลุ่มเดซิัลที่ 10) (แผนภูมิ 102)

แผนภูมิ 102 ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการตามลักษณะความพิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน

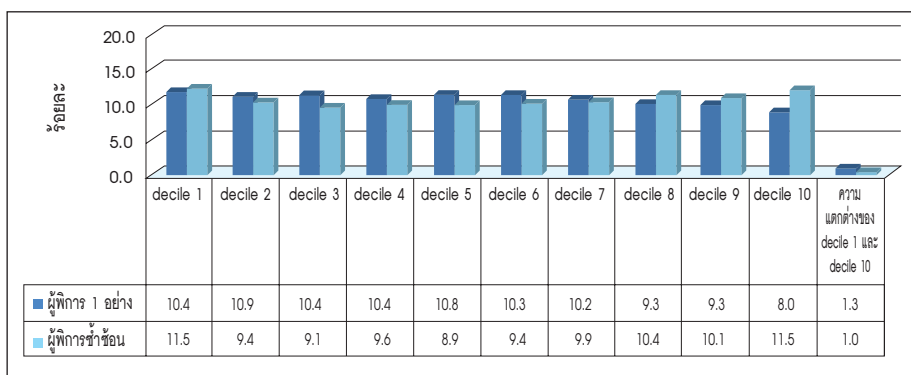
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้สูงอายุที่พิการซ้ำซ้อนจะอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มาก หรือเศรษฐกิจครัวเรือนดีที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) และเศรษฐกิจครัวเรือนต่ำที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) ในขณะที่ผู้สูงอายุที่พิการ 1 ลักษณะ จะอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อย หรือเศรษฐกิจครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) (แผนภูมิ 103)

แผนภูมิ 103 ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ 1 ลักษณะ และพิการซ้ำซ้อน ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน

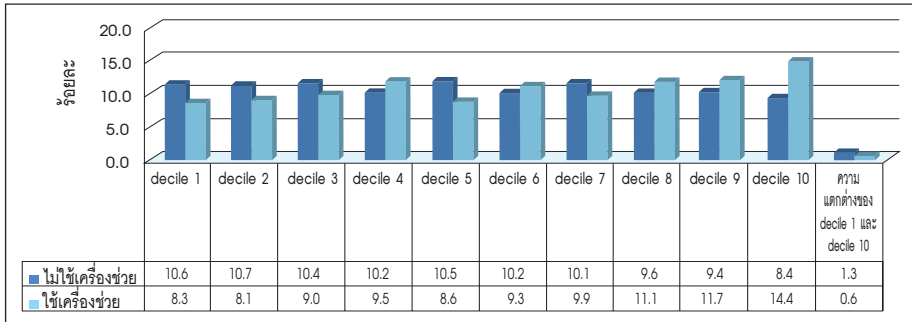
ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

เมื่อพิจารณาการใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วยของผู้สูงอายุที่พิการ พบว่า ผู้สูงอายุที่พิการที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือมีเศรษฐกิจครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 1) และมีเศรษฐกิจครัวเรือนยากค่อนข้างจนที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 2) ส่วนใหญ่จะไม่ใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วย ในขณะที่ผู้สูงอายุที่พิการ ที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มาก หรือมีเศรษฐกิจครัวเรือนดีที่สุด (กลุ่มเดซิล์ที่ 10) ส่วนใหญ่จะใช้อุปกรณ์ และเครื่องช่วย (แผนภูมิ 104)

แผนภูมิ 104 ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการใช้อุปกรณ์ และ
เครื่องช่วย จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของครัวเรือน

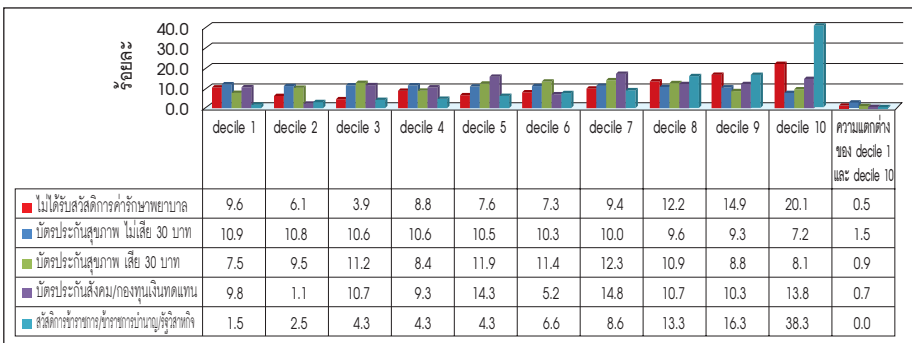

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

ในด้านสวัสดิการการรักษาพยาบาล พบว่า ผู้สูงอายุที่พิการซึ่งอาศัยอยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุด หรือเศรษฐกิจครัวเรือนยากจนที่สุด (กลุ่มเดซิัลที่ 1) ส่วนใหญ่จะได้รับสิทธิบัตรประกันสุขภาพ 30 บาท ในขณะที่ผู้สูงอายุพิการที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสินทรัพย์มาก หรือเศรษฐกิจครัวเรือนดีที่สุด (กลุ่มเดซิัลที่ 10) ส่วนใหญ่จะได้รับสิทธิสวัสดิการข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 38.3 (แผนภูมิ 105)

แผนภูมิ 105 ร้อยละของผู้สูงอายุที่พิการ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการมีสินทรัพย์ของ
ครัวเรือน และการได้รับสวัสดิการการรักษาพยาบาลจากภาครัฐ

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

หมายเหตุ : decile 1/decile 10 คือผลต่างของ decile 1 กับ decile 10

รายงานฉบับสมบูรณ์สถานการณ์คนพิการในสังคมไทย :

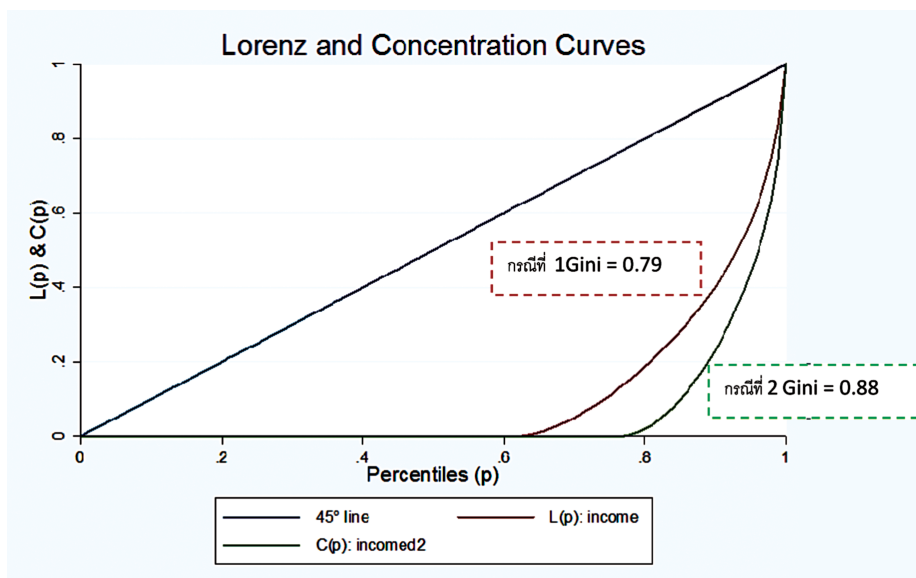
การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการ และพหุภาพ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2545 และ 2550

การเปรียบเทียบความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้

ในการศึกษาครั้งนี้จะแบ่งออกเป็น 2 กรณี โดยใช้ข้อมูลการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ดังนี้

1. การกระจายรายได้ในกลุ่มที่พิการเปรียบเทียบกับกลุ่มคนปกติ
2. การกระจายรายได้เปรียบเทียบเฉพาะกลุ่มที่พิการด้วยกัน

แผนภูมิ 106 เปรียบเทียบการกระจายรายได้ในกลุ่มคนพิการกับคนปกติ และกับคนพิการด้วยกัน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gini coefficient)

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

กรณีที่ 1 การกระจายรายได้ในกลุ่มที่พิการเปรียบเทียบกับคนปกติ

เมื่อเปรียบเทียบการกระจายรายได้ในกลุ่มที่พิการกับคนปกติ พบว่า ยังมีช่องว่างความเหลื่อมล้ำระหว่างรายได้ของประชากรอยู่มาก โดยค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gini coefficient) อยู่ในระดับสูงถึง 0.79 ในปี 2550 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยยังมีความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ในระดับสูงระหว่างกลุ่มคนที่พิการกับคนปกติ โดยผลประโยชน์ส่วนใหญ่จากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจยังคงอยู่กับคนกลุ่มเล็กๆ โดยเฉพาะกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ 10 (กลุ่มเดซิลที่ 10) เป็นเจ้าของรายได้ถึงร้อยละ 59.27 กลุ่มชั้นรายได้รองลงมาอีก ร้อยละ 10 (กลุ่มเดซิลที่ 9) เป็นเจ้าของรายได้ร้อยละ 15.0 และกลุ่มที่ 8 เป็นเจ้าของรายได้ ร้อยละ 15.32 ส่วนกลุ่มอื่นๆ ที่เหลือเป็นเจ้าของรายได้กลุ่มละไม่ถึงร้อยละ 10 โดยเฉพาะกลุ่มพิการกลุ่มที่ 1 ร้อยละ 10 หรือกลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ 10 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนพิการและยากจน ถือครองรายได้เพียงเล็กน้อยของรายได้ทั้งหมด (ตาราง 11) ความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มชั้นรายได้ต่างๆ จึงมีมาก ทั้งความแตกต่างของรายได้กลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนยากจน และความแตกต่างของรายได้คนปกติกับกลุ่มพิการยากจน กลุ่มคนพิการจึงควรได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนจากภาครัฐ โดยการยกระดับกลุ่มคนพิการรายได้ต่ำให้สูงขึ้นโดยการสนับสนุนการเข้าถึงทรัพยากรอย่างเป็นธรรม การสร้างโอกาสทางการศึกษาของคนพิการ และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยยกระดับรายได้ของผู้พิการให้สูงขึ้นได้ รวมทั้งการจัดสวัสดิการที่จำเป็นตามสิทธิพื้นฐานให้สามารถส่งถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง และการสนับสนุนของกลุ่มด้วยโอกาสที่มีต่อกลุ่มระดับล่างนับว่ามีความสำคัญ ซึ่งกลุ่มระดับกลางส่วนใหญ่มักจะเป็นกลุ่มข้าราชการ พ่อค้าคนกลาง และผู้ประกอบการในระดับท้องถิ่น รวมทั้งกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การเชื่อมต่อระหว่างกลุ่มคนระดับกลางกับระดับล่าง

ตาราง 11 สัดส่วนรายได้(Incomeshare) ของกลุ่มคนปกติและกลุ่มคนพิการ จำแนกตามเศรษฐกิจฐานะ

Decile	จำนวนประชากร	สัดส่วนประชากร (ร้อยละ)	รายได้เฉลี่ยบาทต่อคนต่อเดือน	Income share (%)
1	36,653,825	55.90	0	-
6	2,708,640	4.13	1,137.26	1.24
7	7,396,982	11.28	3,072.80	9.15
8	7,342,639	11.20	5,175.25	15.32
9	4,918,931	7.50	7,555.28	15.00
10	6,545,343	9.98	22,390.62	59.27
Total	65,566,359	100.00	3,775.23	100.00

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

ความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยนับว่ายังเป็นปัญหาที่รุนแรงและก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคม โดยเฉพาะระหว่างกลุ่มคนรวยและกลุ่มคนด้อยโอกาส เช่น คนพิการ คนชรา และเด็ก เป็นต้น จากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2553, ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม (สศช.) พบว่า ในปัจจุบันความมั่งคั่ง (Wealth distribution) มีการกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนจำนวนน้อย โดยเฉพาะในกลุ่มที่ร่ำรวยที่สุดร้อยละ 10 (Decile 10) โดยสะท้อนให้เห็นทั้งในด้าน 1) รายได้ 2) สินทรัพย์ทางการเงิน (Financial assets) ซึ่งประกอบด้วยเงินออมในบัญชีเงินฝากธนาคาร การถือครองตราสารหนี้ในตลาดตราสารหนี้ และหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ และ 3) การเป็นเจ้าของที่ดินและทรัพย์สินอื่นๆ (Physical assets) นอกจากนั้นยังมีความเหลื่อมล้ำในมิติอื่นๆ ทั้งการเข้าถึงบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ การเข้าถึงทรัพยากร การเข้าถึงข้อมูลและข่าวสาร การเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียม และความเหลื่อมล้ำทางสังคมอื่นๆ เช่น การกีดกัน/การแบ่งแยกระหว่างเพศกลุ่มอายุ และกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่กลายเป็นข้อจำกัดสำหรับการพัฒนาประเทศให้เต็มศักยภาพ และเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาการกระจายความมั่งคั่งระหว่างกลุ่มด้อยโอกาสโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนพิการและกลุ่มคนปกติ

กรณีที่ 2 การกระจายรายได้เมื่อเปรียบเทียบเฉพาะกลุ่มที่พิการด้วยกัน

การกระจายรายได้ในกลุ่มที่พิการด้วยกันพบว่า ช่องว่างของความเหลื่อมล้ำระหว่างรายได้ของประชากรในกลุ่มคนพิการมีมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มคนปกติและกลุ่มคนพิการ (กรณีที่ 1) โดยค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gini coefficient) อยู่ในระดับสูงถึง 0.88 ในปี 2550 ในขณะที่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคนปกติกับคนพิการ ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gini coefficient) อยู่ในระดับที่ต่ำกว่า (0.79) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าในกลุ่มคนพิการของประเทศไทยมีปัญหาการกระจายรายได้ในระดับสูงระหว่างกลุ่มคนพิการด้วยกัน โดยคนพิการในกลุ่มคนรวยที่สุด ร้อยละ 10 (กลุ่มเดไซล์ที่ 10) เป็นเจ้าของรายได้ถึง ร้อยละ 75.8 กลุ่มชั้นรายได้รองลงมาอีก ร้อยละ 10 (กลุ่มเดไซล์ที่ 9) เป็นเจ้าของรายได้ร้อยละ 20.92 ส่วนกลุ่มอื่นๆ ที่เหลือเป็นเจ้าของรายได้กลุ่มละไม่ถึงร้อยละ 10 โดยเฉพาะกลุ่มพิการกลุ่มเดไซล์ที่ 1 หรือกลุ่มคนจนที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนพิการและความยากจนนั้นถือครองรายได้เพียงเล็กน้อยของสัดส่วนรายได้ทั้งหมด (Income share) ความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มชั้นรายได้ในกลุ่มคนพิการด้วยกันมีสูงมาก (ตาราง 12)

ตาราง 12 สัดส่วนรายได้ (Income share) เฉพาะกลุ่มกลุ่มพิการ จำแนกตามเศรษฐกิจฐานะ

Decile	จำนวนประชากร	สัดส่วนประชากร (ร้อยละ)	รายได้เฉลี่ยบาทต่อคนต่อเดือน	Income share (%)
1	1,335,442	76.54	0	-
8	73,597.85	4.22	666.0584	2.82
9	161,463.1	9.25	2,251.796	20.92
10	174,321.4	9.99	7,597.455	75.86
Total	174,4824	100.00	995.5169	100.00

ที่มา : การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550 ประมวลผลโดย HEM-Net, IHPP

กลุ่มคนพิการควรได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนจากภาครัฐ โดยการยกระดับรายได้ภายในกลุ่มของคนพิการในระดับต่ำในกลุ่มเดซีส์ที่ 1 หรือกลุ่มคนจนที่สุดให้สูงขึ้นโดยการสนับสนุนการเข้าถึงทรัพยากรอย่างเป็นธรรม การสร้างโอกาสทางการศึกษาของคนพิการ และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ รวมทั้งการจัดสวัสดิการที่จำเป็นตามสิทธิพื้นฐานให้สามารถส่งถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง และการสนับสนุนของกลุ่มด้วยโอกาสอื่นๆ ที่เป็นกลุ่มคนระดับล่างโดยเฉพาะกลุ่มคนพิการที่ไม่มีรายได้

บทที่ 4

สรุปและข้อเสนอแนะ

บทที่ 4 สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาศถานการณ์ผู้พิการไทย โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความพิการและคุณภาพ ปี พ.ศ. 2545 และการสำรวจความพิการ ปี พ.ศ. 2550 ของสำนักงานสถิติแห่งชาตินั้น ได้แสดงให้เห็นว่าสังคมไทยยังคงมีความเหลื่อมล้ำเกิดขึ้นในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เช่น กลุ่มผู้พิการ ในหลายปัจจัยซึ่งเป็นปัจจัยกำหนดสุขภาพทางสังคม (Social determinants of health) ที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ และรายได้ของผู้พิการ เป็นต้น โดยพบว่าผู้พิการในประเทศไทยได้รับโอกาสเหล่านี้น้อยกว่าคนปกติอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้นการส่งเสริมดูแลผู้พิการให้ได้รับหรือมีโอกาสเข้าถึงปัจจัยต่างๆ เหล่านี้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม จึงเป็นสิ่งที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันพัฒนาให้เกิดขึ้นในสังคมไทย จากผลการศึกษาในครั้งนี้ ทางคณะผู้จัดทำจึงได้สรุปข้อเสนอแนะที่คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความเป็นธรรมแก่ผู้พิการไทย ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรสนับสนุนให้หน่วยงานด้านวิชาการทำการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมจากข้อค้นพบสำคัญที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

- นอกเขตเทศบาลมีผู้พิการหนาแน่นสูงกว่าในเขตเทศบาลและภาคเหนือมีคนพิการหนาแน่นมากที่สุด

ประเด็นนี้อาจนำไปสู่โจทย์วิจัยที่น่าสนใจในเรื่อง การค้นหาสาเหตุปัจจัยที่ทำให้พื้นที่ดังกล่าวมีผู้พิการหนาแน่นกว่าพื้นที่อื่น พื้นที่ใดมีความเสี่ยงต่อการเกิดความพิการประเภทใดมากน้อยแตกต่างกันอย่างไร เพื่อนำไปสู่การวางแผนการป้องกันความพิการได้ ทั้งนี้ ปัจจัยที่เป็นสาเหตุแห่งความพิการอาจเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพต่างๆ ที่เราค้นเคย หรืออาจเป็นเพียงการจัดการสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อการดำรงชีวิตที่พึ่งพาตนเองได้ ในอีกด้านหนึ่งอาจมีปัจจัยที่ทำให้คนพิการมีการเคลื่อนย้ายที่อยู่ทั้งในแง่การถูกเบียดขับออกจากสังคมที่มีความหนาแน่น มีความเป็นปัจเจกและมีการแข่งขันสูง หรืออาจเป็นการเคลื่อนย้ายเพื่อแสวงหาโอกาสการเข้าถึงบริการที่จำเป็นทั้งด้านการรักษาฟื้นฟู การศึกษา อาชีพและการมีรายได้ รวมทั้งการมีสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมที่เอื้อสำหรับคนพิการ เป็นต้น สำหรับแนวทางในการศึกษาวิจัยควรที่จะได้นำข้อมูลจากการสำรวจความพิการของสำนักงานสถิติแห่งชาติ mapping กับข้อมูลการมีบัตรประจำตัวคนพิการของสำนักงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

แห่งชาติและ/หรือข้อมูลจากทะเบียนหลักประกันสุขภาพ รวมถึงการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพิ่มเติม

- ความพิการทางการเรียนรู้มีสัดส่วนมากที่สุดในการสำรวจปี 2550

ทั้งที่การวินิจฉัยความพิการทางการเรียนรู้ค่อนข้างยาก แต่กลับพบว่าความพิการดังกล่าวมีสัดส่วนที่สูงที่สุดเมื่อเทียบกับความพิการประเภทอื่นๆ ในขณะที่ลำดับสัดส่วนของประเภทอื่นๆ มีแบบแผนการกระจายคล้ายๆเดิม จึงเป็นไปได้ว่าในกลุ่มความพิการทางการเรียนรู้ที่น่าจะนับรวมคนพิการประเภทอื่นที่อาจขาดโอกาสในการกระตุ้นพัฒนาการ และการดูแลตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม (early intervention) หรือไม่มีโอกาสได้เข้าสู่ระบบการศึกษาเรียนรู้ที่เหมาะสมเลย จึงน่าจะได้มีการศึกษาวิจัยสถานการณ์ที่เป็นจริงเกี่ยวกับความพิการทางการเรียนรู้ และคนพิการทางการเรียนรู้อย่างจริงจัง ทั้งที่เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (ในระดับ small scale) เพื่อค้นหาข้อเท็จจริง ทั้งด้านความชุก การจัดกลุ่มตามปัจจัยที่เป็นสาเหตุ ความจำเป็นด้านการฟื้นฟู ที่จะส่งผลให้เกิดความรับรู้และเข้าใจสถานการณ์ที่เป็นจริงตลอดจนมีข้อเสนอมาตรการแนวทางต่างๆ เพื่อช่วยในการจัดการปัญหาตามมา เช่น การรณรงค์ให้เด็กพิการทุกคนได้รับการกระตุ้นพัฒนาการอย่างเหมาะสม การเพิ่มเครื่องมือและแนวทางการคัดกรองความพิการทางการเรียนรู้ที่ชัดเจนขึ้น เป็นต้น

1.2 ควรมีการศึกษาวิจัยพัฒนาระบบและการกำหนดนโยบาย/มาตรการ/วิธีการต่างๆ ที่สนับสนุนการดูแลเด็กพิการและครอบครัวมากขึ้น ได้แก่

- การจัดสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมกับครอบครัวเด็กพิการ เช่น สิทธิแก่พ่อแม่สามารถลางานเพื่อดูแล/ร่วมฟื้นฟูลูกพิการได้เต็มที่ใน 1-2 ปี แรก หรือการจัดสวัสดิการช่วยเหลือครอบครัว ทั้งที่เป็นเงินและไม่ใช่งิน เป็นต้น

- การสนับสนุนให้ครอบครัวเด็กพิการ เข้าไปมีส่วนร่วมใน team therapy

- การพัฒนาระบบการลงทะเบียน (registry) และการดูแลเด็กพิการที่บูรณาการทั้งด้านสุขภาพและการศึกษาอย่างต่อเนื่องระยะยาว จนบรรลุผลสัมฤทธิ์ในการมีความสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามศักยภาพ ทั้งการดำรงชีวิตทั่วไปและทางเศรษฐกิจ

- การศึกษาสถานการณ์กำลังคนในระบบการศึกษาและสุขภาพของเด็กพิการ และการส่งเสริมการผลิตกำลังคนที่คำนึงถึงตลาดที่รองรับซึ่งไม่จำกัดเฉพาะภาครัฐแต่ควรรวมถึงภาคเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร หรือองค์กรธุรกิจเพื่อสังคมด้วย

- การพัฒนารูปแบบบริการที่สามารถให้ภาคเอกชนเข้ามาเป็นกลไกในการจัดการศึกษา (ที่บูรณาการประเด็นสุขภาพด้วย) ในฐานะเป็นหน่วยบริการร่วม โดยที่รัฐให้เงินสนับสนุน (subsidy)

1.3 ควรกำหนดนโยบาย/มาตรการ/วิธีการต่างๆ ในการสร้างเสริมสุขภาพประชากรที่ควรเป็นทุกวัยไปจนถึงผู้สูงอายุ ทั้งนี้ เนื่องจากสัดส่วนของคนพิการที่เป็นผู้สูงอายุมีมากกว่าร้อยละ 50 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จึงควรสร้างเสริมสุขภาพประชากรไทย ในด้านต่างๆ เช่น ด้านโภชนาการและการออกกำลังกาย เพื่อให้คนสามารถรักษาระดับความสามารถในการดำรงชีวิตของตนเองไว้ให้นานที่สุด และป้องกันความเสี่ยงในการเกิดความพิการ อีกทั้งยังควรมีการสนับสนุนนโยบายสาธารณะในการจัดการสภาพแวดล้อมและระบบขนส่งมวลชนที่ส่งเสริมให้ผู้คนทุกวัยสามารถดำรงชีวิตที่ active ได้มากที่สุดและนานที่สุดเพื่อไม่ให้เกิดกลายเป็นภาระการดูแลที่เพิ่มขึ้นอย่างมหาศาลของครอบครัวและสังคม

1.4 ควรกำหนดและสนับสนุนนโยบาย/มาตรการ/วิธีการต่างๆ ในการสนับสนุนส่งเสริมเรื่องการเพิ่มศักยภาพที่จำเป็นแก่คนพิการในวัยทำงานให้มีโอกาสฝึกทักษะด้านอาชีพอย่างเหมาะสม เพื่อให้คนพิการในวัยทำงานมีชีวิตที่พึ่งพาตนเองได้ และเป็นกำลังร่วมที่สำคัญในการพัฒนาสังคมได้ โดยมีการจัดหางานที่เหมาะสมและระบบสนับสนุนการทำงานของคนพิการที่รวมถึงระบบการเดินทาง สิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมที่เอื้อในการประกอบอาชีพของคนพิการ

1.5 ควรมีการศึกษาติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานการนำนโยบายส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการลงสู่การปฏิบัติ ดังเช่น กรณีการมีนโยบายการส่งเสริมโอกาสการมีงานทำของคนพิการ ซึ่งปรากฏชัดในมาตรา 33, 34, 35 ของพรบ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 แต่จะเห็นได้จากการสำรวจที่ผ่านมา กลับพบว่า แรงงานพิการส่วนใหญ่ยังคงทำงานภาคการเกษตร และมีรายได้ต่ำกว่าคนทั่วไปในวัยเดียวกันถึงสามเท่า ซึ่งสัมพันธ์กับระดับการศึกษาที่ไม่สูงนักของผู้พิการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการสำรวจความพิการของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

- ควรมีทบทวนวิธีการศึกษา ปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจความพิการ เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่
- ควรมีตัวแปรที่จะใช้ monitor การเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ในการสำรวจแต่ละครั้ง เพื่อสะท้อนภาวะการณ์บางอย่างที่มีการเปลี่ยนแปลงจากข้อมูลเชิงสถิติ เช่น ความหนาแน่น โดยการทำการศึกษาระยะยาวแบบ cohort ครั้วเรือนที่มีความพิการกับไม่มีความพิการ เพื่อให้เห็นสถานการณ์ที่ชัดเจนขึ้น

ប្រធានាបុរស

บรรณานุกรม

- กัลยา วาณิชย์บัญชา. 2554. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.
- ราชกิจจานุเบกษา. 2550. พรบ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.
Access on March 21, 2013] Available from
<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2550/A/061/8.PDF>
- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติกระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์. สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ
จำแนกตามเพศ และภูมิภาค (Access on : June 30, 2012). Available from
<http://nep.go.th>
- สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์. 2546. คู่มือคนพิการ. กรุงเทพฯ.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ. ข้อมูลสารสนเทศโรงเรียน
เฉพาะความพิการ (Access on: June 30, 2012). Available from
http://special.obec.go.th/special_it/information%20school%20special-support%2055/4.Information%2055.pdf
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. โครงการสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545.
กรุงเทพฯ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2553.
กรุงเทพฯ.
- สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน
ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และ ผู้สูงอายุ. 2550. ระบบการเฝ้าระวังและป้องกัน
ความพิการ. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. กรุงเทพฯ.
- O'Donnell O, van Doorslaer E, Wagstaff A, and Lindelow M. 2008. Analyzing
health equity using household survey data: A Guide to Techniques and
Their Implementation. The World Bank Institute. Washington.

สำนักงานพัฒนาอนามัยสุขภาพระหว่างประเทศ
ชั้น 2 อาคารคลังพิสด ๓.สาธารณสุข ๖ กระทรวงสาธารณสุข
ถ.ติวานนท์ อ.เมือง นนทบุรี 11000
International Health Policy Program, Thailand
Ministry of Public Health (Thanon Sataranasuk 6) Tiwanon Road,
Muang, Nonthaburi 11000

Tel: +66(0) 2590-2366-7
Fax: +66(0) 2590-2385
[www.http://ihpp.thaigov.net](http://ihpp.thaigov.net)